

Městská knihovna v Praze

Kopretiny pro zámeckou paní

Stanislav Rudolf

Praha

2018

e-kniha

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

41 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Kopretiny
pro zámeckou paní

Stanislav Rudolf

Znění tohoto textu vychází z díla [Kopretiny pro zámeckou paní](#) tak, jak bylo vydáno v Praze nakladatelstvím Albatros v roce 1973.

---

§

Text díla (Stanislav Rudolf: Kopretiny pro zámeckou paní), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 25. 1. 2018.

OBSAH

I	6
II.....	26
III.....	37
IV.....	53
V	63
VI.....	77
VII.....	85
VIII.....	94
IX.....	106
X.....	119

I

Táta řádl jak tajfun v Tichomoří. Přecházel rozčileně kuchyní a přesně v okamžiku, kdy prováděl otočku, vystřelil po mně pokaždé jednu ze svých výhrůžek. Nemělo smyslu se bránit. Táta by stejně nedovolil, abych se pokusila něco namítat. Seděla jsem tedy na gauči a s choro-myslným výrazem pozorovala odchlípnutou omítku na protější zdi. Až docela spadne, vytvoří se zde ostrov připomínající velmi nápadně Borneo. Toho dne i polévka získá podivnou chuť, neboť hrnec pár vteřin před historickým odlupem přistrčí maminka až ke zdi.

„Jak jsi mohla tomu chlapci lhát?“ vykřikl zase táta. A změřil kuchyň svými kroky přesně od dveří k oknu. Hádala bych tak na čtyři metry osmdesát. „Takové nejapné vtipy. Vyložená klukovina. Uvědom si, Kateřino, že už nejseš malá holka. Ten chlapec koupil za své peníze tři vstupenky...“

Když je vadnej! ráda bych namítla. Samozřejmě že jsem se neodvážila ani pípnout. Táta by ovšem mohl pochopit, že to byl docela solidní vtip. Nemohu přece za to, že Tonda baští všechno i s navijákem.

Odpoledne jsme totiž ležely s Hankou u řeky. Šíleně jsme se otravovaly, protože sluníčko se schovalo a nikomu se nechtělo do vody. Asi za hodinu zahlédla Hanka mezi olšemi Tonda.

„Hele, Tonda!“ upozornila mě. Sáhla jsem za hlavu pro tmavé brýle. Přesně vím, že kluci nesnášejí, když si je vezmu. Je to ale výhoda. Aniž pohnu hlavou, mohu se podívat napravo, nalevo, uchichtávat se řečičkám, někdy se mi zdá, že se za ně mohu schovat celá. Jsem na pár minut někdo docela jiný. A přece jsem to já.

„Jde s ním ta jeho konzerva!“

Ušklíbla jsem se.

„To je šílenej pes. Něco tak ohavně tlustýho jsem ještě neviděla!“

„Víš, jak mu říká?“

„Ne...“

„Pocem.“

Nechápala jsem.

„Dobrý... já myslela ale jméno, jaký má?!“

Hanka se zahihňala.

„Ti říkám. Jmenuje se Pocem. Co by. Takovej pes by třeba ani na pořádný jméno neslyšel. Představ si, kdyby mu třeba říkal Twiggy...“

Obě jsme vyprskly smíchem. Tonda zatím přišel i se svou živou konzervou až k naší dece. Tvářily jsme se, jako bychom o nich nevěděly.

„Ahoj...“ pozdravil ten starší z dvojice.

My nic. Pozorovala jsem ho přes tmavá skla brýlí. Rozpačitě trhl rameny, jako by si chtěl nadhodit proužkované tričko. Pak se sehnul pro kámen, poplival ho a hodil do řeky. Pocem vyrazil za ním jako d'ábel. Vrhel se do vody, čenichem bagroval chvíli dno, ale brzy ho lovecká nálada opustila a hnal se směrem k pánovi. Bezprostředně před naší příkrývkou mu selhaly brzdy a on prolítl mezi námi. Zaječely jsme, neboť nás postříkal špinavou vodou.

Nemělo cenu se přetvařovat.

„Ty máš ale zvíře!“ řekla jsem Tondovi. „Naprosto nevychovanej pes.“

Ohradil se:

„Je cvičenej...!“

„Ale di...“ podivovala se Hanka.

Tonda ulomil kus suchého klacku, který řeka vyplavila na břeh, a zavolal psa. Pocem přifuněl k jeho nohám.

„Hodnej pejsek! Přinese pánovi klacejček!“

Pán poplival důkladně i klacek, rozmáchl se a zahodil ho daleko do louky. Pes skutečně projevil snahu vydat se za kořistí. Ale předcházející koupel ho zřejmě natolik unavila, že se po třech čtyřech nemotorných skocích vrátil k Tondovi.

„No tak, co to je? No co?! Přines přece pánovi klacejček. Slyšíš...?“

„Pán si asi bude muset pro klacejček doběhnout sám!“ řekla jsem významně Tondovi. Zrudl a koktal něco, že je Pocem nejspíš nachlazen.

Opět jsme ulehly na deku.

„Musíš ho víc trénovat, Tondo, než s ním začneš vystupovat,“ radila mu vážně Hanka, „takhle bys měl jen nepříjemnosti. To víš, dneska jsou lidi náročný...“

„Ráno mi nosil všechno...“

„I kafe do postele.“

„Nevěříte...“

„Proč ne? Třeba měl před námi trému!“

„Kdepak...“ trval na svém názoru Tonda, „je unavenej, to já už na něm poznám.“

Dlouho nevěděl, o čem se s námi bavít. Mlčely jsme. Snad i Hanka pozorovala hradbu bílých mraků, jak pluje skoro neznatelně od severovýchodu přes nás daleko za modrou pilku hor. Takové mraky se rodí jen o prázdninách.

Znovu nás vyrušil.

„Šly byste, holky, do kina?“

Hanka se po mně otočila. Nadzvedla jsem maličko brýle, abych jí lépe viděla do očí. Nenápadně mrkla.

„Nemáme lístky...“ namítla jsem.

„Koupil bych...“

„Fakt...?“ projevila i Hanka svůj údiv.

„Jasně. Koupím tři lupeny a budu na vás před pátou čekat u kina. Je to výborná detektivka. Brácha na ní byl včera, tak říkal. Mládeži nepřístupný...“

„No a...?“ urazily jsme se málem. Od 1. července můžeme na všechny filmy!

„Právě že bezva. Holky, já teda ženu koupit lístky. Po pěti, jo? Lacinější ani nebudou. A budu čekat. Určitě přijďte!“

„Určitě!“ ubezpečovaly jsme ho. Pospíchal pěšinkou k městu. Pocem se namáhavě valil za ním.

Samozřejmě že jsme do kina nešly. Vůbec se nám nechtělo. Po řece jeli vodáci. Volali na nás AHOJ! a my jim mávaly. Měly jsme takovou smutnou chuť sednout si do některé kánoe a plout s nimi. Dlouho jsme se pak mazlily se slovíčkem KDYBY.

Kvečeru jsem doprovodila Hanku až k jejich domku. Nahoru na zámek jsem došla po půl sedmé. Táta už na mě v kuchyni čekal.

Výchovný koncert!

Malá noční hudba. (Ten ťuntů samozřejmě tři lístky koupil. Místo ale aby je prodal, když jsme se před kinem neobjevily, strčil je do kapsy a šlapal nahoru na zámek zeptat se, proč jsme nepřišly. Pochopitelně že všechno vyklopil tátovi.)

„Když něco slíbím, tak...“

Tralala, tralala, kočička se vdávala...

„Můžeš mi to laskavě vysvětlit...?“

Panebože, půl osmé, dneska je to k nevydržení! A to mě čeká ještě tátovo tvrdý dětství, vojna (dotáhl to na četaře!), život si s ním nehrál, do školy chodil deset kilometrů pěšky. Každý den! Za chvíli to tady bude!

„No tak...?“

„Tati, chápej, že to byl vtip...“

Neměla jsem to říkat. Docela zrudl v obličejí.

„Vtip..., tomu říkáš vtip? Něco tak nezapného a primitivního. Samozřejmě, to můžeš vymyslet jen ty! Toho chlapce jsi podvedla. Docela prostě. Bezohledně. Stydím se za tebe...“

Táta vždycky trochu přehání. Je to zřejmě tím tvrdým dětstvím. Neumím si to jinak vysvětlit. Ovšem snažit se mu ještě něco namítnout, bude křičet tak šíleně, že v prvním patře spadne brnění. (Původní práce ze 13. století!)

„Vstupenky zaplatíš...“

Páááni..., teda to jsou vyhlídky. Zítra abych klusala za Toníkem s pětkorunou. Klidně. Aspoň koupí psovi suchary!

Kočka se vdávala, pejsek si ji bral... Kristepane, musím okamžitě jít spát. Po osmé hodině se vrátí od babičky ze Stříbrovic maminka. Všechno bych musela vyslechnout znova.

Opus č. II. Da capo al fine. (Od začátku až do konce.)

Nikdy.

Začala jsem se svlékat. Táta nepřestával přednášet. Má výdrž. To může být taky nemoc z povolání. V nejsilnější sezóně provede po Krabonoši patnáct výprav, a ještě se mu to zdá málo. Jiný by sípal a tahal za sebou nohy jak přespolní listonoš rok před důchodem. Náš táta ne. Ted' to ale pociťuji jako nevýhodu.

A nepřestane!

Ještě ruce, krk a vyčistit zuby!

„Můžu jít spát, tati?“ zaškemrala jsem opatrně.

„Slyšelás, co zítra uděláš!“ připomenul výhrůžně.

„Ano, tati.“

Mohla jsem jít do svého pokoje. Konečně.

Dlouho jsem nemohla usnout. Přemýšlela jsem o Tondovi. Zbabral to dokonale. Uvěří všemu, co mu řeknu. Všechno bere vážně jako malé dítě. Pořád za mnou leze! Je mi protivnej. Kdyby mi aspoň jednou řekl: Neblbni, Katko, to je nesmysl! Ne. Bábovka! Na všechno mi přikývne.

O tátu se málem pokoušel infarkt. Naposled byl takhle rozzuřen..., počkat, ano, loni na jaře. To byla taky obstojná estráda.

Poslala jsem na okresní národní výbor žádost o změnu jména. Vlastně příjmení. Nechci se jmenovat Krásná.

Ve škole:

A k tabuli půjde Krásná Kateřina! Celá třída se hihňala. Pokaždé.

U přijímacích zkoušek:

Krásná Kateřina? Nomen est omen¹, říkávali staří Římané. U vás se také nezmýlili. (Tady mi už vykali!)

Všude.

Já jsem krásná Kateřina, mám krásného tátu i mámu a na lesnické škole máme ted' naději rodiny – krásného bráchu Oldu.

Překrásná rodinka.

Odpověď z ONV zanesl Těšík se služební poštou tátovi do kanceláře. Správně jsem dopis měla obdržet já.

---

¹ Jméno je znamení. *Pozn. red.*

Táta šlel. Vůbec mu nevadilo, že na něho na prvním nádvoří čeká výprava turistů, křičel na mě, jak si to představuju, nechat si změnit jméno. (Samozřejmě že mou žádost zamítli, neboť mi nebylo osmnáct!) Rod Krásných má dlouhou tradici. Nikdo z našich předků se za své jméno nestyděl, ba naopak dbali, aby vždy bylo spojováno se slovy čest, statečnost, věrnost!

Jak by ses chtěla jmenovat? vyzvídal tehdy táta a vůbec si nevšímal maminky, která se ho snažila uklidnit.

Různě! pravila jsem klidně. Jenom ne Krásná!

Zaúpěl a vyběhl zpátky na nádvoří. Jakýsi starší pán v okovaných botách mu řekl soucitně, že s dětmi je trápení.

Nepozorovala jsem, že by to tátu příliš uklidnilo.

Mohu-li oba výbuchy srovnat, po pravdě musím přiznat, že první byl mnohem mohutnější.

Někdo pootevřel zlehka dveře.

„Katko, spíš?“

Maminka. Napadlo mě předstírat spánek. Třeba mi bude také domlouvat. Nedokázala jsem se rychle rozhodnout. Obdélník matného osvětlení chodby vykrojený dveřmi se začal zužovat. Maminka chtěla odejít.

„Mami...“

Musela jsem ji zavolat.

Sedla si na okraj postele. Vůbec jsem neviděla její tvář. Pak se dotkla mého čela.

„Proč to děláš, Katko?“ zeptala se tiše.

„Tak..., z legrace.“

„Tátu to mrzí...“

„Já vím.“

„Víš, co bych ráda slyšela?“

Musela jsem se nadechnout.

„Už nebudu, mami...“

Docela se jí změnil hlas.

„Tak spi...“ řekla a přitáhla mi pokrývku až k bradě. Vstala a vracela se opatrně ke dveřím, jako by se bála, že převrhne židli nebo shodí z poličky broušenou vázu.

„Co babička?“ napadlo mě.

„Pozdravuje tě... všechno ti povím zítra!“ zavřela za sebou skoro neslyšně dveře. Pak na chodbě cvakl hluše vypínač, bylo ticho, nechtělo se mi o ničem přemýšlet, jen mi napadlo, co jednou řeknu tomu, až mi v noci na hlavu spadnou parohy jelena dvanácteráka, kterého ulovil roku 1846 majitel Krabonoše, hrabě Štampach ze Štampachu...

Celý den jsem tvrdla v pokladně, prodávala vstupenky, štítky na hole, přívěsky, nálepky, pohlednice; republika si snad umínila, že musí navštívit zámek Krabonoš; místo pořádného oběda jsme si otevřeli paštiku, maminka musela provádět výpravy také, sotva se ona, Těšíková nebo táta objevili v brance na prvním nádvoří a zamkli za posledním návštěvníkem, už na ně čekal další netrpělivý dvojstup.

V šest večer jsem se taktak dopotácela domů. Nedokážu pochopit, jak jsem mohla podlehnout svodům peněz a přikývnout tátovi, že budu celé prázdniny tvrdnout v pokladně, bude-li mi vyplácet stejně, kolik by dostal někdo cizí. (Potřebovala jsem ale nutně nejmíň šest stovek, abych si koupila senzační úplet, který jsem zahlédla nedávno za výlohou obchodního domu v okresním městě.)

K večeri nám nabídla maminka chleba s tvarohem a kyselé mléko. Bude-li se počet návštěvníků zámku zvětšovat, musí nám už doktor Roubíček jezdit píchat umělou výživu. V poledne paštiku, teď tvaroh. A tak bych si dala svičkovou! Nebo jitrnicový prejt se zelím.

Odevzdala jsem tátovi pokladnu s penězi a řekla, že jdu dolů do města. Podíval se po mně, jako bych snad chtěla někoho přepadnout.

„Snad počkáš, až peníze přepočítáme!“

Huííí..., přesně tohle jsem mohla čekat. Pozorně odpočítával bankovky, rovnal je podle hodnoty do malých hromádek, přepočítal i zbylé vstupenky, třebaže to bylo zbytečné.

„Případný schodek na konci měsíce uhradíš ze své odměny!“

Tohle mi říkával denně. Asi místo ukolébavky.

Převlékla jsem si mezitím svetřík.

Zamkl peníze do kredence. Mohla jsem jít.

„V osm ať jsi doma!“ řekla maminka.

„V devět, mami...“

„Slyšela jsi maminku!“

„Dobry, tak v půl deváté, jo?“

„Prosím tě, Katko, už běž!“ pobídla mě maminka. Vzala to na sebe. Prima! Vystřelila jsem ze zámku jako dělová koule. Snad už bude Hanka po večeři? napadlo mě.

V parku jsem div neporazila starého Těšíka. Tlačil na gumáku dva pytle nových brambor.

„Kampak, Katko...?“ volal na mne už zdálky.

„Do města, pane Těšík!“ hekla jsem udýchaně.

„Zastav se u naší Mařenky!“ připomínal. „Ptala se po tobě. To víš, nevoní jí to, že musí o prázdninách do práce...“ Těšík by se zřejmě rád zapovídal, jindy bych si ho poslechla docela ráda, spěchala jsem však.

„Třeba zítra...!“ hodila jsem ještě za sebe a zase na plné fofry pěšinkou dolů do města. Těšík teď jistě bude dlouho odpočívat. Zakouří si. Doma nesměl.

V brance parku, která se na noc zavírala, jsem se ohlédla. Těšík seděl na pytli s brambory a rozkošnický dýmal. Zítra dvě tři vyhulí u mne v pokladně. A bude mít přesné řeči!

Domek, v němž bydlela Hanka, se krčil skoro na druhé straně městečka, pár kroků od aleje vedoucí k řece. Hanka to měla do školy dobrých dvacet minut ostré chůze. Po devět let však do školy přicházela mezi prvními, které pokaždé školník zahání od šatny, neboť ji vypravovala ráno babička. Probouzela se velmi časně a spánek od devíti do půl sedmé pokládala nejen za zdravý, ale prospěšný i pleti. Každá minuta navíc mohla podle babiččiny představ Hance jedině ublížit. Jedinou výjimkou byly dny, kdy Hančin otec (jezdil jako pomocník strojevedou-

cího na elektrické lokomotivě) míval po noční a dokázal na babičce usmlouvat deset minut.

Maminku Hanka neměla. Zemřela dřív, než její dcera začala chodit do školy. Viděla jsem její fotku, černé husté vlasy a obočí, které vytvořilo oblouky tak, že se v jednom bodě téměř dotýkaly, měla Hanka po ní. Přestože Hanka byla od první třídy moje nejmilnější kamarádka, nikdy jsem se neodvážila zeptat, proč se její otec znovu neoženil. Nevím, proč jsem se právě na tuto věc nedokázala zeptat.

Hanku jsem v kuchyni nenašla.

„Je na zahrádce, Katuško,“ řekla mi babička. „Šla hodit králíkům náruč jetele. Běž za ní, běž! Jeden jí utekl. Pomůžeš jí.“

Prošla jsem tmavou síní ke dveřím pobitým pláty černého plechu a opřela se o kliku. Šlo to ztěžka, jak jsem předpokládala, ale když jsem se do dveří opřela ramenem, povolily. Na zahradě jsem zahlédla Hanku. Lítal s rukama roztaženýma hned na tu, hned na onu stranu jako pomínutá. Teprve po několika vteřinách jsem před ní zahlédla černobílého králíka. Jedna dvířka králíkárný zůstala otevřená.

„Na lovu? Na lovu, madame?“ zavolala jsem už od dveří. Vztekla se otočila a s rukama roztaženýma, jako by nechtěla chytit ubohého králíka, ale přinejmenším orangutana, na mě vyjela:

„Hele, nehecej a pomoz mi. Zkus mu nadběhnout.“

Králík vystrčil uši z kopřiv a ustrašeně se rozhlédl. Vyřítily jsme se za ním. V poslední chvíli učinil mohutný skok jako klokan v australském buši, pak ještě dalších pět, a byl pro změnu za hromadou dříví.

„Pořád se na něj dívej!“ přikazovala Hanka. „Já zatím najdu klacek!“

Zděsila jsem se.

„Chceš ho zabít?“

„Ne..., vyšťouráme ho!“

Naklonila jsem se přes několik hraniček březových polínek a pozorovala jsem ušáka příkrčeného k plotu. Bylo mi ho trochu líto.

„Půjdeš se mnou za Tondou?“ zavolala jsem na Hanku. Vytáhla z kolny několik tyčí, které babička asi používala k podpírání prádelní šňůry, ale všechny se jí zdály nevhodné. Konečně vystrachala delší klacek.

„Co tam?“ zeptala se mezitím.

„Vrátím mu pět korun,“ řekla jsem. „Musím...“

„Za ten biják? – Myslíš, že ho s tím vytrhneme? – Vždyť jsme nikde nebyly...!“ Hanka se vrátila k polínkům a s námahou zastrčila klacek do úzké mezery, kde prudce oddechoval králík.

„Ať mu něco neuděláš, je takovej roztomilej...!“

„Pěkně roztomilej, pacholek. Kvůli němu mi bábrlinka jednu vysolí!“

„Prosím tě...“

Hanka vykřikla:

„Už popolezl...!“

Neřekla bych. Černobílá koule se třásla za dřevem dál. Hanka se několikrát strefila klackem i do něho, ale králíkovi zřejmě její počínání nepřipadalo příliš nebezpečné.

„Co ses zbláznila s tím Tondou?“ řekla a obešla hromadu. Zkusila pobízet zvíře ze strany.

„Táta mi nařídil. Tonda všechno vyžvanil!“

Hanka několikrát zoufale píchla naslepo klackem. Zásáhla ho. Králík odhupkal z dosahu podivné zbraně. Krčil se nyní dokonce na samém konci hromady.

„Katko!“ Hančiny oči zaplály loveckým vzrušením. „A máme ho! Opatrně přelez k němu, ale aby tě neviděl, já píchnu a ty ho drž za kožich.“

Tiše jsem splnila první část rozkazu.

Pak provedla Hanka hlavní výpad. Pod rukou jsem ucítila hebký kožíšek. Ruka se mi instinktivně sevřela, dotkla se zvířátka, ale výsledek připomínal spíš pohlazení než tvrdý lovecký zásah.

„A je pod králíkárnou...!“ Hanka jej zahlédla. Zahodila klacek za hranici polínek a společně jsme se vrátily k nové skrýši.

„Nezdá se ti, že je Tonda trochu slabej?“

„Myslíš na hlavu?“ zeptala jsem se pro jistotu.

„Jo.“ A klekla si před otevřený kotec, z něhož majitel odběhl, aby strávil na zahrádce příjemný večerní víkend. Štěstí že Hanka měla staré texasky. Přiložila tvář pár centimetrů od země, oči stočila ke mně nahoru a ruku prudce vsunula pod králíkárnou.

„Auvajs...“ zasyčela.

„Co je?“ zeptala jsem se soucitně.

„Tonda je pitomej a já si odřela ruku!“

„Je tam!“

„Něco cejtím!“

„Tak ho drž!“

„Nemůžu pohnout rukou...“

Napadlo mě, že bych jí měla pomoci. Rozhlédla jsem se po vhodném nástroji. Malý klacík a zase šťourat!

„Jauuu...!“ zaúpěla Hanka.

„Kousl tě?“

Zakřivila tvář do podivného úsměšku.

„Ne... ale nevytáhnu už ruku!“

„Neblázni, ukaž...!“ Ochotně jsem uchopila její paži a snažila se zabrat.

„Utrhneš mi ruku, ty surovče..., nejde to,“ pořád pocukávala ramenem. Co se odbývalo pod podlahou králíkárnny, jsem bohužel nemohla spatřit. „Já už ji tam snad musím nechat..., ty, Katko, zkus nadzvednout králíkárnny, no, tak zaber, prosím tě!“

Trhla jsem několikrát napolo shnilou boudou, ale mé počínání bylo až příliš fanfarónské. Za desítky jar a podzimů králíkárnna dokonale nasákla dešti a pozůstatky králíčích rodů, takže pohnout s ní jen o milimetr bylo vyloučeno.

„Nejde to, vid'...!“ zatvářila se chovatelka drobné domácí zvěře ustrašeně. „Bolí mě krk, víš..., prosím tě, dělej něco, no tak, Katko, přece mě tady nenecháš!“

„Máš hlad, vid'!“ řekla jsem vážně. „Přinesla bych ti trochu čerstvého jetele..., že by sis začala zvykat!“

Hanka zrudla.

„Prosím tě, aspoň nebud' pitomá. Něco vymysli.“

„Já zavolám...“

Přerušila mě:

„Proboha, nikoho nevolej, víš, jakou bych měla ostudu!“

„Tak jdu pro jetel!“ pravila jsem už bez zaváhání. „Noc je dlouhá!“

Nadechla se.

„No počkej, ty zmije, tohle ti přijde draho!“

Musela jsem ji políbit na tváříčku.

Jenom hekla.

Pak jsem se t'ukla do čela!

„Einstein! – Mám to, Hanko. Jsem malej české Einstein!“

„Blbneš, vid'!“

„Dávej pozor! Tady rozhodne věda. Fyzikální zákony pracují pro záchranu lidstva.“

„Seš vůůů!“ ulevila si vězeňkyně. Její poznámce jsem už nevěnovala pozornost. Vlezla jsem do kolničky a při mizerném světle našla asi metrové poleno, jehož konce se někdo pokoušel sekerou otesat. Vítězně jsem se vrátila k věznicí parmské.

„Toto, milá dcero,“ řekla jsem provokativně, „je páka dvojjzratná. Ty jsi břemeno Q, já zase...“

„Vůůů...,“ úpěla nad mým sadismem, neboť nepochopila. Ve fyzice bývala Hanka odjakživa slabší.

„Nikoliv. Jsem síla Pé.“

Vsunula jsem poleno pod králíkárnou, podložila je cihlou, opřela se, co jsem měla síly, na druhém konci a skutečně: fyzikální zákony nám přály!

Já nadzvedla prohnitou boudu a zachránila jeden mladý lidský život. Hanka pohodlně vytáhla ruku na svobodu.

Nenapadlo jí ani, aby osvoboditelce poděkovala.

„No...?“ řekla jsem zvýšeným hlasem. „Einstein?“

„Jo..., pěknej Einstein. Jenže já mám odřený loket!“ Plivla si na střepečky odřené kůže a prstem slinu rozmazala. Aniž se ohlédla, šla domů.

„A co králík?“ upozornila jsem ji.

„Já se kvůli němu nezmrzám. Nechám mu otevřený kotec, vlez tam sám. Pojd', musím se umejt...!“

„Co řekneš babičce?“

„To nech na mně.“

V kuchyni řekla:

„Tak už je tam, babi.“ Oprýskaným plecháčkem si začala nalévat do umyvadla horkou vodu.

„No to jsem sama ráda, Haničko. Bylo by ho škoda, tuhle ho půl roku živíme, ládujem šrotem a bramborama, a pak by měl utéct?!“ Obrátila se ke mně a maličko přimhouřila levé oko. „Kdepak naše Hanka, ta má o ně starost, králíci – to je její pejcha!“ A tiše: „Nerada o tom slyší, víš, Katuško, ale co ona jim dá péče.“

Pohlédla jsem na Hanku. Stála za babičkou a otevřenou dlaní si hrdě klepala na prsa.

„Já ji znám, paní Kocourková...“, přisvědčila jsem. „Kdepak vaše Hani a králíci!“

Okamžitě jsem dostala mokrým mýdlem.

„No tak, Hanko, co je to za chování!“ okřikla vnučku babička. Viděla jsem, jak by mi ráda o Hance pověděla ještě něco hezkého, najednou jsem měla pocit dospělé ženy, paní, musím vám povědět, a můj syn začal studovat, dceru vy neznáte?, znáte, přece taková štíhlá..., žíznlivý pocit svěřit se, možná že i mne za pár let přepadne, babička by mi jistě ráda vyprávěla, jak je šťastná, že jejich Hanka po prázdninách začne studovat na ekonomické škole, nikdo, Katuško, z celé naší rodiny ještě nestudoval... Musela bych se šíleně ovládat, abych starou paní vyslechla až do konce.

Naštěstí už byla Hanka připravena.

„Babi...“, vyrušila nás. „Půjdu asi na hodinku ven. Mám ti odestlat postel?“

„Jen běžte, děvčata, běžte!“ pobídla nás. „Vykrámuju se dneska sama. Aby sis nemyslela, Katuško, že jsem už tak nemohoucí...“

Věděla jsem, že Hančina babička má nemocné nohy. Velmi špatně se pohybovala. Ovšem domácnosti vládla dokonale.

„Dobrou noc, paní Kocourková!“ loučila jsem se už ve dveřích. „Ahoj, babi! A čaj ti uvařím, až se vrátím. Budeš ho mít na stolku!“

„V kolik přijdeš?“

Hanka stočila pohled na své náramkové hodinky. „V devět, babi.“

„Tak ať nemám starost!“

Vypadly jsme.

Tonda doma nebyl. On i Pocem odjeli na týden k babičce do Turnova.

„Jak převezl tu tlustou tlačenu vlakem, to je mi samotné, děvčata, záhada!“ svěřila se nám nakonec jeho maminka. „Kdybych mu dovolila, spal by s tím psiskem snad v jedný posteli.“

„Má ho rád...“ namítla jsem. Loktem mi Hanka dávala nenápadně znamení, abych zbytečně neztrácela čas. Nečekala jsem proto na odpověď, děkujeme, paní Stiborová, ne, nechtěly jsme mu nic důležitého, to počká a dobrou noc.

Na chodníku mi Hanka vytkla, že se s každým vybavuju.

S každým..., nemohu přece odejít jako balík. Náhle jsem si uvědomila, že se nevracíme stejnou ulicí. Vzpamatovala jsem se:

„Kam jdeme?“

Hanka se záhadně usmála.

„Nevíš...?“ Kývla hlavou směrem k budově spořitelny.

Pochopila jsem.

„Ty myslíš, že ho potkáme?“

Maličko zavlnila rameny.

„Co kdyby...?“

„Mám pak odprejsknout?“

„Kdy...?“

Zpřesnila jsem situaci.

„Kdyby se Ivo objevil.“

Ohlédla se. Pak mi lehce sevřela paži.

„Nekřič tolik.“

Blížily jsme se ostýchavě ke spořitelně. Šňůra zářivek před námi se rozsvítila. Je osm hodin. V tuhle dobu pokaždé zapnou pouliční osvětlení. Hanka se mě stále držela.

„Seš do něho cvok, vid', beruško!“ řekla jsem pohrdavě, neboť jsem měla pocit, že v několika příštích vteřinách dojde k trapasu.

„Asi...“

Jasně cvok. Normálně udělaná. Už třetí rok. Hanka s ním ještě nikdy o samotě nemluvila.

Ze dveří spořitelny však nikdo nevyšel. Ale pojednou jsme zaslechly hudbu. V prvním patře hrál někdo na housle. Někdo? Nesmysl. Ivo Ženatý. Poprvé vystupoval jako pětileté dítě. Ve škole při akademiích. MDŽ. Dětský den. Pokaždé první místo v STM. Po prázdninách bude v Praze studovat na konzervatoři. Vyšlo mu to! (Mně vlastně také. Zdravotní škola. Optička. Vystřídám paní Ilonu!)

Přinutila mě, abychom se zastavily. Sama se opřela o drsnou omítku přízemního domku a přitiskla dlaně ke zdi.

„Poslouchej,“ řekla mi. A dívala se k otevřenému oknu, za nímž hrál Ivo Ženatý.

Hrál. Dobře. Určitě moc hezky. Taky se mi to líbilo.

Ale to, jak se tvářila Hanka, mi připadalo nenormální. Jako rafan, který doufá, že mu shora hodí jitrnici.

„Slyšíš, teď preluduje...“ vzdechla. A dlaně pořád přilepené ke zdi.

„Preluduje se obyčejně na pianě!“

Přejela mě pohledem jako parní válec dešťovku.

Proč by Ivo nemohl preludovat?!

Trochu mě naštvála.

„Budeme tady stát dlouho?“

Po chvíli hlesla:

„Počkej, až dohraje..., prosím tě!“

Významně jsem natáhla levou ruku. Mých hodinek si vůbec nevšimla. V půl deváté musím být doma. Počala jsem nervózně pochodovat po okraji chodníku. Šmidlání nad námi nebralo konce. Ve mně se ozval vztek. A taky trochu lítosti.

Ale už vůbec ne proto, že nahoře hude Ivoušek Ženatých a pár kroků ode mne ho hltá Hanka Kocourková. A je tak pitomá, že by tady stála do rána. Ba ne. To nebyl hlavní důvod.

Má lítost měla jméno. Měla i hnědé oči a ostrý nos nad úzkými rty ohraničenými drobounkým chmýřím. Nejméně 180 centimetrů. A neposlušné vlasy, které mu padaly do čela.

Robert.

Přišel na zámek s ostatními študáky 23. dubna. Přesně se na ten den pamatuji. Vrátila jsem se brzy ze školy a vystřídala v pokladně maminku. Přijeli modrozlutým autobusem, jejich profesor nakoupil vstupenky a trpělivě čekal, až pro ně táta přijde. Za deset minut si navlékli papuče a zmizeli za skleněnými dveřmi vstupní haly. Počítala jsem výtěžek z onoho dne. Nebylo to tehdy slavné, tak čtyři pět stovek.

Náhle se otevřely dveře haly a na nádvoří vyběhl vysoký chlapec. Pozorovala jsem ho, jak rozpačitě přechází mezi sloupy arkád. V kapse našel tenisový míč a začal s ním pinkat o dlažbu. Pokaždé ho chytil. Jen jednou sevřel ruku naprázdno. (Tenisák asi narazil na drobný úlomek křemene, jenž mu dal zcela nečekaný směr.) Našel ho pod okénkem pokladny.

Uchichtla jsem se.

Zvedl míč a tázavě se po mně podíval. (Hnědé oči s drobnými pstružími tečkami.)

„Co je...?“ zeptal se neotesaně. Narovнала jsem před sebou hraničku pohledů státního zámku Krabonoše a řekla jsem tónem znaveného pracujícího:

„Středa.“

Ták, za okénko přijdou ještě záběry hodovní síně ze 14. století.

Chlapec se vztyčil, natáhl ruku s míčem a prudce vystřelil do otevřeného okna. Instinktivně jsem uhnula.

Nevystřelil. V posledním zlomku vteřiny vypustil zlehka tenisák z ruky na zem. Hrozně se tomu chechtal. (Zuby mohl předvádět v televizních tipech.)

Mohla jsem se urazit, nafouknout, přibouchnout před tím drzounem okénko. Dodnes si neumím vysvětlit, proč jsem to neudělala.

Přišel až k pokladně.

„Máš strach?“ zeptal se. Míč poskakoval už pravidelně mezi jeho rukou a zemí.

Přivřela jsem víko pokladničky. Tykal mi. Okamžitě jsem mu to vrátila.

„Z čeho, prosím tě?“

„Holky se pořád bojejí...“

„Já ne.“

Otočil hlavu k věžičce hladomorny a zeptal se:

„Ty tady bydlíš?“

Přikývla jsem.

„Je to prima bydlet na zámku?“

Zaváhala jsem s odpovědí. Řekla jsem raději:

„Tebe to zajímá?“

„Všechno mě zajímá. Taky bych rád prožil aspoň jednu noc v opuštěném hradě, kde straší bílá paní...“

„U nás nestraší... jedině tak já!“

Dlouze si mě prohlédl. Dokázala jsem se ovládnout a dívat se mu do očí.

„Nevypadáš na to...“

Mám to vzít jako poklonu? To se tak často nestává dívkám z deváté třídy. Anebo si dělá legraci. Nechtělo se mi přemýšlet o jiném významu jeho slov. To, co říkal, se mi líbilo.

Ale cítila jsem, že se musíme bavit o něčem docela jiném, nechci-li se ztrapnit.

„Udělal se ti špatně?“

Zarazil se. Tenisák schoval do kapsy u texasek. Přišel úplně až k okénku a obě ruce položil na jeho římsu.

„Co tě to napadlo...?“

„Že nejsi s ostatními. Neuvidíš galerii, brnění a obraz Isabely Kastilské. Pýchu Krabonoše...“

„Vidím tebe...!“

Zatvářila jsem se co nejkyseleji.

„A za to jsi zaplatil dvě koruny? To tě lituju!“

„Ale ty seš docela živá,“ namítl, „to přece stojí za dvě kačky!“

„Ty mi to nemůžeš říct?“ zeptala jsem se znovu.

„Vyhodil mě...“

Lekla jsem se.

„Kdo? Náš táta... šel s vámi.“

„Kdepak. Náš třídní. Nechoval jsem se důstojně!“

Oba jsme se tomu zasmáli. Takhle jsme povídali ještě asi půl hodiny. Já v pokladně na židličce, on s packami na okně jako škemrající kocour. Pohled pro bohy!

Mimoděk jsem se podívala na hodinky.

„Za chvíli jsou tady...“

Skoro tomu nevěnoval pozornost.

„Jak ti říkají?“ zeptal se nečekaně. Proč ho to vůbec zajímá, napadlo mě. Pro něj jsem docela cizí holka.

„Kateřina...“

Pousmál se. Ale ne tak, jak to dělají ostatní kluci. Cítila jsem, že se mu mé jméno líbí.

„Já jsem Robert. Ale všichni na mě volají Robíku!“ Brrr..., to neměl o sobě říkat. Zaskřípělo to jako špatně namazané dveře. Řekl, abych mu napsala celou adresu. Sháněla jsem kus čistého papíru. Zarazil mě. Na skleněnou misku přede mnou položil dvě koruny.

„Prodej mi pohled a napiš tam svou adresu. Pošlu ti ho. Dobrý, ne?“

Vybrala jsem celkový pohled na Krabonoš. Nebylo to nic zvláštního, ale rozhodně byl lepší než novorenesanční jídelna nebo katovna na zámku Krabonoš.

Psala jsem do řádků své jméno, adresu i to, že zámek má odjakživa číslo jedna. Polohlasně opakoval každé slovo. To neznělo nepříjemně z jeho úst. Schoval pohled v kapse své košile, chtěl ještě něco dodat, ale na nádvoří se už objevovali jeho spolužáci. Nakonec vyšel z branky i táta s nějakým starším mužem. Patrně profesor, který Roberta vyhodil už z přijímací haly.

„Nashle!“ rozloučil se kvapně můj nový přítel a zmizel v hloučku chlapců.

„Ahoj, Roberte!“ zavolala jsem za ním. Profesor si ho už ani nevšiml. Táta ho dokonale zaujal. Nejspíš projevil lítost, že v Čechách nám předkové nepostavili pyramidy. Svěřuje se touhle bolestí téměř každému. Často mám dojem, to když poslouchám tátu déle, že se měl narodit na

poušti, jezdit s velbloudem, prohánět cizince pyramidou a žít se datlemi. Krabonoš se svou minulostí pro něj není.

Konečně si podali ruce. Táta zmizel v kuchyni, aby se napil rybízové šťávy, pan profesor nahnal své stádo do autokaru.

Doufala jsem, že mi Robert zamává, autobus měl otevřená okna, ale sedl si patrně na druhou stranu a neviděl mě. Robert! Robík..., opakovala jsem si nahlas, když se po klikaté serpentíně vymotali z parku. Zkusila jsem jeho jméno napsat na okraj starých novin.

Robert. ROBERT. RoBeRt.

Pokoušela jsem si v paměti složit mozaiku jeho tváře.

Večer mi starý Těšík přinesl zmačkaný pohled Krabonoše, na jehož rubu jsem já sama napsala své jméno i adresu. Robert ho vyhodil z autobusu, ještě než vyjeli z parku.

Nepamatuji se, co jsem tehdy Těšíkovi řekla. Ale určitě mi do očí vyhrkly slzy.

Proč tu komedii se mnou hrál?

Hanka patrně stráví noc přilepena ke zdi. Připadalo mi to dost pravděpodobné. Rozhodla jsem se:

„Jdu sama. Už musím. Dostala bych...“

Hanka zhluboka vzdechla.

„Mozart. Malá noční hudba..., panebože, kdyby nebyl takovej divnej!“

„Jak divnej...?“

„Chladnej, myslím...“

„Třeba je tutovej kořen, nevíš!“

Ohradila se proti takovému nařčení.

„Závidíš...?“

Usmála jsem se útrpně.

„Chudinko. – Tak si to tady doposlechni, já musím.“

Nezdržovala mě. Taktak že mi řekla ahoj. Šlapala jsem ostře po příkře cestě k zámku. Musím být doma přesně v půl deváté. Za tři minuty!

Moc času nemám. Tátovi řeknu, že s Tondou je všechno v pořádku. (Pět korun dostane třeba v neděli. Dočká se.)

Hanka stále hleděla na spořitelnu, jako by čekala, že z ní vypadne zlatý poklad.

(Stejně jsem jí trochu záviděla.)

II

Úterý. Pak středa. Den Blbec. Při snídani jsem se opařila čajem. Ruka mě šíleně páčila. Když jsem běžela k obrazu Joachima Štampacha, zdálo se mi, že se mi ten dědek pošklebuje. Jako malé dítě jsem se jeho strašidelných očí bála. Dokonce jsem odmítala spát s Oldou v našem pokojku. Představa, že dveře hlídá zrzavý Joachim v dlouhém řasnatém plášti, byla děsivá. Neřekla bych, že náš vzájemný vztah by se snad v poslední době změnil k lepšímu. Kdykoliv jdu kolem jeho obrazu, aspoň na něj mrknu. Ten mizera malíř ho vymaloval tak, že mu neuteču. Ať se postavím do kterékoliv místa chodby, pořád mě sleduje.

Nejprve opařená ruka, potom ostřejší rozmluva s maminkou. Do těsta na kynuté knedlíky jsem zapomněla dát kvasnice. Řekla mi to? Ne. No tak. Snad se dají ještě zachránit!

Jedné paní jsem také vrátila místo tříkoruny pět Kčs²!

Den Blbec měl však své vyvrcholení:

Tátovi přišel pomocník. Student filozofické fakulty Petr Bárta.

Oba rodiče i Gustova žena šlejí radostí, neboť budou moci žít normálním lidským životem.

Jenže já se musím ze svého pokoje přestěhovat do kuchyně, aby pan student měl kde spát. Proč to musím odnést zrovna já? Ale táta vydal tak přísný rozkaz, že nebylo možné odmlouvat. A odpoledne mě tomu chytroušovi představí.

To abych se přes poledne naučila pukrle!

Panstvo, já normálně zešílím!

Prošel kolem pokladny, aniž jsem si ho všimla. Odpoledne je před frontou zmatek; známky, pohledy, vstupenky, normální binec, který zvětšují žízňiví a hladoví, co nemohou pochopit, že já bych kromě práce v pokladně jen těžko dokázala opékat buřty, čepovat pivo, roznášet

---

² Koruna československá, platila v Československu od roku 1918 do 1992. *Pozn. red.*

limonádu, pleskat do žlutých lastur kopečky zmrzliny a utírat nosy usmrkaným dětem. A přesto se toho dožadují. Tuhle!

Navíc jsem si ho představovala vyloženě jinak.

Přesněji:

Normální idiotek s brejličkama na jestřábím nose, v plandavých kalhotách z roku cvaj, přesné sako a kravatu s proužkem. Bude říkat OSTATNĚ a NICMĚNĚ, dvě slova, která se mi šíleně protiví, až ho táta provede zámkem, uroní slzu nad mistrovským dílem našich předků. Kýval obecný, šupinatý. Ručím za to, že mi bude říkat slečno.

Vyplavil se s tátou a velkou skupinou návštěvníků na první nádvoří. Okamžitě jsem poznala, že je to on, třebaže v ničem nenaplňoval mou dřívější představu.

Přesněji:

Nenosil brýle, o několik čísel převyšoval tátu, přes obyčejné texasky se mu plandalo něco, co mohlo být jak košilí, tak bundou. Dřív než jsem si stačila uvědomit barvu očí a vlasů, zastínil mi nějaký kořen okénko a zahuhňal, že chce barevné obtisky erbů. Vztekle jsem zasyčela, ať navalí dvě pade.

Spomocníček zmizel s další výpravou v hale. Až do večera bude takhle pochodovat s tátou, možná i zítra, pak zkusí jedno patro sám, když bude dobrej, dostane klíč a začne.

Známky, pohledy, lidi, zadržte! Copak musí celé vaše příbuzenstvo vědět, že jste byli na Krabonoši? Srdečný pozdrav a milou vzpomínku ze zámku Krabonoše posílá Franta.

Obtisky?

Dvě padesát.

Ne, hladomornu nemáme. Došla.

Tři známky, šest známek, dvanáct pohledů...

Konečně vypadli.

Zavřela jsem pokladnu a s klíčem v ruce šlapala točité schody do druhého patra. Jídelnou, ložnicí, modrým salónekem se dá přeběhnout na pavlač. Odtud je vidět na druhé nádvoří. Za malou chvíli se musí objevit.

Když bude dobře, vydrží na zámku celé prázdniny. Nazdar, národe! Celou dobu budu spát v kuchyni. Pan kastelán však bude mít svůj pokoj. Proč nebydlí dole ve městě? Táta se domnívá, že takhle to bude snazší. Vůbec ho nenapadne, že i já mám právo vyjádřit svůj názor, vždyť se jedná především o mé soukromí! Tátu to nezajímá. Mávne rukou nad mými problémy. Vždycky se tak choval. Ke mně i k mamince. Jeho život se podobá dálnici bez zatáček, bez křižovatek. Sedí za volantem a jede. Co míjí kolem, je mu lhostejné. Potřebujeme do kuchyně nový sporák. Zbytečnost. Starý ještě vydrží. Tati, víš, co bych chtěla? Alena si koupila... Máš své úspory? Mám. Kup si. Mám málo. Šetři. Pch. Deset korun je fuč. Na konci dálnice je vyznamenání hradu Krabonoše. Byla tam i cesta do Egypta. 7500 Kčs. Cheopsova pyramida, Mikerenova pyramida³, stupňovitá pyramida v Sakkáře, Alabastrová mešita, Nil. Tátův sen.

Na podzim loňského roku to všechno viděl. (Zájezd Čedoku. 7500 Kčs.)
My doma:

„Co myslíš, mami, že nám přiveze?“

„Tobě asi prstýnek. Chtěla bys prstýnek, vid’? Zlato je v Egyptě laciné. Slyšela jsem...“

„A tobě?“

„Co mně...?“

„Něco si musíš přát, mami.“

Usmála se s troškou lítosti.

„Na tom nezáleží.“

„Kabelku, mami, uvidíš, že ti přiveze kabelku. Žádná ženská tady nebude mít takovou!“

Mamince předal síťovku krvavých pomerančů. Sám prý je natrhal. (Jestli se nevytahuje.)

A pro tebe, Katko:

---

³ Menkaureova (též Mykerinova) pyramida, nejmenší pyramida v Gíze na předměstí Káhiry. *Pozn. red.*

Z kapsy vytáhl lahvičku po nějakém léku. Uvnitř jsem zahlédla drobné kamínky a šedožlutý písek.

„Co je to, tati?“

„Písek z pouště. Pravý, nefalšovaný. Takhle, děvčata, vypadá písek na Sahaře.“

Tím předání darů z Egypta skončilo.

Ale táta přivezl spoustu pohledů, prospektů a map.

Dokonale nás nadchly.

Zlato je v Egyptě opravdu levné, to potvrdil.

Na konci jeho dálnice tedy zůstává vyznamenání Krabonoše. Všichni tři dostaneme infarkt, ale v kuchyni bude jednou viset za rámečkem čestné uznání za obětavou a cílevědomou...

Maminka už druhý rok odkládá chvíli, kdy si půjde koupit nový kostým. To zřejmě táta neví.

Jede si po své dálnici.

Někdy je mi sympatická jeho tvrdošijnost.

Dole vyšli na rozpálené dlaždice druhého nádvoří.

„... když roku 1630 vznikalo nebezpečí války, poslána na Krabonoš posádka sto žoldnéřů. Sasům se však podařilo hradbu dobýt a pan Vilém zajat a poslán do vězení...“

Táta vypráví historii Krabonoše. Ted' vyšel ze stínu vrhaného strážnou věží a za ním i spomocník. Černé vlasy. Načase, aby šel k holiči. Ruce z kapes, mladíku! Až budete provádět turisty, musíte se chovat elegantně.

„... císař Ferdinand daroval panství krabonošské Janovi, hraběti z Aldringenu, který byl jeho komorník, válečný rada a polní maršálek...“ Táta se snaží, ale jeho výklad samozřejmě nikoho nezajímá, lidi si otírají pot, takhle limonáda by bodla! To věřím, na zmrzlinu bych vás nalákala. Nic: pohledy, odznak a štítek na hůl!

Vím přesně, co ted' táta řekne. Majitel panství bral důchody, ale Krabonoš spravovala jeho sestra Anna, která se vdala... A hele dole:

„... spravovala jeho sestra Anna, která se vdala za Purkarta Libštejnského z Kolovrat...“

Možná že už zítra ten nový:

„Na levé straně vidíte krákorec zdobený vypuklinou muže, který ženskou postavu před ním stojící objímá.“

A za čtvrt hodiny po něm s dalšími zvědavci Těšíková, maminka nebo táta: Na levé straně vidíte krákorec...

Tady za rok: na levé straně...

Brrr...

Ti dole obešli nádvoří a namáhavě se povlečou do druhého patra. Už musím modrým salónekem, ložnicí, jídelnou, spirálou kamenných schodů do své kobky. Zhrozila jsem se dvou autobusů, které právě zastavovaly před branou.

Třicet šest vstupenek. 108 Kčs. Chtěla jsem vrátit dědulovi dvě koruny.

To nechte!

Uznalej. Dvě koruny jsem dala okamžitě stranou.

Pak jsem si vzpomněla: modřínová branka. Měla jsem ještě chvíli počkat! Nechat si ujít takovou příležitost!

A dva odznaky, šest...

V půl šesté maminka.

„Katko, zavři to tady, stejně už nikdo nepřijde. Pomůžeš mi s večeří!“

„Co bude?“

„Sekaná s bramborovou kaší.“

„Loupat brambory, to vím...“ zakňourala jsem. „Uvaříme je ve slupce.“

„Prosím tě..., kdo by to jedl?“ V kuchyni pak ještě dodala: „Vezmi ten větší hrnec. Bude nás dnes víc.“

„Jak to...?“

„Táta pozval na večeři toho chlapce.“

Úplně mě to oddělalo. Sedla jsem na židli a svésila ruce jako polámaná figurína. To je taky nápad! Teď abych se bála naložit si na talíř o pár brambor víc.

„To bude u nás jíst pořád?“

„Kdepak. Snídani si uvaří sám, k obědu si něco koupí, večer zajde na něco teplého dolů do města.“

„Už jsem myslela...!“

„Tobě není sympatický? Mně se ten chlapec docela líbí...“

Postavila jsem na sporák největší hrnec, který v naší domácnosti existoval.

„Podívej, mami. Ty bys měla z někoho radost, kdyby tě vysypal z bytu?“

„To je přece...“

„No vidíš. A na mně chceš, abych křepčila radostí, že budu spát dva měsíce na gauči, z kterého lezou pera!“

„Katko..., pochop přece, že ten chlapec musí někde bydlet!“

Nenechávala jsem se přesvědčit.

„Proč zrovna u nás? A v mém pokoji? Kdyby to byl Oldův pokoj, určitě by se nemusel stěhovat!“

„Tatínek...,“ chtěla ještě něco podotknout, ale přerušila jsem ji.

„Tatínek! Ať mu postaví na nádvoří pyramidu. Může tam spát. A budou spokojeni oba!“

Teď mě okřikla:

„Nebud' prostořeká!“

Trhla jsem vztekle hlavou.

Brambor jsem naloupala, jako by na večeri měla přijít celá brigáda. Taky vzteky.

Když se začaly vařit, pobídla mě maminka:

„A běž se převléknout, Katko!“

Nahrabila jsem se jako kočka.

„Kvůli němu? Páááni..., mami, ty ses normálně zbláznila. Promiň.“

Neřekla už ani slovo. Hledala po zásuvkách klíč k otvírání konzerv. Mrzelo mě, že jsem jí tak odsekla.

Odešla jsem do svého pokoje sbalit si věci. Vejdou se klidně do jednoho kufru. Co vlastně mám?

Nemám co na sebe! Přehrabala jsem celou skříň, šatník i přihrádky v mamčině prádelníku. Trapas. K večeři musím v bikinách. To jediné zatím nevyšlo z módy. Zkusím tohle: černé trenky a silonový svetřík. Šílenost! V zrcadle se zjevila příšera podobná upíru. Další možnost: skládaná sukně s proužkovanou halenkou. Chovankyně ústavu pro blbečky ve vycházkové uniformě. Schází jen námořnická čepice s nápisem Nazdar! Dolů s tím. Oblékla jsem si dlouhé kalhoty, tričko s kulatým límečkem. Zdá se, že mě to dělá zbytečně nohatou. A svléknout! Další kombinace. Co kdybych... Za pár minut bude sedm. Večeře. Svléknout! Tohle by šlo: kaliopky a rudý svetřík s dlouhými rukávy. Prověrka v zrcadle; no! Ale rukávy si musím povytáhnout asi do poloviny loktů. Ještě učesat. Jak přejíždím silonovým kartáčem vlasy, praskají mi pod rukou elektrické jiskry. Drobounké lískové ořechy. Maminka už na mě do chodby zavolala.

„Už letím...!“

Rozloučila jsem se s obrazem své tváře v zrcadle. Za rok si už dovolím přetřít rty a nepatrně protáhnout obočí. Táta bude šílet. Klidně ho usadím. Staré Egyptanky se také líčily, aby zdůraznily svou krásu a vznešenost. A šmytec!

Naházela jsem do kufru ještě několik maličkostí a vlekla náklad chodbou do kuchyně. Joachim na mě čučel, jen jsem vyšla z pokoje. Hé... stěhuju se, nevidíš? Dědku. Tys byl asi pěkněj řízek!

U dveří kuchyně jsem položila tiše kufr na zem. Nevlezu tam přece jako teta z Vrchcáb.

Pánové již seděli u stolu a způsobně očekávali, až jim na prázdné talíře maminka naloží kopicí bramborové kaše a několik plátků opékané sekané. Řekla jsem vychovaně dobrý večer!, aby bylo jasné, že na recepci přichází dokonalá dáma.

„To je naše Kateřina!“ řekl táta přibližně stejným tónem, jakým upozorňuje návštěvníky Krabonoše na umělecky vykládanou skříň z doby Napoleona Bonaparta.

Na okamžik se mě dotkl pohled hnědých očí. Dokázala jsem neuhnout.

„Ahoj...!“ řekl a obrátil se k otci. „A vy myslíte, pane Krásný, že v Údolí králů může ještě existovat nevyloupený hrob?“

„Tam těžko. Viděl jsem na vlastní oči, že celé údolí je dokonale pro-vrtáno.“

„Ale skalní hroby...!“

„Většinou byly prázdné.“

„A hrob šlechtice Ti?“

„Vykradený. Mariette ho našel ve stejném stavu, jak jsem ho viděl na podzim já.“

Byli právě v Egyptě. Přivandrovalci jsem stála jen za mizerné ahoj. Dál už vzduch. Nikdo. Nic. Přehlízí mě jak paseku. Já zatím kaliopky a svetr... Mohl se představit. Nemůže předpokládat, že vím, jak se jmenuje. Co by se namáhal.

Maminka přišla ke stolu s hrncem kaše. Pochopitelně že pleskla na talíř nejprve hostu. Stále přidává a on nic. To není možné, aby všechno sešrotoval. Teprve teď maminku zarazil. Pak dostal Ramses II., nakonec já. A stejně dokola s opečenou sekanou. Čtyři, dva, dva. Ještěže ho nemusíme živit!

„Katko, přines kompot!“

Neochotně jsem se zvedla a došla pro misky s kompotem. Rozdala jsem je takto: tátovi, sobě, spomocníčkovi. (Maminka jako obyčejně povečeří až nakonec. Šíleně mě to rozčiluje. Táta je ovšem klidný.)

Sklonili jsme se nad svatozáří bramborové kaše. A tu jsem si všimla zarudlé skvrny na Petrově čele.

Prošel modřínovou brankou. Škoda že jsem u toho nebyla. Krabonoš si ho poznamenal. (Ve strážní věži je nízká branka, jejíž hoření část veřejí je záměrně snížena. V šeru návštěvník zahlédne jen obrys dveří. Sehne hlavu, ale netuší, že na něho čeká o čtvrt metru dál zalomení, o něž si musí vysoustruhovat perfektní bouli. Táta samozřejmě na tuto záludnost výpravy upozorní. Když se však s někým zapovídá, opouští pak Krabonoš stádo jednorožců.)

„Krabonoš má nevýhodu, že leží stranou turistického ruchu,“ uznal táta a spolkl malý kousek sekané pečlivě zabalené ve vrstvě kaše.

„Je tu ale řeka! Zřídít někde autokempink...“

Táta se usmál.

„To bys musel, Petře, znát naše pány radní. Než se rozhoupou k něčemu, tak to trvá věčnost. Vezmi si třeba jen pitomej stánek s občerstvením...!“

Už mu říká Petře. Spomocníček zřejmě věděl, jak se nazývala vnučka královny Hatšepsovet. Pitomec. Baví se jen s tátou a maminkou. Měla jsem mu nasypat do kompotu sůl.

„Přidáte si, Petře, ještě trochu?“

I maminka! Těbůh... Vůbec jí nevadí, že musí prostřít do mé postele nové prostěradlo, povlaky. Šílená samozřejmost.

„Zavírej si na noc okno. Na jižní straně, kde je tvůj pokoj, stojí lešení. Mohlo by se stát...“

Varování před vykrádači zámku. Táta klidně řekne: kde je tvůj pokoj. Štve mě, že se neumím vzepřít. Olda by jednal určitě jinak. Utekl by do lesa a spal někde na seníku. Já, poslušná ovečka, sbalím kufr a docela klidně se přestěhuji do kuchyně.

Náhle zařinčel telefon. Všichni zmlkli, táta odložil zvolna příbor, chtěl se zvedat, ale byla jsem rychlejší. Vrhla jsem se po sluchátku.

„Zámek Krabonoš...!“ řekla jsem nedočkavě. Někdo mi zařval do ucha dobrý večer! Okamžitě jsem poznala Tundu.

„Paní Krásná,“ řekl uctivě, „mohla byste mi zavolat Katku?“

„To jsem já,“ řekla jsem na vysvětlenou a obrátila se k přítomné společnosti záda. „Co chceš?“

„Vy prej jste za mnou byly, jo? S Hankou...“

„Hm...“

„Něco důležitýho?“

„Ano ne...!“

Tonda dlouho mlel o tom, jak senzačně prožil minulé tři dny u babičky. Ucítila jsem náhle dotek něčí ruky.

„Kdo je to?“ ptal se táta. Nemohla jsem mu pochopitelně říci pravdu. Byl by ochoten přeptat se Tondy, zda jsem zaplatila lístek do kina, vznikl by šílený trapas, nové kázando grando před tím novým. Okamžitě jsem řekla do aparátu:

„Ano, Haničko, zítra se u tebe zastavím.“ Ohlédla jsem se po tátovi. Tvářil se uspokojen. Ve sluchátku ale Tonda:

„Co blbneš? To jsem já, Tonda. Slyšíš?“

Bavilo mě hrát chvíli tuhle komedii.

„Pochop, Hani, že dnes opravdu nemohu, fakt. Máme návštěvu...“ Tonda šílel.

„Seš normální, jo? Hele, já nenosím sukně, ale kalhoty. Kruci, copak mě nemůžeš poznat? Já jsem Tonda, rozumíš? Tonda... Škoda že tady není se mnou Pocem. Zaštěkal by..., co?“

„Ano, Haničko, všechno ti povím až zítra. Dnes to vypadá na senzační večer. Pa, Haničko!“ A zavěsila jsem. Tonda si ještě ulevil výrokem, aby si trhla nohou.

Vrátila jsem se ke stolu. Pomalu jsme dojídali. Mezi sousty rady pro nastávajícího kastelána. Tváří se dost chápavě. Taky řekl pár slov o sobě. První ročník filozofické fakulty, obor historie. Bydlí s maminkou v Praze. Kufr nechal na nádraží. Dojde si pro něj zítra ráno.

„Pro kufr může zajet s dvoukolákem naše Katka.“

„Pche...!“ ušklíbla jsem se. Všichni se po mně podívali. Oba rodiče velmi káravě. Petr však prohlásil, že vše zařídí sám. (Mezitím doopravdy snědl onu gigantickou porci večeře. Neuvěřitelné. Lidský žaludek je pouze takhle veliký. Poděkoval mamince.)

„Rád bych tě ještě provedl po druhém patře!“ řekl otec. Zvedli se k odchodu. „Maminko, ty mu zatím připrav postel.“

„Dobrou noc, paní Krásná...“

Nevychovanec. Na mě aspoň kdyby zabučel.

Sklízely jsme s maminkou ze stolu talíře a příbory. Já mlčela.

„Ty dnes nepůjdeš ven, Katko?“

Příbory břínkly do umývací mísy: „Ne...!“

Beze slova jsme umyly nádobí. Pak znovu maminka:

„Myslíš, že se chováš normálně?“

Trhla jsem rameny.

„Co si o tobě pomyslí?“

„Vůbec mi na něm nezáleží.“ Víc na mě nenaléhala. Odešla do mého pokoje, aby Petrovi připravila postel. Otočila jsem knoflíkem televizoru a rozvalila se na gauči. Miluji zažihání zelenomodré obrazovky. Život zrozený v několika vteřinách. Pokaždé trochu nedočkavosti. Teď několik šedých hlav se dvěma bradami. Podle informací z diplomatických kruhů... Přestala jsem vnímat obsah slov, ale nedokázala bych odpoutat svůj pohled od neklidné obrazovky. Zнала jsem ten zvláštní stav přesívání zrnek vlastního trápení, kdy kolem se valí hustá kaše slov, obrazů, dotazů i nezřetelných zvuků. Mnohokrát jsem se již dříve přistihla, že to jsou právě ony vzácné vteřiny, kdy se mohou pozorovat zvnějšku jako cizí osoba, být k sobě nemilosrdná i plna soucitu, označit bez uzardění všechny své trapné činy i pocity. I dnes jsem se o to pokoušela. Ale tříšť dojmů ježící se ve mně jako načepýřený dikobraz nemohla dostat vhodné pojmenování.

Maminka se vrátila s ranečkem použitých povlaků do kuchyně, pro milovníky dechové hudby jsme připravili půlhodinku s Karlem Polatou, nesnesitelní šumaři, to zavřu!, připravila jsem si gauč ke spaní (prostěradlo, polštář a prošívanou deku), kuchyň je průchodícím domem, ráno mě nenechají dospat, záviděla jsem spomocníčkovi *svůj* pokoj. Přehlíží mě jak paseku, náfuca! No počkej!

Dlouho jsem se převalovala na gauči a nemohla usnout. Možná proto, že mě pod žebry tlačila drátěná pera. Do konce prázdnin mohu mít klidně v zádech díru.

III

Starý Těšík už seděl u mne v pokladně nejmíň hodinu. A kouřil jednu cigaretu za druhou. Mezitím vypravoval. Všechno jsem už znala. A nejen já. O svých vojenských udatenstvích vypráví Gusta na poště, u řezníka, v samoobsluze, závozníkům, co přivázejí na Krabonoš uhlí, i turistům, když v marné snaze naléztí záchod vlezou omylem do jeho dílničky sousedící s hladomornou. Jen doma musí mlčet. Nekouřit. V kuchyni chodit jen v ponožkách. Na cigarety mu někdy dá jejich Mařenka. Nebo dostane díško za odvezení kufru.

„... v sedmatřicátým jsem sloužil ve Vysokým Mýtě, tam byli pěšáci, víš? A mě takhle v sobotu odpoledne si nechal zavolat štábní kapitán Pištělák a říká: Těšík, uměl by ses starat o koně? Pištělák měl ve vojenský maštali kobyly, takovou mrchu kousavou, každé se jí bál, ale když na ní Pištělák vyjel z kasáren, holka, půl Mejta se za ním otáčelo, to bylo jedno tělo jedna duše, no co jsem mohl říct? Že to vezmu. Ale to jsem si dal! Copak s kobyly, s kobyly to šlo, ale Pištělák byl na mě jako pes. S ničím nebyl spokojenej. Jednou měla mrcha málo podestlaný, podruhý moc, nezdálo se mu, že dostává dost ovsu, kruci, myslel jsem si, copak jí ten oves žeru já? No péroval mě zle. A taky mi vyhrožoval od rána do večera: Těšík, já tě dám zavřít!“

„A co vy, pane Těšík?“ zeptala jsem se. Usmál se samolibě a pokračoval:

„Co já? Já toho sekýrování měl brzy dost. A tak jsem si řekl: hošánku, něco na tebe připravíme, ne?!“

„Pomstu, jo?“

„Jo. Tak já se tenkrát smluvil s nějakým Suchánkem ze Žíželic. Jeho táta měl na náměstí cukrárnu. A jak měl volno, přišel za mnou do stáje a začali jsme školení. Suchánek se postavil Pištělákově kobyly u huby, já u zadku. On zařval: Roto, nazdár! A já plác kobyly přes zadek. A zase: Roto, nazdár! Holka, nedovedeš si představit, co ta kobyly vyváděla.

Takhle jsme ji trénovali celej tejden. V neděli dopoledne jsem ji naleštil, vyblejskal, Pištělák se na ni vyšvihl a jel na nádvoří přehlížet nastoupenou rotu. My se Suchánkem ho pozorovali oknem ve skladu. Přešel na levé křídlo, nic se nedělo. Pak zastavil uprostřed, obrátil se i s kobyloou k vojáčkům a vykřikl: Roto, nazdáár! – A kobyla vyhodila zadníma, Pištělák vyletěl, udělal ve vzduchu kotrmelec a rozplácl se před první řadou. To zdar! už nikdo neřekl. Pištělák byl od té chvíle na nás jako ovečka. Jo, holka, člověk musí mít tuhle!“ Gusta si dvěma prsty poklepal do míst, kde tušil skrytou šedou kůru mozkovou. Náhle však okénkem zahlédl, že brankou vycházejí návštěvníci, típl cigaretu o studená kamínka, nedopalek zastrčil do kapsy vyblejskaných kalhot a beze slova z pokladny vypadl. Jeho předtucha nebyla klamná. Na nádvoří se vykolébala Těšíková.

„Ty kouříš, Katko?“ zeptala se mě nedůvěřivě, když se objevila ve dveřích fortny. (Teď bude mít chvíli času. Nahoře jsou dvě výpravy. Táta s Petrem. Maminka zmizela v půl jedenácté, aby uvařila oběd.) A pohled příslušníka Scotland Yardu.

„Já...?“ usmála jsem se, „proč?“

Popotáhla nosem.

„Máš tu nahuleno..., poslechni, nebyl u tebe náš táta?“

Zapřela jsem ho: „Ne, paní Těšíková. Od rána jsem ho neviděla.“ Nedokázala bych Gustu shodit.

Mávla odevzdaně rukou a sedla si na kamenný práh. Prodala jsem mezitím tři vstupenky. Na kamenné lavičce pod okny zámecké kaple tvrdlo asi šest nových návštěvníků. Musí počkat, až se jich sejde víc.

„Mám s ním jen starosti, je jako malé dítě...!“ řekla Těšíková.

„S Pavlem?“ zeptala jsem se nechápavě, i když jsem věděla, že její syn a pýcha, pan student Pavel, nemůže nikdy své matince starosti dělat.

„Kdepak s Pavlíkem, o tom slyším jen chválu, ani bych to jako máma o vlastním dítěti neměla říkat, no je už takový, že mu jde lehce studium, lidi ho mají rádi, když se zeptám profesorů, nemohou si ho vynachválit...“

Toho pitomečka! řekla jsem si v duchu. Dva pohledy a známku. Limonádu dostanete dole v hospodě. Je to kousek.

„Táta mě trápí, Katuško, to nikdo neví...!“

„Pan Těšík...?“ nechápala jsem.

„Hm. Gusta. Představ si: včera jsem pekla buchty. Celý pekáč. Nechám je na myčáku vystydnout, večer přijdu, a kolik myslíš, že jich tam zůstalo, no...?“

„Deset...“

„Dvě!“ pravila Těšíková odevzdaně. „Mařenka se vrátila z práce a byla bez večeře.“

„Třeba je nemocnej...“

Zasmála se: „Ten? Je zdravý jako řípa!“ A nové povzdechnutí. „Kdyby si aspoň uvědomil, že dělá ostudu celé rodině, a Pavlíkovi nejvíc! No řekni, Katko, mohli bychom my ho třeba vzít na Pavlíkovu promoci? No?“

„Proč ne...?“

„Prosím tě...“

„Každej ho má ale rád, paní Těšíková!“ namítla jsem. A byla to pravda. Musela jsem se Gusty zastat. Už proto, že jsem jejich slavného Pavlušu nenáviděla. Tohle však Těšíková slyšela nerada. Zvedla se, oprášila si důkladně sukni a jakoby mimochodem si bázně ulevila:

„Jednou nás snad sní. Já to nedokážu, děvče, pochopit, co jeden člověk...“ Ještě zavrtěla hlavou a vyšla z pokladny, neboť v bráně se objevilo asi deset nových zvědavců.

Už třetí den provádí Petr sám. Má svůj klíč. A kdo má klíč, je na Krabonoši doma. Vůbec se se mnou nebaví. Ráno, když přijde k pokladně: Ahoj! Je už po snídani. V poledne slyším, jak si píská a otevírá konzervu. Večer běží do města na něco teplého. Přesně jak to říkala maminka. Baví se pouze s tátou, maminkou a Těšíkovou. S tou vlastně nemluví, spíš poslouchá vyprávění o geniálním studentu pražské techniky Pavlu Těšíkovi.

Klíč od pokoje nosí Petr u sebe. Několikrát jsem stiskla kliku. Bylo zavřeno. A ten mizera Joachim se mi jen potouchle posmíval.

A přece na mě promluvil! Ale jak!

Třem babičkám jsem neprodala vstupenku. Pro devět korun Krabonoš nespadne. Když se ale připojily ke skupině, nemohl se Petr dopočítat. A babičky mlčely jako pěna. Přiběhl za mnou do pokladny.

„Tři nemají lístky,“ řekl a na čele mu naběhla žíla, o níž jsem dosud nevěděla.

„No a...?“ Rovnala jsem v krabičce pohledy, tak aby jejich okraje nepřechýly.

„Proč je nedostaly?“

„Co se o to staráš?“ odsekla jsem.

„Nepůjdu s nimi, dokud nebudou mít vstupenky.“

„La la la lí la, ty dumty dá...“ zabroukala jsem úplně klidná. Byla jsem k němu obrácena zády, tušila jsem, že je teď vzteklý, bezbranný, úplná chudobka. A nemůže vůbec nic dělat. Protože vstupenky mám já. Chacha.

Od vstupní haly už na něho netrpělivě volali.

„Nedáš?“

„Ne...!“ Už jsem se k němu mohla obrátit s líbeznou tváří.

„Řeknu to otci!“

„Ale di!“ Oč, že mi neřekne: Ty seš pitomá přece! Jistěže ne. Má vychování. A docela mu to sluší, když se *takhle* mračí. Bububu...

„Spolehni se!“ Chtěl odejít. Ale zarazila jsem ho:

„Počkej. Tak ty jsi proti tomu, aby ty tři babky šly zadarmiko?“

„Nemám chuť se už s tebou o tom bavit!“

„Víš, kolik mají důchod? Šest stovek měsíčně!“ V tomhle jsem byla dokonale obeznámená. Babička nemluvila při návštěvě o ničem jiném. „A chtějí vidět Krabonoš. V těchhle letech. Šest stovek měsíčně. Tak, a teď běž klid'ánko za naším tátou!“

Utřela jsem ho jak nemluvně.

A od téhle naší rozmluvy jsem každé výpravě, kterou měl Petr provádět, říkala:

„Ujme se vás tamhle pan ředitel!“
Divili se: Takovej mladej...!
Jedna buхта mě naštvála. Dodala: A hezkej!
Slyšela jsem několikrát, jak se ho vyptávají:
„A pane řediteli, ta mučidla jsou původní?“
„To ale není, pane řediteli, popravčí meč, že?“
„Pane řediteli...!“
Dobrý, ne?! Stěžovat si však nešel.

Telefon. Slyšela jsem, jak v kanceláři řinčí. Zavřela jsem pokladnu a letěla k němu.

„Ahó...,“ volala Hanka. Raději obětovala padesátník za telefon, než by za mnou přišla, lenoch. „No co je s tebou...?“

„Co by bylo?“

„Tři dny jsem tě neviděla.“

„Nemohla jsem...“

„Katko, kdo je to u vás na zámku? Něakej kluk, vid'. Viděly jsme ho s hol-kama včera večer. Dobrej, ne?“

„Ani bych neřekla...“

„Jak se jmenuje?“

„Nevím ani...“

„To tam bydlí?“

„Myslím.“

Hanka byla netrpělivá a šíleně zvědavá.

„Jak to? Ty nevíš, kde bydlí? Prosím tě, co si mám o tobě myslet? Jseš cvoklá nebo co? A hele: víš, kdo k nám přijel? Ida! Na celej měsíc...“

Ida byla Hančina sestřenice z Prahy. Přijížděla každé prázdniny, znaly jsme se. Někdy mi byla protivná. Ale jen svým jménem. Ida. Tady na Krabonoši by nikdo nepřišel na tak divné jméno. Je vůbec v kalendáři?

„Odpoledne se jdeme koupat, musíš taky, člověče, přece tam nebu-deš tvrdnout jako kamenná paní!“

„V kolik jdete?“

„Asi ve dvě.“

„To by šlo...“ (Když za mne vezme maminka službu v pokladně.)

„Tak ahoj, Katko!“

„Ahoj...“

Chtěla jsem už položit sluchátko. Ale:

„Katko?“

„No...?“

„Je ten kluk hezkej? Víš, zblízka!“

„Ani ne...“

„Stejně ho můžeš taky pozvat!“

Hanka se normálně zbláznila. Já za ním půjdu, aby se šel s námi koupat. Možná že neumí ani plavat.

„S tím tedy nepočítej.“

„Vy spolu nemluvíte?“

Odbyla jsem ji: „To ti takhle nemůžu, víš?“

„Tak odpoledne, jo...?“

Konečně to položila. Běžela jsem do druhého patra za maminkou. Vcházela s návštěvníky do novorenesanční jídelny.

„Povšimněte si, prosím, dvou japonských váz, které přivezl z cesty kolem světa majitel Krabonoše, hrabě Jan.“

Naklonila jsem se nenápadně k maminčině uchu a zašeptala: „Chtěla bych se jít, mami, odpoledne koupat, vezmeš to za mě?“

Vyčítavě se po mně ohlédla a řekla:

„Strop je zde samonosný, dřevem vykládaný. Rovněž parkety jsou původní.“ A ke mně, dřív než si lidé prohlédnou strop a podlahu: „No běž, ale večer mi pomůžeš, s tím počítej!“

Pusinku na tvář. „Seš miliónová, mami!“ Někteří si toho všimli. Spěchala jsem zpátky, doprovázena ztrácejícím se maminčiným hlasem. Tři dny jsem nebyla u řeky. Dnes mi to vyjde!

Na prvním nádvoří seděl Petr v proužkovaném tričku a četl knížku. Určitě slyšel, jak běžím a opánky pleskají hlasitě do dlaždic, neobtěžoval se však, aby zvedl oči. Umí se dokonale přetvařovat.

Pokladnu jsem mohla opustit až ve dvě hodiny. Táta provázel nějakou komisi, čtyři muže v propocených košilích, kteří se zajímali o bezpečnostní zařízení na Krabonoši. Nejmladší z nich se po mně neustále ohlížel. Snad proto, že jsem seděla za okénkem fortny jen v bikinách. Čekal snad usedlou paní pokladní, pod níž se ohýbají nohy židle? Tvářila jsem se lhostejně a s dokonale otráveným výrazem jsem mu později prodala dva pohledy. Pokusil se zavtipkovat:

„Prosím ještě jeden pohled!“

„Jaký...?“

„Váš.“

„Ten je zadarmo.“ Vyvalila jsem na něho oči a bradu protáhla jako blbeček. Chtěl něco ještě říci, ale volali na něho z ochozu věže, aby nezdržoval.

„Na shledanou, bílá paní!“ (Oblékla jsem si bílé bikiny. Proto?)

„Sbohem...“

Vtom vyšel z kaple Petr. A mě moc mrzelo, že se bezpečnostní vtipálek nezdržel u fortny aspoň o minutu déle.

Ve 14.05 se přiřítit na mopedu Tonda. Na nádvoří se normálně nesmí, zahlédnout ho táta, určitě mu vynadá, neboť vrčení mopedu dokázaly stěny zámku znásobit ve řvaní závodního automobilu. Tonda objel kolečko a zastavil u dveří fortny. Vyšla jsem ven.

„No co je s tebou, Katko? Slíbilas přece Hance, že ve dvě přiklušeš k řece!“

„Už končím. Vezmeš mě za sebe?“

„Jasně...“

„Zavřu a skočím si pro tašku!“ Sotva jsem přivřela dveře, vpadl na nádvoří Pocem. Uštvaný, zaprášený, se zarudlýma očima.

„Hele, Pocem...!“ upozornila jsem Tonda. Pustil řídítka a dal si zoufale ruce do boku jako hokyně.

„Já už se z toho psiska zblázním. Zavřel jsem ho na dvorku a stejně mě našel. Přece nechceš, bambulo, abych tě uvázal na řetěz?!“

„Asi tě má rád.“ Tonda opřel moped o zed' a sklonil se k psovi. Pocem se mu otíral láskyplně o nohy. „Hned přijdu,“ řekla jsem a běžela

s klíčem do kuchyně. Před zrcadlem jsem si upravila vlasy. Tašku s ručníkem a brýlemi jsem už měla připravenou. Ještě svačinu. Pro jistotu. Zнала jsem se: u vody bych dokázala sníst i vrbový pařez. Dva rohlíky a šunkový sýr. K pití... stačí řeka. Zamknout kuchyň a klíč pod rohožku!

Pocemka drbali mezi ušima teď dva. Tonda a Petr. Trochu mě to převkapilo. Proč nečte? Mohl by přece využít přestávky ke studiu? Pán má rád pejsky? Pocem ale není přece pes. Je něco mezi pařezem a gothajským salámem.

„Tondo!“ zavolala jsem přes celé nádvoří a tašku si hodila přes rameno, „jedem!“ Sama jsem cítila, že teď mými ústy vykřikl někdo cizí. Oba se po mně otočili. Tonda došel pro moped, dupl na startovací kliku a rozbouřil horké odpolední ticho nádvoří. Petr ještě pohladil psa a vrátil se na lavičku ke knížce. Sedla jsem za Tonda a rukama se držela jeho ramen. Pak jsem si vzpomněla:

„A co Pocem?“

Tonda se na něho přes brýle podíval.

„Doběhne...“

„Tyrane!“ Pleskla jsem si dvakrát po stehně a Pocem se rozehnal, aby mi vyskočil do klína. Nevím: buď si svůj skok špatně vyměřil, nebo byl příliš vyčerpán předchozím během. Vrazil čumákem do mopedu, div že nás oba neshodil. Začal kňučet a packou si třít špičku nosu. Musela jsem slézt, vzít ho do náruče, znovu za Tonda a konečně jsme mohli startovat.

Všimla jsem si velmi dobře, že nás Petr pozoruje.

Cestou k řece Tonda neustále vykládal, že zkouší přemet do vody s dvojitým vrutem. Neměla jsem tušení, co je dvojitý vrut, a pak: vítr, který nám šlehal do tváří, rval se s Tondou o každé druhé slovo, takže jsem dost dobře nerozuměla. Několikrát jsem vykřikla cože?, ale i to mě brzy začalo unavovat. Jen Pocem byl klidný. Ležel mi na klíně a olizoval si packu.

„Tondo,“ zeptala jsem se, když jsme se vymotali z města ven. „Proč živíš takovou šeredu?“

„Pocem není šerednej...“ namítl a zařadil dvojku, neboť jsme sjížděli na pěšinku klikatící se k řece.

„Krásy taky nepobral, to uznej.“

„Líbí se mi.“

„Já bych se s takovým psem styděla někam přijít.“

„Hm...“

„Kdyby měl aspoň hezký oči...“

„Pocem je věrnej, víš. Tomu ty nerozumíš...“

Měla jsem příležitost urazit se.

„Co si o mně myslíš?“

„Nic..., seš holka.“

Zatočil doleva, jeli jsme po úzké pěšině proti proudu řeky, kolem rozvalených těl, lahví s minerálkou, příkrývek a pohozených brýlí. U stavidel Tonda vykřikl:

„Tamhle jsou!“

Opravdu tam byli všichni.

Řeka zde tvořila záliv podobný plicnímu laloku. Jeho břeh byl zanesen hrubým říčním písekem. Nebyla to sice pláž v Mamai nebo Zlaté Písky, ale vyhovovala nakonec již mnoha generacím, takže nás nikdy nenapadalo, že bychom se mohli chodit koupat jinam.

To místo mělo i další výhody: neplatilo se vstupné a převlékat jsme se chodili do vrbiček.

Tonda zastavil pekelný stroj skoro až ve vodě. Nějak mu selhávala brzda. Anebo chtěl předvést nějaký riskantní kousek. V každém případě jsem seskočila o chvíli dřív, než by mohlo dojít ke katastrofě. Pocemka jsem něžně postavila na písek.

Volali na mě: „No to je dost...!“

„Ahoj...!“ řekla jsem a švenkla hlavou zprava doleva jako televizní kamera. Opravdu tu byli všichni: buřtík Matyjásko, Bohunka Taťounová, malej Zlatník, který si vytetoval inkoustovou tužkou na prsa velkou kotvu, teď už zpolá rozmočenou, Hanka s Idou (češe se jinak než loni,

vlasý má rozpuštěné kolem tváří, no hogofogo dáma. Prudce elegantní!) a taky Mařenka Těšíková.

Překročila jsem dva páry chlupatých nohou (Matyjásko, malej Zlatník) a rozložila ručník mezi Hanku a Mařenku. Kluci leželi na holé zemi.

„Cože jsi tady?“ zeptala jsem se Mařenky. Obvyčně přijížděla domů z práce až k páté hodině. Učila se šít, už celý rok. Všichni na zámku věděli, že by raději prodávala v samoobsluze. Generálka Těšíková rozhodla jinak. Pavluša bude studovat, Mařenka se vyučí švadlenou! Dvanáct měsíců pichy pichy! Šílenost! Neuměla jsem si představit, že by mě k tomu naši přinutili.

„Hodila jsem na to placku!“ pokusila se mi vysvětlit svou přítomnost.

„Tys utekla?“

„Ne..., řekla jsem mistrové, té babizně, že mi není dobře...“

„Fajn, Marie...“

Ida se ke mně převalila na bok. Všimla jsem si, že má podmalované oči. Už trochu rozmazané, jak se koupala.

„Jak se máš?“ zeptala se a podala mi ruku. Nečekala jsem to.

Svlékla jsem si tričko a trenky.

„Ujde to...“

„Půjdeš prej na zdravotní, říkála Hanka...“

„Vzali mě, na optičku, víš...?“

„To budeš...,“ chtěla se ještě na něco zeptat Ida. Ale Bohunka si klekla do písku u našich hlav a řekla:

„Jakej je, Katko?“

„Kdo...?“

„Ten kluk u vás na zámku.“

I Hanka si sedla:

„Povídej, tady Marie dohromady nic neví...“

Nasadila jsem si brýle a lokty se opřela o břeh, abych vystavila tělo slunečním paprskům. Olej jsem pochopitelně zapoměla doma.

„Senzační, holky...,“ pronesla jsem nadšeně. „Ta postava... a ty oči. Holky, ten když se na vás podívá, to je konec.“

„Fakt, jo...?“

„Co vám mám líčit. Holky, nemáte krém nebo olej?“ Okamžitě mi podaly dvě lahvičky nažloutlé tekutiny. Trochu jsem nalila do misky dlaně a důkladně si potírala ramena, paže, celé tělo. Nemusela jsem šetřit.

„Tak povídej, rychle!“ pobízela mě i Hanka.

„Dámy, von je doktor.“

„Takovej mladej?“ (Trochu jsem to zřejmě přehnala. Ale vzít doktora zpět? Nikdy!)

„Holky, jít tak k němu na rentgen...!“ vypískla Bohunka. Okřikla jsem ji:

„Je doktor historických věd. Vědec. Bádá u nás. No a přitom taky provádí, jako my.“ Teď by to chtělo dlouhou dramatickou pauzu. Aby se holky vzpamatovaly. Z Mařenky nemám strach, ta o Petrovi dohromady nic neví. Pozorovala jsem kluky, jak plavou na druhý břeh. A za nimi Pocem.

„A kde bydlí?“

„U nás.“ To byl gól! Bohunka jen polkla sliny.

„I... v noci?“ zakoktala.

„Přece ho nevyženeme do parku. Normálně spí v mém pokoji.“

„S tebou...?“

Zatvářila jsem se uraženě.

„No a...? Copak jsme malé děti?“

Jestli tomuhle uvěřily, nevím. Nesmím jim dát příliš mnoho času, aby nad mými slovy mohly uvažovat. Okamžitě jsem se zeptala:

„Co hrajou v kině, holky?“

„Zálesáka,“ řekla Hanka.

„Mám na to jít?“

„To běž.“

„Jo?“

„Je to senzační.“

„Budu brečet?“

„No.“

„Holky, já bulím nad každou volovinou.“

Chechtaly se, a mně se podařilo zahrát Petra do autu. Kluci na nás volali, abychom se šly koupat.

„Půjdem?“ zeptala jsem se Idy. Vylovila z proutěného košíku čepici. „Klidně...“,“ řekla a pobídla Hanku, aby šla s námi. Když už mi řeka smáčela kotníky, napadlo mě, abych se ohlédla. U našich ručníků stála zamyšlená Bohunka a hryzala v ústech brýle. Zřejmě jí otráslo, že spím s panem doktorem v jednom pokoji.

Hanka mě dohnala stylovým kraulem v polovině řeky. Proud nás zanesl několik metrů od ostatních. Vyplivla trochu vody a hřbetem ruky si protřela oči. Obrátila se naznak a zeptala se:

„Je to pravda, Katko?“

„Co myslíš?“

„S tím klukem na zámku. Že spolu spíte a tak.“

Nemohla jsem lhat. Zkusila jsem také plavat na zádech. Proud nás unášel stále rychleji k jezu. Nade mnou obrácený svět. Modrá obloha bez jediného mráčku a kštice olší a vrb po obou březích. Hladový pocit plout takhle aspoň celý den. Možná i v noci.

Zadrhly jsme zadky o písčité dno. Konec plavby. Mělčina. Po břehu zpátky k ostatním. Dost času, abych Hance řekla pravdu. Pochopila, že mě Petr *musí* nesnesitelně štvát.

Zas už jsme ležely na svých ručnicích. Vytřepala jsem si z plavek písek a drobné kamínky, ještě dřív než se vrátili kluci.

„Pojďte si zaskákat, holky!“ lákal nás Matyjásko. „Hanko...!“

Pokrčila nos:

„Je mi zima, nejdu. Řekni Idě!“

„Ido...!“

„Pch... Jsem ráda, že ležím. Běžte sami, kluci.“

Všichni odešli k sádkám. Malej Zlatník se rozběhl ze břehu, odrazil se a nohama zahnutýma jako skoba zajel pod hladinu.

„Dobrej...“ zavolaly jsme uznale. Po něm plesklo do vody devadesát kilo masa. (Matyjásko.) Řeka vyšplouchla ke břehu několik špinavých krajek.

Na břehu se připravil Tonda. Odehnal psa, který na něho neustále dorážel, počkal, až se Matyjásko vyškrábe z vody, a pak se rozběhl směrem k sádkám, aby se odrazil. Pocem okamžitě za ním. Tonda se ještě pokusil zvýšit rychlost, aby zvířeti utekl, ale bylo to zbytečné. Přesně dva kroky od okraje sádek mu Pocem vletěl mezi nohy, Tonda ztratil rovnováhu a zoufalým placákem zmizel pod hladinou. Pocem pobíhal po sádkách a naříkavě kňučel.

„Co to bylo?“ hihňala se Ida.

„Salto s dvojitým vrutem,“ pravila jsem vážně.

„Ty tomu rozumíš?“ divila se Bohunka.

„Ne, ale Tonda mi říkal, že ho trénuje.“ Už jsem se neudržela. Řehtaly jsme se jako šílenci, neboť naděje československého skokanského sportu vylezla s rudým břichem na mělčinu a sháněla prut, aby potrestala záludné zvíře.

„Přece bys ho nebil!“ okřikla Tonda Hanka. „Měl o tebe strach, aby sis neublížil...“

„Já tu bestii zabiju...“ zuřil Tonda a pokoušel se ulomit vrbový prut. Činilo mu to značné potíže, nemohl přetrhnout kůru prosáknutou čerstvou mízou, vzdal se, shýbl se pro kámen a vztekle jím po psu hodil. Pochopitelně že se netrefil, třebaže cíl byl dostatečně velký. Pak zvadle usedl do písku a předstíral, že bagruje rukama zbytky škeblí. Neodvážil se přisednout k nám blíž.

„Hele, Tonda se stydí!“ všimla si jeho uší Ida.

„Tonda je do tebe cvok, víš o tom?“ obrátila se na mě Bohunka a čekala, co odpovím. Utrhla jsem za sebou dva lístky jitrocele, přikryla si oči a natáhla jsem se v písku jako ukřižovaná.

„Tonda...?“ převalila jsem v ústech jeho jméno jako tvrdý knedlík.

Slunci se dařilo změnit vodu na přivrácené straně mého těla v stříbrné perličky, které něžně šimraly.

„Vrátil se pro tebe na zámek. To by jen tak pro někoho neudělal.“

„Nevím...“ Nechtělo se mi přemýšlet o Tondovi. Zbytečná ztráta času. Jde za mnou jako stín, o kterém nevím.

„Katko,“ pravila zasněně Ida, „jaké je to na zámku?“

„Co myslíš?“

„Tak..., bydlet, žít.“

„Normální. Jako všude jinde.“

„Nevěřím. – Chtěla bych prožít na zámku aspoň jednu noc. Mezi brněním a starými obrazy, asi bych se bála, vid’?“

Nechápala jsem, co ji může tak vzrušovat.

„Můžeš někdy přijít. Vyspiš se u nás...,“ zvala jsem ji. „Když ti babička dovolí.“

Oči měla teď dychtivě rozšířené. Připadala mi jako malé dítě, kterému teta slíbí panenku.

„Mohla bych...? Opravdu? Zítřej...?“

Souhlasila jsem: „Třeba zítra. Řeknu o tom mamince.“

Zarazila se: „Co když se bude zlobit?“

Odfoukla jsem si z očí tlapky jitrocele. „To neznáš naši mámu. Je senzáční. – Hanko?!“ otočila jsem se na kamarádku o svědectví. Přikývla.

Bohunka se dotkla mého ramena.

„A to, Katko, hm..., to bude spát v pokoji s ním...?“

Ani jsem nemrkla:

„Jasně. Jestli chceš přijít taky...“

Bohunka zavrtěla smutně hlavou.

„Kdepak. Naši by mě určitě nepustili.“

Litovaly jsme ji: „Chudinko. Tak až budeš plnoletá, jo?!“

Za půl hodiny jsme šly znovu do vody. Tentokrát se osmělila i Bohunka.

Odshora sjížděl na gumové matraci Ivo Ženatý. Měl kanárkové plavky a brýle na očích. Drbla jsem neurvale do Hanky.

„Hele, tvůj Paganini!“

Vyskočila a nenápadně se brodila pískem k vodě. Ivo kolem nás projížděl nevšímavě. Patrně přemýšlel o púltónech na struně gé! Hodila

jsem po něm oblázek. Přesný zásah do břicha, i když jsem vůbec nemířila. Trhl sebou a mrzutě vykřikl na Hanku:

„Nech toho, prosím!“

„Já to nebyla, Ivo...!“ vydechla ustrašeně. Nevěnoval jí už pozornost. Plul dál, naslouchaje symfonii letní řeky, kterou jsme my, pitomí, pochopitelně nikdy neslyšeli.

Hanka se vrátila a dlouho mi nadávala. Po půlhodině mě začala unavovat. Sbalila jsem ručník, brýle a mokré bikiny do tašky a řekla holčákům, že jdu domů. Tonda nás asi zaslechl, nabídl se, že mě odveze, ale já odmítla. Nesnažil se skrýt své zklamání.

„Zítřka tě, Ido, budu čekat; ahoj, holky!“ řekla jsem ještě a vyběhla na pěšinu. Teprve tady jsem si obula tenisky. Nemožně jsem se loudala. Jako vždycky, když se vracím domů.

Pozdě večer někdo tloukl na bránu. Táta s maminkou byli už v ložnici, já ležela na gauči a poslouchala rádio, Schubertův kvartet Dívka a smrt, vážné hudbě jsem se skoro vyhýbala, přistihla jsem se, že zvedám ruku, abych otočila knoflíkem přijímače, byl čas zavřít oči a spát, o dvě místnosti dál usíná cizí vetřelec, drzoun, který mě přehlíží; snad že jsem byla sama v setmělé kuchyni, uvědomila jsem si, že se opravdu někdo vytrvale snaží dostat do zámku, přehodila jsem si přes ramena mamincin župan a běžela otevřít.

„Kdo tam je...?“ zeptala jsem se mrzutě.

„Já, Pavel...“ ozval se cukerínový hlas. „To jsi ty, Kateřinko?“

Otočila jsem klíčem v zámku. Ozval se zvuk podobný dvojímu výstřelu z pistole. V brance se objevil nejprve kožený kufr a za ním holčičí tvářička Pavla Těšíka. Vědět, že tluče on, určitě bych se zvedla!

Nepřestával cukrovat noční ticho:

„Promiň, Kateřinko, jsem dalek toho, abych tě budil zcela bezdůvodně, ale z vysloveně objektivních důvodů jsem nemohl jednat jinak. Mnohokrát pobízím otce, aby zřídil paralelní linku elektrického zvonku, nedá si ovšem říct. Omlouvám se, maličká, opravdu je mi to velmi líto.“

Nebyla jsem *daleka* nakopnout ho do zadku.

„Padej...!“ pobídla jsem ho neomaleně, když překážel před brankou. Dva výstřely špatně namazaného zámku a rozešli jsme se. Na druhé straně nádvoří zaklepal na okno v přízemí a zašveholil:

„To jsem já, Pavluša...“

Do tmy se zahryzl žlutý zub světla a pak několik výkřiků šťastné matky.

Napadlo mě podívat se, zda Petr už spí. Musím ale před bránu. Dvě samozřejmé exploze marně zdušené kapesníkem, pár kroků přes most a dokonalé zklamání: jeho okno bylo slepé.

V kuchyni zpráva o stavu vody na českých tocích. Zarazila jsem to. On klidně spí. A já se budu dvě hodiny zbytečně mlátit na gauči. Proč vlastně?

IV

Jdeme si zřejmě oba na nervy. Seděl na lavičce a poslouchal tranzistorové rádio. Nikdy jsem podobný typ nespatriła. Hráló tiše, ale neobvyčejně melodicky. Když ho táta na okamžik zavolal do kanceláře a on je nechal na kamenném sedadle, vyšla jsem z fortny, abych si je mohla prohlédnout. Vešlo se mi do ruky. Zkusila jsem otočit zvolna knoflíkem. Zvuk mnohonásobně zesílil, skoro jsem se lekla. A ve dveřích kanceláře se objevil Petr.

„Polož to!“ vykřikl na mě přísně. Schválně jsem přiložila tranzist'ák až k uchu. Přiběhl a vyrval mi rádio z ruky.

„Co si to dovoluješ? Chceš mi ho rozbít?“ (A znovu pěšinka rudé žíly na čele.)

„Já ti ho nesežeru!“ štěkla jsem uraženě a vrátila se do fortny nafouklá jak vzducholod'. Seděl ještě dlouho na lavičce, ale ke mně obrácen zády. Nezblázním se.

V poledne ohřála maminka víc vody. Nejvyšší čas, abych si přeprala své věci. Naházela jsem do plechového umývadla dvě trička, trenky, nějaké kalhotky a oranžový svetřík, který nejraději nosím. Trochu saponátu a dva hrnce vařící vody. Maminka se zhrozila:

„Vyndáš ty trenky?! Chceš si všechno zničit?“ A důkladný výklad odborníka, jak práti prádlo: nejdříve bílé, a teprve nakonec to, které poušt'í barvu. (Nikdy si to nebudu pamatovat!) Obrácenou vařečkou jsem vylovila modré trenky. Chvíli čekat, než se odmočí špína. Stejně ruce pálí jako d'ábel.

„Jen per, per,“ pobízela mě maminka, „ve studený vodě nic nepustí. Musíš se, holka, už konečně tohle naučit, až budeš sama v internátě, co ti zbyde? Musíš si práť drobnosti sama, ne? Anebo tam chceš chodit ve špíně? No to se máme nač těšit!“

Ubezpečovala jsem ji, že hodlám v Brně chodit jako manekýnka. „Stejně mi to leží v hlavě, že budeš tak daleko...“

„Že je Olda v Písku, to ti nevadí?“

Setřela vlhkým hadříkem stůl a vyždímala ho nad odlivkou.

„Olda je kluk, to je něco docela jinýho!“

„Prosím tě... copak je v tom rozdíl?“

„Tomu ty ještě nerozumíš; ne, opravdu nejsem tou školou moc nadšená. Měli jsme ti vybrat něco blíž, jako má Hanka, ekonomickou, dva roky, a bude v kanceláři, co jí bude scházet? Jezdily byste spolu...“

Opřela jsem se o dno umývadla. Pod rukama mi rostly závěje třpytivých bublinek, bylo jich stále víc a víc. Asi jsem to přehnala se saponátem. „Do kanceláře bych nikdy nešla...!“

„Nebo ses mohla učit šít jako Mařenka!“

„Já? Šít? Už jsi mě, mami, viděla někdy s jehlou a nití? No tak.“

„Já jen, že tam budeš bez dozoru. Tady tě přece vidíme, seš mezi námi, to je pro děvče moc dobrý, a tam můžeš nalítnout nějakému hejskovi, a co si počnem...?“

„Mami, prosím tě, zadrž!“ Tyhle řeči jsem milovala. „Copak jsem malé dítě?“

„Právě proto, že už nejsi dítě!“

Zakňučela jsem: „Mami..., šetři mě!“

Bezradně pokrčila rameny. Pak odešla na záchod vylít vodu po nádobí. Vždycky se bála, aby se v kuchyni neucpala výlevka. Byla jsem línější, já se nikdy netahala s vodou až na záchod. Nepamatuji, že by se během patnácti let v kuchyni umývadlo ucpalo. Vždycky jsme se proto s maminkou hádaly.

Teď ještě barevné trenky a pak vše důkladně vymáchat. Nejméně ve třech vodách. Maminka by pochopitelně raději viděla pětinasobnou výměnu. Nesmí se to tak přehánět.

Od okna ke dveřím jsem natáhla provázek. Ještě kolíčky a mohu věšet. Pohodlnější by to ovšem bylo v prvním patře na balkóně, ale táta by asi nepřežil takové zohyzdění Krabonoše.

Napadlo mě.

„Mami, kde ty jsi poznala tátu?“

Rovnala obráceným smetákem záclonku nad oknem. Otočila se, a držíc smeták stále nahoře jako žena bojovnice, zeptala se:

„Proč to chceš vědět, Katko?“ (Dva gramy nejistoty v hlase.)

Jeden kolíček mezi zuby, druhý v ruce, věšela jsem na provázek tričko.

„Tak..., nikdy jsi mi o tom neříkala.“

Odnesla smeták ke dveřím a pověsila na hřebíček. Jednou rukou se opřela o mycák, druhou založila v bok a chvíli tak stála v podivném postoji, s hlavou mírně skloněnou doleva. Postřehla jsem, že usilovně přemýšlí, a nerušila ji. Konečně jí přeletěl přes rty stín úsměvu a řekla:

„To bylo, holčičko, moc dávno. Víš, že to bude za rok dvacet let?“

„Pááni...“ Nedokázala jsem si představit časový úsek dvaceti let. Patnácti snad. Plus pět. Co mi přinese příštích pět let? Ve dvaceti se holky obyčejně vdávají. Já... já se nevám. Když si představím, že by si mě vzal takový fouňa, jako je..., jako je Petr, zešílela bych v prvním roce manželství. Jako paní Ilona. Její manželství se rozpadlo po třech letech. Neměla prý odvalu brodit se denně bahnem nepochopení.

„Stejně se mi zdá, jako by to bylo včera.“ A maminka se něčemu uchichtla.

„Co je, mami?“

„Víš, co měl táta na sobě, když jsem ho poprvé viděla? Naleštěné holínky, žluté kalhoty, kazajku s vyšívanými jablíčky. A na hlavě beranici!“

„Hrál divadlo...!“

„Kdepak..., táta tancoval.“

Neuvěřitelné. Představit si tátu, jak si pleská do stehů a vejská juch juch juch, bylo nad mé síly.

„Táta...? Tomu nevěřím.“

„Jo, holčičko. A jak tancoval. Já byla v jednom souboru, on ve druhém. Sjeli jsme se na nějaké přehlídce v Budějovicích. Oni tam byli první, to byl moc dobrý soubor, a táta tancoval s jedním děvčetem taky sólo.“

„Žárlila jsi na ni?“

Přikývla. „Moc..., říkal, že je mu lhostejná. To víš, na jevišti to tak nevypadalo.“

„A tam tě pozval na rande, že jo, mami!“

Zdráhala se přisvědčit.

„Mami, dal ti pusu? Tak řekni, dal?“

Usmála se, jak jsem ji snad nikdy neviděla. Ba ne, na jedné staré fotografii má stejný výraz. Začala ukládat do kredence nádobí. Snad abych jí neviděla do tváře. Ještě se bude červenat!

„Dal, vid', mami, přiznej se. – To byl pěkněj divoch,“ ocenila jsem tátu, „hned při prvním rande..., no, třeba měl taky víc vlasů, tak byl odvaž.“

„To tedy měl...,“ souhlasila maminka. Pak jako by našla v kartotéce paměti lístek z docela jiné krabice, zeptala se:

„Kdy přijde to děvče?“

„Myslíš Idu? Po večeři...“ Věděla o její návštěvě. Ale mě zamrzelo, že si vzpomněla právě teď. Zbožňuji chvíle, kdy se zapomene a začne vyprávět o svém mládí. (Pokud ovšem nevyhrožuje, abych si dala dobrý pozor na zhýralce, kteří číhají na patnáctileté nevinné duše.)

„Mohla jsem něco upéct...“

Uklidnila jsem ji: „Je tam krabice sušenek.“

Ida se objevila na zámku ještě před šestou.

„Nemohla jsem se dočkat!“ přiznala se a strčila mi do ruky tašku asi s dvaceti vajíčky.

„Zbláznila ses?“

„Hele, vy jste jistě ještě nevečeřeli, to je mi jasný. A já vás nemám chuť vyžírat.“

„Maminka tě s tím vyhodí...“

„To ať si vyřídí s naší bábinkou!“

Odvážila jsem se stoupnout na tenký led.

„Co Hanka, nezlobí se?“

Ida mě ubezpečila, že nemusím mít obavy.

„Hanka je bezvadná holka!“ prohlásila jsem uznale.

„Je. Mohla by jít taky se mnou. Ale někdo musí s bábinkou spát, když má strejda noční.“ Tu Ida zahlédla Petra, který v prvním poschodí vedl dnes už asi poslední skupinu návštěvníků.

„To je on?“ ukázala na něho nevychovaně prstem. Řekla jsem hm. Napadlo ji, abychom si ho šly poslechnout.

„Nebude to blbý?“

Dokonale sebejistá. „Proč? Jsem normální návštěvník Krabonoše. Když ti na tom tolik záleží, prodej mi za korunu jeden studentskej lupen a jdem.“

Lístek si pochopitelně nekoupila. Zavřela jsem fortnu, pokladnu zanesla tátovi do kanceláře (tati, přišla Ida, vyříd' mamince, že přijdeme obě k večeři!) a pak tiše po točitých schodech nahoru. Dostihly jsme je v novorenesanční jídelně.

„Nový majitel Krabonoše, pan Hynek, nebyl spokojený s nuznou výpravou a zařízením zámku, a proto se rozhodl své sídlo dokonale zmodernizovat. Tak například tuto místnost, původně gotickou, nechal upravit jako novorenesanční jídelnu.“ Petr pokračoval chvíli v dalším výkladu zámecké historie, a teprve když ukázal klíčem za sebe a obrátil se, spatřil nás, jak se krčíme mezi dubovou policí a těžkou skříní. „Přejdeme do další místnosti!“ pobídl své stádečko, které se v papučích odšoupalo do sousední komnaty. Trpělivě čekal, až vejde poslední platící návštěvník, a pak rychle zavřel dveře. Div nám nepřibouchl nos.

„Sprosták...!“ ulevily jsme si v duetu. A já dodala: „Už víš, jakej je!“

„Perfektní fouňa. Mělas pravdu.“

Při večeři jsem tátu nepoznávala. Pobízela Idu, ať se neostýchá a jí jako doma, vyptával se na Prahu, na uličky Starého Města, o nichž neměla ani tušení, ohromoval nás svými znalostmi pražských hospod, vzpomínal na studentská léta, kdy jako vesnický chlapec přijížděl o prázdninách k tetě na návštěvu, mohl by od minuty provázet cizince hlavním městem.

Neodpustil si však mezi řečí prozradit, že byl v Egyptě.

Pohlédla jsem zděšeně na maminku. A je to tady. Ramses II. začíná svůj trůnní projev.

V Alabastrové mešitě visí od stropu pět set lamp.

Mohamedánské hřbitovy jsou podobné hliněným vesnicím.

Na schodišti Zoserovy pyramidy v Sakkaře jsem našel živého skarabea. Škoda že měl jednu nohu ulomenou.

Arabové mají jiné číslice. Tak trojku píší jako...

Viděl jsem obchodníka s rezavými řetězy...

Prošel jsem pohřebiště...

Zavedli mě...

Postavila jsem se za maminku a nenápadně dávala Idě znamení, že jednak se táta zbláznil, a za druhé že by nebylo špatné vypadnout. Nimirala se však s večerí a soustředěně tátu poslouchala. Kdyby ovšem tušila, že neujde ještě maminčině výslechu, určitě by si pospíšila.

Nemohla jsem se mýlit: když zalezli posvátní brouci do děr a velbloudi pokleklí do písku pouště, když byl zatarasen vchod do faraónovy hrobky a ke zlatému pokladu napochodovala ozbrojená stráž, ozvala se maminka:

„A co maminka, Ido? Neviděly jsme se už tolik let...“

Výslech jsem odhadovala minimálně na půl hodiny. Sklidila jsem talíře a příbory a zapnula televizi. Docela neomaladě, táta mě přešel pohledem ostrým jako kudla, ale nevěnovala jsem tomu pozornost. Za kým vlastně Ida přišla? Televize mi opravdu pomohla snížit vyšetřování na pouhých dvacet minut.

Od osmi slovenská hra označená hvězdičkou. Mládeži nepřístupno. Nijak nás to nevzrušilo. Rozsadili jsme se před obrazovkou. My s Idu na gauči, maminka u kamen na židliče, táta přivlekl z ložnice těžké křeslo. Obstojná kratochvíle.

Stařík na obrazovce náhle pravil:

„Panna dokáže přejít řeku a nohy nesmočí!“

Vyvalila jsem na Idu oči:

„Tak abysme šly, holka. My ještě přejdem.“

Obě jsme vyprskly. Maminka se ale ozvala od kamen:

„Krot' se, Katko!“

Možná že bych si jindy vysloužila přinejmenším pár pohlavků. Dnes se k našemu hihňání přidal i táta. Tím pro nás poslech televizní hry skončil. Ještě několik tátových vtipů (už jsem je slyšela minimálně 300krát!), limonáda, protitankové sušenky, má šestka vpravo dole určitě zařve, naši odcházejí do ložnice a dobrou noc; dobrou, děvčata.

My do pyžam. Rozložily jsme gauč. Stůl bylo třeba posunout až ke kredenci. A zhasnout!

Ležely jsme pod jednou pokrývkou a Ida mi sdělovala své zkušenosti z prvního ročníku gymnázia. Zajímala mě každá podrobnost, uvědomovala jsem si, že není na škodu proniknout do taktiky boje s nenáviděnými profesory, kteří, jak mi potvrdila, dovedou být milí a neobyčejně sympatičtí na třídním večírku, ale druhý den všechno škrtnou, a umíš – neumíš, pětka. Škoda že Ida nebydlí v internátě. Zprávy o něm, které jsem nahodile od známých děvčat zaslechla, nebyly nikdy jednotné.

Náhle se Ida zeptala:

„Kde tu máte dvě nuly?“

„Tobě se chce?“

„Dost...“

„Na chodbě, půjdu s tebou, aby ses nebála.“

Zvedly jsme se.

Ida zavtipkovala: „Už jsem měla strach, že panstvo na zámku nepotřebovalo čúrat!“ Pleskla jsem ji přes ruku, aby ztichla. Otevřela jsem dveře do chodby. Měsíc pronikl šestiúhelníkovými skly oken a stvořil na dlaždicích stříbrné plástve, zaplněné nočním tichem. Na zdi mezi okny jsem vytušila zvědavý Joachimův pohled, je mu divné, s kým se tu procházím, kdyby mohl, zabručel by a hnal by nás ven, dobře že nemůže, je namalovaný, bezmocný, může jen strašit. Potichu jsme se vkradly na záchod.

„To jsou nervy!“ ulevila si Ida, když jsem zavřela dveře. „Dělej...“ har-tusila na mě, „přece tady nebudeme věčnost!“

„Chtělas přece strávit noc na zámku...!“

„To ano, ale ne na záchodě. Ty, Katko, tam na konci chodby je rytířské brnění, vid’?!“

Přisvědčila jsem.

„Víš určitě,“ pokračovala tiše, jako bychom před několika minutami vykradly státní banku, „že je to brnění prázdné? Co když je v něm chlap? A přijde na nás. Hele, v kuchyni si zamknem!“

„To těžko. Co když půjde táta na záchod? Bude myslet, že jsme zešlély. Nikdy se u nás nezavírá...“

Ida vůbec nebyla spokojená. Přesto však, když jsme znovu vyšly na chodbu, vyzvídala:

„Kde bydlí ten kluk?“

Ukázala jsem na třetí dveře po levé straně.

„Půjdeme se podívat...“

„Neblázni..., co když vyjde?“

„Jen klíčovou dírkou, pojď!“ Našlapovala opatrně přede mnou až k mému pokoji. Obrys dveří se úplně ztrácel v šeru chodby, jen klíčovou dírkou vyzařoval nepatrný zažloutlý paprsek světla. Ida se sklonila až ke klice.

„Vidíš něco...?“ odvážila jsem se zašeptat. Narovnal se tak rychle, že mi hlavou bříinkla do nosu.

„Auuuu...,“ zaúpěla jsem, neboť mi do očí vyhrkly slzy.

„Nic, vůbec nic není vidět. V zámku je klíč.“

Přesvědčila jsem se, že mluvím pravdu. Jisté bylo jen jedno: Petr nespál. Zaslechly jsme slaboučkou melodii. Poslouchal jakousi cizí stanicí. Chvilími se u mého ucha zatřepala slova písně, které jsem nerozuměla.

Obezřetně jsme se vracely zpět do kuchyně. Na prahu mě však napadlo:

„Víš, jak by to šlo? Po lešení...“

„Teď v noci? Co když slítnem?“

„Bojíš se?“ Přemáhala mě stále větší touha vidět Petra nepozorována, poznat, jak se chová, když nemusí ostatním předstírat své chování, zdvořilost a ochotu. Z okna kuchyně při trošce opatrnosti se na lešení vyšplháme. Pak přejdeme několik metrů kolem zdi a spatříme to, co

nám klíčová dírka odepřela. Nebezpečí nám hrozí jedině: aby náhodou nepřišel táta do kuchyně.

Tiše jsem otevřela v kuchyni okno.

Ida se zdráhala.

„Co když sletíme a potlučem se?“

„Já jdu. Když se ti nechce...“ Zachytila jsem se rukama železné trubky a vyšvihla se na úzkou plošinku lešení. Vzápětí zasyčela Ida:

„Počkej přece. Jdu taky!“ Pomohla jsem jí k sobě. Držely jsme se železného zábradlí po obou stranách a krůček za krůčkem jsme se posuňovaly vpřed. Hluboko pod námi zírала propast zámeckého parku. Nesměle rozšumělé koruny kaštanů a v dálce bludičky města a zahvízdání nákladního vlaku vjíždějícího do nádraží.

„Trpíš závratí, Ido?“

„Ne...“ řekla statečně. Občas jsem na svých zádech ucítila dotek její ruky. Jako by se chtěla přesvědčit, že není sama vysoko nad zámeckým příkopem. Napadlo mě, že bychom ve dne třeba nebyly tak odvážné.

Má zvědavost rostla s každým krůčkem.

Konečně jeho okno.

Pootevřené. „Musíme se chovat naprosto tiše,“ upozornila jsem Idu. Položila jsem obě ruce na zábradlí. Těžko se mi dýchalo. Jsme jako zloději. Jdeme krást Petrovo soukromí. Co když teď...? Napadla mě stovka trapných situací, k nimž může dojít. Ohlédla jsem se na Idu. Zdá se, že není tak vzrušená. Pozoruje protáhlou obrazovku okna s jediným hercem na scéně.

Sedí za stolem a píše.

Několik nedbale rozhozených knížek. Taky obálka.

Píše dopis.

Komu?

Vstal a přešel místnost, na zlomek času nám zmizel za zdí. Vrátil se s kalendářem. Obrátil několik listů a znovu začal psát.

Jistě nějaké holce. Má v Praze holku. Co by neměl? Tam je příležitost obrovská, Ida mi to potvrdí. Přála bych si ji poznat. Má dlouhé světlé

vlasý. Umí si je odhodit dozadu. Umí si udělat oči. Čeká na něho před školou, když se vrací z přednášek. Sen-zač-ně tancuje.

Petr stále píše.

Vlastně bych Ji nechtěla nikdy vidět!

Řekla jsem zplihle Idě, že jdeme zpátky.

Dávala mi znamení: ještě chvílku.

Neměla jsem sílu ji přesvědčovat. Prostě jsem se odlepila od zábradlí a vracela se do kuchyně. Nerada mě následovala.

Okno jsme za sebou už nechaly otevřené.

Začala básnit o Petrovi. Má hezký nos, krásné rty, jeho odstín vlasů se Idě přesně líbí, všimla sis, že byl jen v tílku, má docela senzační postavu, kdyby jednou přišel k řece, půjdeme nenápadně vedle něho, postřehla minimálně padesát dalších věcí, které jsem si dosud nestačila uvědomit, náhle mi byla bezmezně protivná, zmocnil se mě směšný majetnický pocit, snažila jsem se sama sebe okřiknout: to, že bydlí Petr na zámku, neznamená, že si na něho můžeš dělat vlastnické právo, namlouváš si přece od rána do večera, že ti na něm *vůbec* nezáleží, buď tedy klidná, chovej se normálně.

Měla bych o Petrovi (který se mnou zatím promluvil jen pár slov) říci něco ošklivého, abych ho snížila v Idiných očích, bůhví že je to nad mé síly.

Předstírala jsem tedy, že spím. Ida dost otráveně rozdrobila mezi zuby dobrou noc.

V

Třetí den po Idině návštěvě se Petr pohádal s Pavlušou. Vyběhla jsem z pokladny, když to začalo. Petr se vrátil s výpravou na nádvoří, a aniž čekal, až jeho svěřenci zmizí v bráně, vtrhl k tátovi do kanceláře a stěžoval si na Pavlušu, že za ním prochází v poschodích, baví se s návštěvnicemi, prostě ho ruší ve výkladu. Přestože má svůj klíč, nechal po Petrově skupině již několikrát otevřené dveře. V jídelně, v ložnici paní a v hudebním salónku. Dveře do kanceláře zůstaly otevřené, slyšela jsem každé slovo. Táta zavřel složku s nějakými lejstry, řekl: „Pojď, Petře“, a vyšli na nádvoří.

„Pavle!“ rozhlaholil táta zdi Krabonoše. Chvíli čekali a kroužili pohledem po horních patrech zámku, kde se mohl Pavluša objevit. Konečně se v arkýři nad katovnou zaleskly brejličky.

„Co prosím...?“ otázal se uctivě.

„Pojď na chvíli dolů!“

„Pochopitelně, pane Krásný.“

Dole mu táta všechno řekl. A dodal, podle mého názoru docela správně, že pokud se chce procházet zámkem, má možnost v době, kdy neprovádíme návštěvy. Pavel cosi koktal, že ve vlastním zájmu je třeba, ovšem, promiňte, ostatně, nicméně a další ty své pitominky, ale náhle se ozval Petr a sdělil mu ledovým hlasem, že pokud by se ještě jednou u *jeho* výpravy objevil, vynese ho v zubech.

„Vejtaho!“ ušklíply se brejličky. Ten s rudou žílou na čele:

„Já tě varoval...!“

„Pff...“, ohrnul ret Pavel a provokativně si strčil ruce do kapes. Patrně si byl vědom výhody domácího hřiště. Tenhle zápas je jasný. Rozhodčí musí odvést povinných 25 % domácím. (Pokud to ovšem nebude náš táta!)

„No tak, mládenci, krot' se. Myslím, že jste zašli příliš daleko.“

Pavel rozhodil rukama.

„Vždycky jsem zavíral. Nejsem tady první den. Víím, co na zámku máme, tak se ovládej. A nechod' s každou volovinkou žalovat jako malej kluk!“

„Při mé skupině jsi byl naposled, to už jsem ti řekl!“

„Ty mě tak budeš poučovat. Ty! Mohu se pohybovat, jak chci a kde chci, vid'te, pane Krásný. Kdybych nemusel studovat, tak na Krabonoši provádím jako dřív. A vůbec tě nikdo nepotřeboval...“

Táta ho však zchladil:

„Zavírat ale musíš, Pavlíku. Zapomněl jsi třeba..., už to nemáš v krvi. Nevíš, co sem přijde za lidi. Každý si chce něco odnést, víš, že starožitnosti získávají stále na ceně. Lidi po nich touží, ukrást mušketu nebo pancíř pro ně není krádež.“

Pavluša zamrkal a nervózně si posunul brejličky blíž ke kořenu nosu.

„Jak myslíte, pane Krásný. Ostatně já do zámku vůbec nemusím...“

„To nikdo neřekl.“

„Abych nerušil tady pana docenta...!“

Petr mimoděk posunul nohu kupředu. Všimla jsem si, jak má zaťaté pěsti. Nebýt tu táta, určitě by se servali. Hmmm..., jaká škoda, že není táta třeba v kuchyni. Vlastně by potřebovali dostat do nosu oba! Petr se dokázal ovládnout. Vydechl, pak řekl: „Děkuju, pane Krásný,“ a šel směrem k pokladně. Zapadla jsem do fortny, aby si snad nemyslel, že mě jejich rozhovor bůhvíjak zajímal. Otevřel dveře.

„Prodáš mi známky?“ zeptal se už zcela klidný.

„Kolik a jaký?“ řekla jsem bez zájmu. Zas bude někomu psát. Moje milá, tak daleko jsem od Tebe a tolik se mi stýská. Toužím zas po Tvých rtech, po Tvém objetí, na zámku je nuda, počítám dny, kdy se opět uvidíme, kdy budu moci..., tak nějak.

„Deset korunových.“

Odtrhla jsem z archu dva sloupečky známek a položila na stolec. Ze zadní kapsy kalhot vytáhl peněženku. Nenápadně jsem stočila pohled k jeho rukám. V peněžence jsem zahlédla několik složených bankovek a černobílý proužek malé fotografie. Svou dívku nosí stále s sebou! Večer si ji opře o lampičku na nočním stolku a vzpomíná. Vyrvat mu pe-

něženku z rukou, prohlédnout si snímek neznámé dívky z Prahy..., nesignifikačně.

Vložila jsem desetikorunu do přihrádky v pokladně.

„Děkuju...“ řekl a vložil známky do peněženky. (Mohl říci, děkuju, Katko! Co by mu to udělalo? Jenže on už třeba dávno zapomněl, jak se jmenuju. To je naše Katka! představil mě tenkrát táta. Ahoj! kývl na mě hlavou on. Víc zájmu by asi projevil, kdybych ležela na náhrobku v zámecké kapli, vytesána z kararského mramoru. Takhle: vzduch, vodička, nula.)

Odešel. Teprve dodatečně jsem si uvědomila, že si dnes oblékl černé tričko s bílým a modrým proužkem po okrajích límečku. Nedokážu říci, zda mu slušelo.

Těšíková chodí po zámku s výrazem uražené markýzy. Ignoruje Petra, tátu i mne. Synáček si mamince postěžoval. Chudinka malej, nebohej. Zapotily se mu strachem brejličky a on se teď bojí dětiček, aby mu nenabacaly. Maminka pofoukala bebínko, vid', Pavluško!

V hromádce nepřehrané pošty, která ležela v kanceláři na tátově stole, jsem našla dopis pro Petra. Malou modrou obálku, o níž zde nemá dosud nikdo tušení. Adresa psaná drobným písmem. Dopis od *ní*. Můj milý Petře, potěšil mě Tvůj dopis, byla jsem šťastna, když jsem ve schránce objevila Tvůj pozdrav. Posílám Ti... A tak. Co jiného může Petrovi psát? Musím vědět, o čem si spolu píšou. Pocity drzé, nutné zvědavosti. O dopise nikdo neví, ani táta, v kanceláři jsem sama. Rozlepím opatrně obálku, přečtu, a zase pečlivě zahladím stopy. Nic víc. Rozhodla jsem se! Psaní za výstřih halenky, ještě srovnat hromádku zbývající pošty, a do vrátnice. Pro jistotu jsem za sebou zamkla dveře.

Důkladné ohledání dopisu. Voní? Nevoní. Mezitím dva pohledy a sérii nálepek. Děkuji vám. Obálka je dobře zalepena. Otevřít ji zasunutím nože je vyloučeno. Jediná možnost: nad páru. Musím do kuchyně. To znamená vylákat maminku a získat pár minut času pro sebe.

Skryla jsem dopis na prsou. V kuchyni mamince:

„Mami, prosím tě, běž za mě na chvilku do pokladny. Tady je klíč, potřebuju nutně, už to nevydržím...“ Prolétla jsem kuchyní a na záchod. Maminka za mnou něco volala, nebylo jí rozumět. Pochopila jsem však, že odchází do fortny a já mám zamíchat cibulkou, aby se nepřipálila. V oné místnůstce jsem se nezdržela dlouho. Zpátky do kuchyně. Na kamnech se vařila polévka, v kastrolu rýže. Vylovila jsem dopis a podržela ho nad párou stoupající z hrnce. Nesnesitelně to páliło. Zalepený trojúhelník se zvolna počal odchlípnout. První pokus o rozlepení nedopadl právě nejlépe. Natrhla jsem nepatrně papír. Musím být trpělivá. Ještě chvíli, ještě. Co když dopis zamastím? Tak raději opatrně. Už to jde! A pro jistotu zpátky na záchod. Co kdyby do kuchyně někdo vtrhl. Opřela jsem se loktem o zamřížované okénko a vytáhla popsany dvojlist. *Milý Petře!* – Ještě než začnu číst, musím vědět, jak se pisatelka jmenuje. Chvatně jsem obrátila papír. A pohled dolů: *Tvoje máma.*

Snad jsem se zachvěla. Ne, dopis od mámy jsem Petrovi nechtěla číst, myslela jsem, že mu píše nějaká Dana, Renáta, Ilona, nevím, jak se ta holka mohla jmenovat, přesvědčení, že existuje, bylo však příliš průkazné. Jako by mě zasáhla lavina studu, dusila jsem se pod ní a byla bezradná, co dál. To nebyl trapas, já se shodila sama před sebou. Teď nemám odvahu psaní přestat.

Papír jsem zasunula zpět do obálky a vracela se do kuchyně jako opářená; přemýšlela jsem, zda stihnu vrátit dopis v kanceláři mezi ostatní poštu. Pochopitelně že jsem to nedokázala. Nalézt ve stole ztvrdlé lepidlo, rozmočit je vodou a úzkostlivě čistě přetřít klín obálky, aby příjemce neměl tušení, že do něho bylo nahlédnuto, vyžadovalo spoustu času. Mezitím se vrátil táta do kanceláře, a protože se Petr s Těšíkovou stačili ujmout několika skupinek turistů, tvrdil celé odpoledne za stolem a přehraboval se v účtech. Dopis jsem mohla Petrovi odevzdat až příští den.

Rozhodla jsem se, že to učiním sama.

Ráno jsem zaklepala na dveře jeho (mého) pokoje. Nikdy předtím bych se toho neodvážila.

„Dále!“ ozval se hlasitě. Stiskla jsem kliku a vešla dovnitř s dopisem v ruce.

„Ahoj,“ řekla jsem ještě mezi dveřmi. Petr stál u stolu a přeléval z černého kastrolku do hrnečku vřelou vodu.

„Pojď dál!“ zval mě a ponořil do vody malý sáček s čajem. Připravoval si snídani. Do hrnku vhodil dvě kostky cukru a začal čaj míchat, pořád vstoje.

„Co mi neseš?“

Dva kroky vpřed a:

„Přišel ti dopis!“ vydechla jsem. Můj pokoj byl teď naprosto jiný. Na skřínce, za oknem, přes židli i na stole stály, ležely, překázely a zaclánely věci, které mi nepatřily. Jen tři řady knížek na polici v rohu místnosti nedoznaly změny. Ne: na svém místě byla i postel, skříň a zrcadlo na zdi. Bleskl se v něm můj obraz. Oblékla jsem si dnes žluté silonové šaty. Až dosud jsem si je brala jen v neděli. Snad proto se maminka tvářila nedůvěřivě, když mě v nich ráno spatřila.

Petr natáhl ruku po modrém psaní.

„Aha, to píše máma!“ řekl a zeširoka se usmál.

A vůně, ta je tu také jiná.

Položil dopis na noční stolek a vrátil se ke stolu, aby dokončil přípravy k snídani. Z utěrky vybalil špičku vánočky. Na hřbetě měla ještě zlatou nálepku. Petr si ji koupil asi dole v pekařství. Ukrojil tři plátky a pobídl mě:

„Nemáš chuť? Klidně si vezmi!“

Zavrtěla jsem hlavou, že nechci.

„Ty si ho nepřečteš?“ divila jsem se. Kdyby mně přinesla pošta dopis, vrhla bych se na něj a okamžitě ho přečetla.

„Až večer,“ řekl s plnými ústy a pustil rádio. „Budu mít víc času, stejně přijdu dnes...“ mrkl na náramkové hodinky, „... snad to do osmi stihnu, tvůj tatínek by mi moh vynadat!“

„Táta...?“ pokusila jsem se o úsměv. „Tobě těžko.“

„Jak to...?“ Mohl by snad ukusovat menší sousta! Ještě se zadusí.

„Tak...“ řekla jsem neurčitě. Bylo mi trapné opakovat mu věc, která je zřejmá; že je tátovi sympatický. Pak se mi povedl dobrý úhybový manévř:

„Musím už jít. Za pár minut ten blázinec zase začne.“ Je pravda, že se o tátovi už nezmínil. Ale v mém odbočení bylo i přání, aby mě na pár vteřin u sebe zdržel, jen jedinou větičkou, tisíckrát omletou společenskou frází, ale on jen řekl:

„Tak ahoj, a děkuju za ten dopis!“

To znělo přesně jako vypadni! A dopoledne bylo podobné pobryndanému ubrusu v nejohybnější prázdninové hospodě. Odpálila jsem.

Chovala jsem se trapně. Dvakrát jsem z fortny vyběhla do prvního patra a schována za sloup arkády pozorovala Petra, jak vodí návštěvníky po nádvoří, jak míří rukou k rozšklebeným krákorcům nesoucím balkon jídelny, naslouchala jsem slovům vysloveným jeho ústy, která ke mně dolétala zčepýřená jako husí peří, musela jsem ho vidět zřepředu, zezadu i z profilu.

Sestupovala jsem dolů po hlavním schodišti, abychom se minuli. Pod okapem na druhém nádvoří mi něco plesklo na hlavu.

První úvaha: holub!

Sáhla jsem si do vlasů. Prsty se dotkly čehosi lepkavého. Roztáhla jsem před sebou ruku. Asphalt. Ve vlasech a – hrůza! – i na šatech. Na mých svátečních šatech, které jsem oblékla ráno jen proto, aby si mě Petr všiml, až k němu vejdu do pokoje. Maminka se zblázní. Co budu dělat?

Na druhém konci chodby se otevřely dveře a Petr se stádečkem žiznivých zvědavců proti mně. Vypálila jsem kolem nich jako dělová koule. Ale postřehla jsem v jejich tvářích poťouchlý úsměv. Vypadala jsem asi báječně. Přeletěla jsem schody ve věži a na první nádvoří doběhla zpěněná. U fortny Těšíková, Gusta, Pavluša, ten pitomec!, a maminka. Přesně tohle seskupení jsem potřebovala. Zhrozili se mě. Maminka div nepadla do mdlob. (270 Kčs! Když byly nové.) Gusta došel do vrátnice a přinesl mi zrcátko.

Všichni spoustu řečí.

A rad.

„Teď můžeš šaty vzít a vyhodit je. Tolik peněz..., a ty si je pro nic za nic vezmeš ve všední den. Prosím tě, cos tam nahoře hledala?“

„Nic, mami...“ V zrcadle jsem opravdu vypadala ohavně. Slepenc vlasů musím ustříhnout. Nad levým spánkem budu mít šílený zub. A šaty! Teprve teď vidím, že asfalt stekl po celé délce ramínka až k živůtku.

„Když si je dáš v čistírně na rychlovku,“ nabádala mě Těšíková, „za týden je budeš mít v pořádku!“

„Jen jestli nemaj dovolenou,“ namítl Gusta.

Mezitím maminka několikrát zopakovala cenu, když byly nové. (270 Kčs!)

„Mohu-li ti, Kateřino, doporučit něco, pak jedině tetrachlór. Ten rozpouští prakticky všechny mastné látky,“ řekl Pavel.

„Tak mi ho přines, když seš tak chytřej!“ rafla jsem po něm jako vzteklý pes. „Teď ho určitě seženu!“

„Chtěl jsem ti pouze poradit!“ ohradil se. Pak si i Gusta dodal odvahy a řekl:

„Na tohle,“ ukázal na mé rameno sukovitým prstem, „je nejlepší pasta na parkety. To už mám vyzkoušené...“

„Prosím tě...,“ sjela ho manželka, „copak můžeš natřít někoho pastou na parkety? Víš, jak dlouho páchne?“

„Smrdí dlouho, to je pravda, ale každěj asfaltovej flek vyradíruje! Jednou jsem takhle v neděli šel do kolny pro...“

„Prosím tě, Gusto, nech si ty pohádky!“ přerušila ho znovu žena, takže se nikdo nedozvěděl, pro co šel tenkrát Gusta do kolny. „Na to teď není nikdo zvědav. Jak říkám: nejlíp bude na tohle čistírna!“

„Myslím, mamko, že otec není dalek pravdy. Mastná pasta by případně mohla asfalt rozpouštět. Teoreticky je to možné...,“ osmělil se namítnout Pavel své matce. Stávalo se to opravdu zřídka.

Neměla jsem ani trochu náladu naslouchat jejich úvahám a dobře míněným radám. Šla jsem do kuchyně, abych se převlékla.

Před zrcadlem jsem zaváhala: mám si proud vlasů ustříhnout? Budu vypadat jako Viktorka u splavu. Gusta může mít pravdu. Zkusím to nejdřív s pastou na parkety. Krabici jsem našla mezi pracími prostředky v koupelně. Trochu nanést na hadříček a zvolna protírat poskvřené vlasy. Šílený zápach, to se pár dní za mnou ponese. Dcera továrníka na linoleum. Asfalt opravdu pouštěl. Vyměnila jsem několikrát hadřík. Po čtvrt hodině mé vlasy dostaly znovu původní barvu. Postižený proud jsem ještě vyprala v šampónu. A vyfénovat!

Pak šaty. Seškrabat opatrně nožem. A znovu pasta, hadřík a trpělivé potírání. Povedlo se. Nalila jsem do umývadla teplou vodu, hrst saponátu, vymnout v mydlinkách mastné ramínko a levou stranu živůtku. Do večera budou šaty suché. Trochu mi to spravilo náladu, ne moc. Přemýšlela jsem o tom, proč se to vlastně všechno stalo.

Asi ve dvě hodiny mi telefonovala Hanka s Idou.

„Co se děje?“ řekla jsem otráveně do sluchátka.

„Večer je v sokolovně kouzelník, něco senza! Viděly jsme plakáty, my určitě jdeme, ty taky, vid’?! Budeme ti držet místo v poslední brázdě, začíná to v osm, tak v půl před sokolovnou, jo, hele, ještě Ida ti něco chce...“ A hlas s nepatrně jiným přízvukem šveholil:

„Musíš, Katko, přijít. Večer kouzel a magie, to se nevidí ani v Praze, samozřejmě ti koupíme lístek, a víš, kdo taky jde? Hanko, mám jí to říct, jo, tak prej jo..., ten kluk od vás, Petr, ty nevíš, prosím tě, Hanka ho viděla v papírnictví, když si kupoval lupen...“

„Nechce se mi...,“ přerušila jsem ji ostře. Byla zřejmě dost překvapená, protože na chvíli zmlkla a já zaslechla, jak sděluje Hance mé rozhodnutí. Zavolala jsem do sluchátka:

„Ido. Ten lístek mi nekupujte. Víš, nemám dnes náladu, fakt mi není dobře, to ne, musela bych vám všechno, no, ale ne, určitě ne...“ Stále mě přerušovala a naléhala, abych večer přišla.

„Odkud voláte, holky?“

Prozradily mi, že ze samoobsluhy. (To bylo na Krabonoš pět minut!)

„Vy káčí, to za mnou nemůžete přijít? Tvrdu tady v pokladně jak zazděná jeptiška a vy sem nemůžete naklusat!“ dodala jsem vyčítavě.

Mezitím vešla do kanceláře maminka. Už věděla, že mi Gusta zachránil dvěstěšedesátikorunové šaty. Přiložila jsem ruku na mikrofon a řekla:

„To jsou holky, Ida s Hankou...!“

Zase mě dlouho přemlouvaly.

„Ne, Ido, mně se prostě nechce. Jsem vyloženě otrávená, fakt se na mě nezlobte!“

Ty na druhém konci drátu poznamenaly, že mi buď bliká na majáku, anebo čekám dvojčata. Jinak bych přece na magický večer přišla.

Skončila jsem to.

„Ahoj, holky, už musím...“ A zavěsila sluchátko do vidlic. Taky by nám správa zámků mohla věnovat modernější přístroj!

„Kam tě zvaly?“ zeptala se maminka a srovnala na skříni svazky nějakých časopisů. Nesnesla, aby měl táta v kanceláři nepořádek. V prvních letech manželství se mu prý snažila domlouvat. Když poznala, že její pokyny vyznívají naplano, omezila se už jen na trpitelské povzdechy.

V kanceláři čas od času pak uklízela sama.

„Přijel kouzelník. Večer má v sokolovně vystoupení.“

„Proč nejdeš? Nebudeš přece celé prázdniny tady zavřená.“

Pohodila jsem hlavou.

„Nechce se mi, mami, víš. Prostě nemám náladu...“

„Jak myslíš, Katko, nutit tě samozřejmě nebudu. Ale nechci někdy slyšet, že jsi z prázdnin nic neměla. Jo, a taky psal Olda, já ti to ani neříkala. Pozítří přijede.“

„Už na celé prázdniny?“

Maminka se kouzelně usmála. „Kdepak,“ řekla, „psal, že bude asi tři dny doma a pak jede na brigádu.“

„Ty víš kam?“

„Někam na Šumavu, seznámil se ve škole se synem hajného, píše, že je to na samých hranicích, mám strach, aby se mu něco nestalo, klukovi.“

To byla maminka. Věčné starosti.

„Oldovi se nic nestane.“ Chtěla jsem se vrátit do pokladny. Maminka seskočila ze židle a ještě jednou se zeptala:

„Nepůjdeš, Katko?“

Pokrčila jsem mlčky rameny.

Řekla: „Myslím, že bys měla. Už kvůli děvčatům.“

Nechápala jsem.

Před třetí mě poslal táta na poštu, abych odeslala peníze. Skoro čtyři tisíce. Celou cestu až k poště jsem svírala lýkovou tašku s pokladem, kdyby se na mě v parku nějaký zločinec vyřítíl, nevím, zda bych se ubránila, ječela bych, křičela o pomoc a kopala ho do holeně, jak jsem to jednou viděla v příručce Sebeobrana ženy.

Na lavičce před samoobsluhou seděly holky z naší třídy a nějakí dva starší kluci. Ida s Hankou mezi nimi nebyly. Fóma Zvánovec na mě zavolala:

„Katko, pojd' sem, chci se tě zeptat něco důležitýho, fakt, zajdi!“

Zavolala jsem, že musím na poštu. „Vrátím se za chvíli, jestli tady budete!“ Starat se o čtyři tisíce v kabele a vtipkovat s hošami se mi nechtělo. Na poště však čekaly zástupy lidí, co se snažili podobně jako já zbavit zelených stokorun. Ženu za přepážkou jsem znala ještě z doby, kdy jí nescházely dva přední zuby. Působila na všechny dojem člověka, kterému odjíždí vlak až příští týden. Teprve za půl hodiny na mě přišla řada.

„Tak fo, Katefino, fo je novýho na fámku?“ usmála se na mě, když jsem přistrčila pod sklem svazek bankovek.

Chtěla jsem odpovědět ní! Ale ovládla jsem se. „Hotový blázinec, paní Vondráková, od rána do večera. Těch lidí...“

Chápavě pokývala hlavou, a počítajíc stokoruny, mumlala si polohlasně: „... tfista, štyfista, pětřet...“ Nakonec uchopila razítko a třikrát

bouchla do složenky, divže neprorazila stůl. Ještě podpí, úfměv a mohla jsem jít. Ústřížek jsem pečlivě uschovala do peněženky.

Společnost před samoobsluhou nedoznala změn. Fóma Zvánovec vyprávěla o svých marných pokusech stát se holičkou a kadeřnicí. Nijak nás nepřekvapovala. Všichni jsme dávno věděli, že mnohem snáze se stane člověk atomovým fyzikem než holičkou. V prvním případě mu totiž zcela postačí výtečný prospěch. Stát se holičkou bez protekce je vyloučeno.

Uvědomili si mou přítomnost.

„Neviděla jsem tě celý prázdniny, už skoro měsíc!“ řekla mi Dana. V deváté třídě seděla v lavici za mnou. (Po prázdninách pedagogická škola, za čtyři roky bude opatrovat v mateřské škole děti.)

Havelka si zapálil cigaretu jako velkej mužskej a podotkl, že se nemůže divit.

„Jak to?“ nechápala Fóma Zvánovec.

„Katka má na zámku velkou lásku. Petra!“ Havelka věděl bůhví odkud, jak se jmenuje.

„A jo...“ uvědomily si obě holky a Věrka Zvánovcová, které jsme už mnoho let říkaly Fóma, aniž brala přezdívku jako něco urážlivého, se zeptala zvědavě: „Jakej je, Katko?“

„Senzační, panstvo, šílenej vodvaz!“

„Jo? A je do tebe blbej?“

„Co vám mám líčit, holky...“

„Prej spí s tebou v pokoji, jo, říkala Bohunka. Vaši vás nechaj?“

„Co by nenechali?“ řekla jsem samozřejmě. „Stejně budeme mít v říjnu zásnuby, tak co?“

Pro obě dívky bylo mé sdělení příliš velkým soustem. Dana se osmělila zeptat, proč až v říjnu. Nenapadlo mě nic jiného než prohlásit, až koncem září bude prohlášen doktorem. Proto ten odklad zásnub.

„Večer jdete na kouzelníka?“

„Nevím ještě,“ řekla jsem záhadně, „bude-li se Petrovi chtít. Nerada ho přemlouvám.“ Obrátila jsem se k Havelkovi a zeptala se, odkud se s Petrem zná. Uchopil ocucanou cigaretu dvěma prsty a řekl:

„Sloužili jsme spolu za války v Anglii u jedny perutě...“

„Ne, fakt, mě to zajímá...“

Havelka bafl modrý cigaretový kouř před sebe. Pak pravil vážně:

„Nevěř. Všechno je jinak. Nám se totiž společně podařilo vynalézt ohejbačku na rohlíky...“

„Troubo!“ Jeho nejapné vtípky mě začaly unavovat. Navlékla jsem si tašku znovu na ruku a prohlásila, že musím jít.

Ale domů jsem ještě nešla. Napadlo mě, abych se zastavila u paní Ilony. Obešla jsem po chodníku náměstí k výkladu s brýlemi. Za sklem bylo vidět paní Ilonu skloněnou nad plynovým kahanem, jak mává v plameni obroučkami brýlí. Vstoupila jsem bez rozmýšlení dovnitř.

V krámě nebyl žádný zákazník. Paní Ilona zvedla pohled od plamene a přivírajíc nepatrně oči zvolala skoro užasle:

„No ne..., jsi to, Katko, opravdu ty?“ Neviděla mě od začátku prázdnin. Předtím jsem k ní zacházela pokaždé, když jsme měli odpoledne školu. Někdy mi dovolila brousit staré čočky. Hrozně mě to bavilo. Jednou to budu dělat všechno i já, teď už je skoro jisté, že se ze mne stane optička. K ničemu jsem se nehodila, osm let si táta s maminkou marně lámali hlavu, co ze mne bude. Asi před rokem si táta šlápl na brýle. Přinesla jsem je paní Iloně k opravě. Povíдалy jsme si o spoustě věcí. Řekla, ať se brzy u ní zastavím. Přišla jsem hned druhý den. A pak pokaždé, když bylo odpolední vyučování. Paní Ilona se jednou zeptala, kam půjdu studovat. Nevěděla jsem ještě. Hovořily jsme o její práci. Docela mě získala. Zmínila jsem se o tom doma. Táta neměl námitek, dokonce prohlásil, že vyvěsí na Krabonoš bílý prapor, složím-li úspěšně přijímací zkoušky. (Slovo nedodržel. Ale i tak měl radost, když četl úřední oznámení, že jsem byla přijata do zdravotní školy, obor optička.) Maminka samozřejmě vzdychala nad dálkou a internátem. Pod tímto pojmem si patrně představovala ústav padlých dívek. Mně se budoucnost nejevila tak hrůzná.

„Brigádníčím, vydělávám tvrdé valuty.“

„Říkala jsi, že zůstaneš o prázdninách na zámku. Jak to jde?“

„No...!“

„Snad se nenudíš? Na zámek přece přijde tolik lidí, může to být dokonce zajímavé.“

„Možná...“

Odložila obroučky brýlí na stolek a zpytavě se na mě zadívala.

„Tobě něco je, Katko, vid’?“

Uhnula jsem pohledem a listovala v prospektech pohozených na malém konferenčním stolku.

„Co se stalo?“ Vždycky jsem jí říkávala věci, které bych neprozradila nikomu na světě. Důvěřovala jsem jí snad proto, že i ona se mi svěřila se svými problémy, jako bychom byly stejně staré přítelkyně.

„Je to... chlapec?“

Svěsila jsem hlavu. Před čtvrt rokem mi prozradila, proč se rozešla se svým manželem. Pan doktor Sedmidubský. Spatřila jsem ho asi dvakrát, když se u paní Ilony zastavil v bílé cortině. To už spolu nežili. Trapné úřední povinnosti po rozvodu. Černovlasý muž s téměř dívčí tváří. Pacientky, které v nemocnici operoval, ho musely zbožňovat.

I sestry. I lékařka z interny. Ta nejvíc. Obvyklý zapletenec. Rozvodové řízení proběhlo během několika týdnů. Paní Ilona si ponechala jen manželovo jméno. Ztratila bílou cortinu, manžela krasavce, byt ve vile jeho rodičů. Tvrdila, že získala daleko víc.

„Jak se jmenuje?“

„Petr..., pomáhá tátovi.“

Vrátila se ke své práci. Znovu třepetala v žlutém plameni kostěnými obroučkami. Když změkly, zasunula do nich skleněné čočky. Dlouho mlčela, jako by se ostýchala vyzvídat. Kolem výkladu se mihly stíny náhodných chodců. Kdosi se zastavil a důkladně prohlížel stereoskopické kukátko. Čekala jsem, že si je přijde koupit. Stín se však odlepil a zmizel za rohem.

„Máš ho ráda?“ ozvala se tiše a už se na mě nedívala.

„Ne..., nevím.“

„A on?“

„Vůbec si mě nevšímá!“ vybuchla jsem, jako by ona byla vinna. Přistoupila ke mně a dotkla se zlehka mé tváře konečky svých prstů. Nesmělý pokus o pohlázení.

„Ty hloupá...“ řekla a usmála se. V očích jsem ucítila vlhké slzy. Otřela mi je čtverečkem složeného kapesníčku. „To přejde, uvidíš.“

„Nevím, co mám dělat. Chovám se vyloženě trapně. Musí to vidět.“

„Řekl ti něco ošklivého?“

„Ne, to ne...“ Ale hned jsem dodala: „Taky nic milýho!“

„Musíš být trpělivá, Katko. Netrap se...“

Vydechla jsem a pokusila se o pousmání. „Jsem pitomá holka, že jo. A zbytečně vás zdržuju. Nezlobte se, paní Ilono. Já už víckrát...“

Pravila vážně:

„Mrzelo by mě, Katko, kdyby to opravdu bylo naposled. Řekly jsme si kdysi, že můžeme věřit jedna druhé, pamatuješ?“

„Ano..., já vím.“

„Snaž se něčím rozptýlit. Přečti si nějakou knížku, běž do kina, jen nebud' sama. Katko, dnes prý je v sokolovně kouzelník, půjdeš?“

„Nechtěla jsem...“

„Měla bys jít.“

„Ale on tam bude také,“ namítna jsem. Přesto znovu opakovala, abych šla. Budou tam prý i jiní. Odešla jsem z krámku ve větších nejistotách, než s jakými jsem přišla. Balzám slov paní Ilony ztratil jakýkoliv léčebný účinek. Vlekla jsem se do kopce k zámku, jako by mě na zádech tlačil obrovský balvan.

V polovině cesty mě dojel na motorce Pavluša. Zastavil a nabízel se, že mě svezí. Mrzutě jsem ho odbyla, ať si šetří benzín.

VI

Sokolovna byla nabitá jak konzerva s fazolemi nakyselo. Všechna místa už obsadili diváci chtiví kouzel a magických záhad. U pokladny mi prodali už jen lístek k stání, přišla jsem pár minut po osmé. Síla davu mě vtlačila do výklenku pod balkón. Počáteční neklid obecnstva se rychle měnil v nespokojený repot. Ozvali se i nevychovaní, co si za těchto situací neodpustí zapískat na prsty.

Chlapec, kterému jsem dýchala proti své vůli za límec, se otočil. Patrně byl již dost zahřát. Poznala jsem Ivu Ženatého.

„Nazdar, Kateřino. Pěknej pařák, co? Tohle vědět, tak jsem zůstal doma a dívám se na televizi.“

„Nečekala jsem, že tě tady uvidím.“

„Proč? Mě to baví...“ Nabídl mi místo před sebou. Protáhla jsem se s námahou mezi dvěma dospělými muži, z nichž bylo cítit pivo a nedokouřené cigarety. Nejevili nad tímto přesunem velké nadšení. Jednomu jsem, myslím, šlápla na nohu. Zachoval se však jako pravý gentleman a mlčel. Přede mnou vyrovnané řady diváků. Některé jsem poznávala. Ve druhé brázdě se kmitla bílá dlaň. Hanka tedy přišla s Idou na představení včas. Několikrát si poklepala prsty na čelo, dávala mi tak znamení, že kdyby mi nevykradli myslivnu, mohly koupit vstupenku i mně.

„Vidíš líp?“ zeptal se za mnou Ivo.

„Určitě, děkuju ti!“ Ani jsem se neotočila. Pátrala jsem po sále, zda někde nezahlednu Petra. Zbytečně jsem se namáhala. Mohl ovšem sedět právě v té části sokolovny, kterou odtud zakrýval mohutný sloup.

„Celé prázdniny budeš doma?“ Proč ho to zajímá? Nikdy se nebavil se mnou o jiném než o škole.

„Asi...“ odpověděla jsem neurčitě.

„Pojedu s našima do Jugoslávie. Už příští týden, víš, že se docela těším? Vlastně jsem ještě nikdy za hranicemi nebyl. Ty jo?“

„Ne. Leda tak za hranicemi okresu.“

„Vyrochním se v moři, naši s sebou berou člun, tak si užiju.“

Jen tak pro nic za nic jsem plácla:

„Pošleš mi pohled, Ivo?“ Trochu byl překvapen, ale slíbil, že ano.

„A Hance...?“

V sále zhasínala světla. Oponu olízly dva rudé reflektory.

„Proč Hance?“

„Tak..., myslela jsem.“ A po chvilce odmlčení: „Víš, Ivo, kdo hodil po tobě tenkrát na řece šutr, no tenkrát, jak jsi jel na matračce!?“

Vzpomněl si. „Nevím.“

„Já..., když jsi tam ležel jako novorozeně.“

„Myslel jsem, že Hanka!“

Rozesmál mě. Řekla jsem: „Co sis, prosím tě...? Ta by se nikdy neodvážila.“

Chtěl vědět proč. Opona šla vzhůru. Ti vedle nás už významně syčeli, abychom zmlkli. Stejně jsem ale hodila dozadu polohlasně: „Tomu ty nemůžeš rozumět.“

Na scénu vyšel muž ve fraku. Pod nosem měl krátké vousky, na hlavě cylindr a v rukou hůlku. Uklonil se, zatočil hůlkou a ta okamžitě zmizela. Sál vydechl překvapením i obdivem. Začal dvouhodinový magický program.

O přestávce šílená rvačka u stolku s limonádou.

Protlačili jsme se s Ivem až k hlavním dveřím, v naději, že se osvěžíme aspoň čerstvým vzduchem.

U zdi stála Ida a bavila se s Havelkou. Hanku jsem zahlédla, jak bojuje o dva pohárky minerálky. Havelka nám nabídl cigarety. Odmítly jsme. Nezapálil si ani Ivo. Poznámky k programu. Docela se bavíme. Havelka prohlásil, že trik s penězi zná.

Hanka se přihrnula s pohárky vysoko nad hlavou.

„No ty seš ale číslo...!“ volala už zdálky. „Nejdřív děláš drahoty a pak se stejně prikulíš.“ Náhle si všimla Iva. Okamžitě zmlkla a podala sestřenicí limonádu. Ivo ji pozdravil. Taktak že odpověděla. Úplně tvrdá.

Pár vteřin trapného mlčení. Jen Havelka něco mlel, ale nevěnovali jsme mu pozornost. Řekla jsem: „Víš, že Ivo jede do Jugoslávie?“

„Ne...“ vyhrkla vyplašeně. „A kdy?“ Otázka patřila virtuosovi po mé levici, ale zodpověděla jsem ji sama.

„Příští týden. A napíše nám, vid', Ivo?!“

Přisvědčil. A začal nás počítat. „Přivedete mě na mizinu!“ poznamenal.

„Jak jedeš?“ zeptala se Ida. Nevěděla, že Ženatých mají bílou tuzexovou cortinu. Ale místo aby čekala na odpověď, rykla do mě loktem:

„Hele, kdo je tady.“

Ohlédla jsem se. Ze sálu vycházel Petr. Měl dnes bílou košili a šedo-zelenou větrovku. Tu tady ještě nenosil. Uviděl mě a na dálku řekl něco, co mohlo být pozdrav. Postavil se ukázněně za poslední dvojici do fronty na limonádu.

„Pan manžel pije jen vodu?“ poškleboval se Havelka. Odbyla jsem ho prohlášením, že je vadnej. Nedal se umlčet.

„Tak zasnuby budou v říjnu, Katko? No říkalias to přece, na to mám svědky, to nemůžeš zapřít. Se svatbou byste mohli počítat tak někdy kolem vánoc. A dětičky by přišly...“

„Je normální?“ přeptala jsem se obou děvčat. Zřejmě se dobře bavily, neboť se smály každé jeho poznámce. Navrhla jsem Ivovi, zda se nechce vrátit. Neměl námitek. Nedbale jsme se rozloučili s Idou a Hankou. Debilkovi s cigaretou v ústech jsem doporučila, aby se dal vyšetřit.

Poprvé zazvonilo. Lidé se neomaladě cpali hlavním vchodem do sálu.

„Půjdeme výčepem, pojď!“ řekl Ivo arazil nám cestu. Opravdu to bylo pohodlnější. Ovanul mě nakyslý zápach alkoholu. Ve výčepu dopíjelo pivo několik místních občanů. U nálevního pultu stál Pavluša, brejličky se mu leskly, něco nesmyslně veselého vykřikoval a nabízel dvěma starším klukům skleničky s nažloutlou tekutinou. Chtěla jsem kolem něho přejít nepozorována, ale všiml si mě, vykřikl: „Katko, ty si se mnou musíš připít! Já udělal všechny zkoušky za jedna!“ a hnal se ke mně. Ivo přešel na druhou stranu, snad měl strach, že mi Pavluša ublíží.

Řekla jsem klidně, že kořalku nepiju. Zvedl káravě prst až nad hlavu:

„Urazilas mě. To ti nezapomenu!“ zablekotal a vracel se ke svým kamarádům. Oba jsem znala. Měli po vojně. Karel Kvasnička jezdil v lo-
mu s nákladním autem, Benda byl zaměstnán v projekční kanceláři Mo-
niexu.

„Seš fajn kluk, Pavle!“ řekl Kvasnička a obrátil do sebe skleničku li-
kéru. Mladého Těšika pochvala těšila.

Když jsme se proplazili na své staré místo, zářivky u stropu pohasí-
naly. Opona sebou nervózně škubla a pak už se trhavě nesla vzhůru.

Těžko jsem se soustředovala na jednotlivá čísla programu. Polykač
ohně. Zmizení ženy. Série triků s kartami. Obyčejný asi dvacetice-
trový hřebík. Kouzelník si ho s rozkoší nacpal do nosní dírky. Falešná
mince. A teď prosím jednoho mladého muže, který má odvalu, aby
přistoupil sem na jeviště. Vůbec nic se mu nestane, vyzkouším na něm
jen své hypnotizérské umění. Prosím, mládenci!

Sál zavířil vzrušením. Mnoho kluků se vzájemně pobízelo, dodávali
si odvahy, ale nikomu se na jeviště nechtělo. Muž ve fraku znovu lákal.
Konečně se asi ve čtvrté řadě vztyčila něčí postava. Poznala jsem Ma-
tyjáska. Nadšený potlesk. Taky jsem plácala. Matyjásko nikdy nevynikal
zbytečnou odvahou. Vyškrábal se za pomoci kouzelníka na osvětlená
prkna a nemotorně se uklonil. Znovu uznalý potlesk obecnstva. Veliký
mág mu podal ruku. Jarda se představil. Muž pravil, aby mu hleděl do
očí. Jarda vyvalil své tenisáky. Uchichtávali jsme se. Kouzelník se tvářil
vážně.

„Jste v Africe,“ řekl nepřítomným hlasem, „slunce pálí, je vám hor-
ko.“

Jarda si svlékl bundu.

Hypnotizér pravil: „Slunce je jako výheň...“

A košile šla dolů.

„Vedro k zalknutí...“ Jarda jako nepřítomný zhluboka dýchal, rozepjal
si kalhoty a svlékl se do trenek. Sál šlel smíchem, slyšela jsem, jak
náhle muž ve fraku vykřikl: „Pozor, lev!“ Matyjásko chytil hromádku
svého oděvu, zchumlal ji před sebou, jako když se chce schovat, a za-
volal: „Mami...!“

To už jsme byli mrtví.

Kouzelník zahnal Iva, Jardovi podal ruku a ten nechápaje nic nechal se odbarvenou blondýnkou odvést do zákulisí, aby se oblékl.

Žádné další číslo už nemělo takový úspěch.

Rozloučili jsme se už na náměstí. Ivo šel ke spořitelně, Hanka s Idou na zcela opačný konec městečka. Mohla jsem jít k zámku zkratkou po schodech, ale zatoužila jsem po loudavé procházce pěšinkou k bráně zámeckého parku. Nevím, kdy odešel Petr, kdy Pavluša, jediní dva návštěvníci magického večera, kteří měli stejný směr návratu.

Noc, která přitiskla alej kaštanů, městečko, zámek a malé nádraží pod kostelem, měla chuť zavlhle kokosové moučky, z níž jsme s maminkou každé vánoce pekly cukroví. Zdánlivě byla beze zvuků, ale když jsem nastražila uši, zaslechla jsem lehký potlesk větví, jak o sebe narážely širokými listy, přelétl ospalý pták a písek pod mými patami si něco skřípal mezi zuby. Na zlomu cestičky, kde stálo odjakživa zprohýbané zábradlí, jsem se zastavila. Usedla jsem na železnou trubku jako stařenka, která musí vydechnout v polovině kopce. Nade mnou dřavý hrnec noční oblohy. Pohledem bloumám po souhvězdích, která nedokážu pojmenovat. Taktak že najdu Velký vůz, pak si prodloužím osu zadních kol a zachytím Polárku.

Na pěšině pode mnou jsem zaslechla něčí kroky. Ještě několik vteřin, a noční chodec bude u mne. Petr nebo Pavluša! mihlo se mi v hlavě.

Petr. I v úplné tmě bych ho poznala. Zastavil se, když mě spatřil.

„To jsi ty?“ řekl ne příliš překvapen.

Seskočila jsem ze zábradlí a ihned pokračovala v cestě, aby se třeba nedomníval, že jsem čekala na něho.

Šel po mé levé straně.

„Jak se ti líbil kouzelník?“ zeptal se. A aniž čekal na odpověď, prohlásil, že za nejlepší trik považuje hřebík v nose. „Nedovedu si vysvětlit, jak to dělal. Hřebík byl přece docela obyčejný laťák.“

Dlouhý kus cesty uvažoval nahlas o možné podstatě triku. Nevnímal vůbec noc, tmavý inkoust nad námi, čerstvě pokosenou trávu, kterou

Gusta ráno obrátí, aby se nezapařila, ani to, že já jdu po jeho boku. Náhle se mi zdálo, jako by před námi někdo tiše promluvil. Přicházeli jsme do míst, kde se naše cestička stýkala se zkratkou navazující na příkré schody. Petr byl stále zaujat kouzelníkovými triky. Podstatu některých se mi snažil objasnit.

Pak se před námi z křoví vylouply tři postavy. Zastavili jsme se.

„Co je...?“ zeptal se Petr.

„Uleť z cesty, papíre!“ Znamý hlas Pavla Těšíka. Ti dva po jeho stranách mi byli okamžitě známí. Kvasnička a Benda. Oba si zastrčili ruce vyzývavě do kapes kalhot.

„Nepřekážím vám snad...“

Hromotluk Kvasnička udělal dva pomalé kroky vpřed. „Tak ty nezmiš?“ řekl výhružně. Petr stál nehnutě na místě. Mimoděk jsem ustoupila trochu dozadu.

„To je on, kluci,“ zasyčel Pavluša, „říkal jsem vám přece... udavač!“

A ještě přívažek: „Vejtaho!“

„Nech si těch urážek. Nestojím o ně!“ odsekl Petr.

Oba Pavlušovi kamarádi se postavili těsně před Petra. „Uhni!“ poručil Benda a natáhl ruku, aby Petra odstrčil. Ten se klidně uhnul a řekl, aby šli svou cestou a jeho si nevšímali. Kvasnička se křečovitě zasmál. Náhle se rozmáchl a vystřelil svou pravičkou vpřed, kde tušil Petrovu bradu. Očekávala jsem tvrdý zásah a výkřik bolesti. Ale Petr provedl něco, co jsem ani později nedokázala přesně popsat. Kmitl hlavou na stranu, zachytil Kvasničku za ramena a trhl jeho hromotluckým tělem k zemi. Kvasnička těžce dopadl na pěšinku a zakřičel vzteky. Taktak že jsem uskočila, když se řítíl dopředu. Potom zaútočil Benda. Skočil Petrovi zezadu kolem krku, křečovitě ho objal, snad se ho pokoušel škrtit. Petr se vzepřel rukama, švihl záhadně nohou a Benda přeletěl v jakém si nezdařeném kotoulu vzduchem do pámelníkového křoví.

„Nebojte se, kluci...!“ ozval se Pavel.

Můj průvodce se nahrbil a připravil ruce, jako by v příštím okamžiku měl chytat těžký míč.

„Pojď taky, srabe!“ pobídl Pavla. Ti dva se zvedli a chystali se k novému útoku. Petr byl rychlejší. Skočil Kvasničkově kolem krku, naprosto nečekaně mu stočil ruku a tlačil ho k zemi. Pan řidič zakňoural jako malé dítě.

„Auvajs, nech toho, zlomíš mi ruku, neblbni, vole!“

Benda šel na pomoc. Petr uvolnil vazbičovu pravičku, otočil se a ještě vleže kopl druhého útočníka do holeně, ten se neopatrně shýbl, Petr po něm čapl oběma rukama, strhl ho na sebe, přetočil přes nohu a klekl mu shora na paži. Musela to být nesnesitelná bolest, neboť Benda vykřikl, jako by cítil nůž mezi žebry.

Petr se zvedl a prudce dýchaje vyhrkl:

„Tak co? Chcete ještě?“

Všichni tři stáli na okraji pěšiny a sprostě nadávali. Petr mě vzal za ruku a řekl:

„Pojď, Katko, jdeme...!“ (On věděl, jak se jmenuju!)

Zmizeli jsme z deště nadávek. Do zámku už bylo pár kroků. Škoda. Stále držel mou ruku ve své. Určitě o tom nevěděl. Řekla jsem, že nedovedu pochopit, jak mohl Kvasničku uzemnit.

„Snadno. Okuri-aši-harai!“

„Co to je...?“ nechápala jsem.

„Podmět stejnosměrný...“ Pustil mou ruku (škoda!) a uchopil mě pevně za obě ramena! „Opři se!“ poručil mi. Poslechla jsem. Ale pojednou jsem ztratila rovnováhu, letím dopředu jako před chvílí Kvasnička, taktak že mě Petr zachytil.

„Měl bych ti ještě podrazit nohu...“, usmál se.

„Proč jsi to neudělal?“

„Bolelo by tě to..., zbytečně. Víš, proč jsem rád? Poprvé mi dokonale vyšlo o-soto-gurume. Přetočení přes nohu vzad. Asi jsem neměl čas dlouho nad tím přemýšlet.“

„Ty děláš džudo?“ přerušila jsem ho.

„Už skoro šest let.“

„Nevěděla jsem o tom. Nemáš strach, že někoho přizabiješ?“

„Dám si pozor.“

Stáli jsme před hlavní bránou. Vytáhl z kapsy klíč a zasunul do zámku. Blong! blong! Na Krabonoši už všichni vědí, že se vracíme. Gusta by měl namazat zítra zámek!

„Víš, co mě mrzí?“ řekla jsem, ještě než otevřel branku. Zvědavě se na mě podíval. „Že jsi nezmlátil toho moulu!“ Myslela jsem samozřejmě Pavlušu.

„Snad bys nebyla tak krutá. Vždyť je to chudinka. A je ze zámku!“

Překročil první práh. Šla jsem mlčky za ním. Škoda že nás tady nechce už nikdo přepadnout, napadlo mě, až by to všechno skončilo, vedl by mě za ruku až domů.

V předsíni jsme se zastavili. Chtěl rozsvítit, ale zarazila jsem ho.

„Ať neprobudíme naše...“

Měli jsme se rozejít. Já do kuchyně, on do svého pokoje.

„Dobrou noc, Katko!“ Já náhle ve spáncích krev a stažené hrdlo, rty mi rázem okoraly jako krajíc suchého chleba a ruce nemohou najít kliku dveří, celá se třesu.

„Petře...“ zajíkla jsem se.

„No...?“ řekl naprosto klidně a odemkl pokoj. Nahmatal za dveřmi vypínač a rozsvítil. Na chodbu padl žlutý mnohoúhelník ostrého světla. Nepochopil.

„Dobrou noc!“ vzmohla jsem se aspoň na rozloučení. Usmál se ještě, nečekal, až vejdu do kuchyně, a zavřel za sebou dveře.

Oblečená jsem se vrhla na gauč a chtělo se mi rvát. Pak mě napadlo, že jsem vlastně prožila krásný večer. Opakovala jsem si v duchu jeho minuty jako slabiky kouzelného zaklínadla.

VII

Rodiče byli ke mně milosrdní: nechali mě spát skoro do devíti hodin. Kuchyň zářila ranním sluncem, které se dotýkalo hned televize, hned zase zrcadla v kredenci, jak se prodíralo neklidným chvěním stromů za oknem. Na stole útržek novin popsaný maminčiným písmem.

„Šla jsem k lékaři, vrátím se asi v poledne. Ve vrátnici je Gusta, na kamnech jsem zadělala na lívance, v půl jedenácté zatop a peč. Dej ohřát polévku, zbyla od včera,“

Skoro jsem zajásala. Nemusím do pokladny. Aspoň dopoledne. Minimálně do půl jedenácté se mohu provalovat na gauči. Jen tak, v pyžamu. To maminka nesnášela. Na policiče nad sebou jsem nahmatala starý Mladý svět. Čtu článek o nudistech. Pak reportáž z Cejlonu. A opět v Cannes!. MIDEM je především veletrhem gramofonových společností, zpěváků, producentů, manažérů a pro řadu hostů také velkou společenskou událostí. Tak se hned na začátku vzdáte svých plánů na toulky po pláži a hlídáte...

Někdo zaklepal na dveře.

„Dále...!“ uklouzlo mi a přitáhla jsem příkrývku až k bradě. Vstoupil Petr. Rozhlédl se po kuchyni a zeptal se, kde je maminka.

„Šla k doktorovi.“

„Něco se jí stalo?“

Řekla jsem, že maminka chodí na prohlídky pravidelně. „Co jsi chtěl?“

Chytl do prstů cíp límečku a natáhl ho jako králičí kůži.

„Včera mi ti dva urvali knoflík a já nemám ani jehlu, ani knoflík, ani nitě. S tím jsem nepočítal.“

„O-soro-gurume?“ připomněla jsem.

Srovnal límeček košile.

„O-soto-gurume“ opravil mě. „Přetočení přes nohu vzad... můžeš mi něco půjčit?“

Odhrnula jsem příkrývku a vyskočila z gauče. „Ukaž, přišiju ti to sama.“ Šití měla maminka v malované krabici na dně kredence. Navlékla jsem s obtížemi bílou nit (trochu se mi třásla ruka) a vybrala knoflíček. Přistoupila jsem až k Petrovi. „Sedni si na židli!“ poručila jsem, „takhle na tebe nedosáhnu.“ Poslouchal jako beránek. Provlékla jsem jehlu s nití látkou. Má levá ruka se dotýkala jeho prsou. Znovu se vrátil k včerejšímu přepadení. O posledních vteřinách našeho rozloučení ani slovo. Nepokládal to za důležité.

Několikrát jsem obtočila krček pod knoflíčkem a sklonila hlavu, abych ukousla nit, jak jsem to vždycky dělávala. Vlasy jsem se dotýkala jako brady, možná i úst a nosu.

Kdyby mě teď políbil...! blesklo mi hlavou, co bych dělala?

Může to udělat!

Rozhodne se v setině vteřiny. Úžasná šance. Tu včerejší propásl. Stisknu zuby, napjatá nit povoluje, chci se znovu vzpřímit, vtom zatukání na dveře, a než řeknu dále, než zase stojím vedle Petra, vtrhne do kuchyně Těšíková. Babizna..., odplivuju si v duchu.

„Maminka se ještě nevrátila?“ zeptala se a zkoumavě prohlíží mě i Petra.

„Ne...“ odsekla jsem a cítím, jak se mi do tváří hrne červeň.

Proč vlastně? Vůbec nic se nestalo. Přišívala jsem *normálně* Petrovi knoflík. Co na tom, že jsem ještě v pyžamu? Je málo přes devět hodin, babo! „Co jste jí chtěla, paní Těšíková?“

„Na to je dost času, já počkám.“ A znovu pohled rybích očí, než za sebou zavře dveře. Petrovi je naprosto lhostejná, nedokážu pochopit jeho klid. Což si opravdu neuvědomuje, že ho ta čarodějnice připravila o příležitost, která se nevrací? Nebo je opravdu Pařez Pařezovič Kořen?

Zkusil zapnout košili, poděkoval, řekl, že mám u něho čokoládu, a zmizel na chodbě. Slyšela jsem, jak se ještě vrací do svého pokoje. Snad něco zapomněl. Nechápu, že se chová normálně.

Na Krabonoš dopadla vodíková bomba. Přijel bráška. Tři dny bude doma, pak na brigádu. Je všude: na cimbuří i v kuchyni, vyběhne do lesa na houby a vrátí se s plnou taškou křemeňáků a malých hříbků, píská si

v kuchyni Pitomej den, stačí být zároveň průvodcem turistů i lovcem okounů, kterým schází dva tři centimetry do míry, spraví mámě kolo a tátovi za odpoledne stluče elegantní skříňku pro kartotéční lístky. Z důvodů, jež mně jsou nepochopitelné, se okamžitě spřátelí s Petrem, vytáhnou ze skladiště pingpongový stůl a před večeří třískají pálkami do bílých míčků. Láká mě, abych hrála také, ale bojím se, že bych se nemožně shodila, držím tajně palec Petrovi, ale on přesto prohrává, neboť Olda je k nepřekonání.

A tak se nudím. Celý den mírně mží, Krabonoš se nabalil do vaty mlhy, je nevábný i ospalý, za dopoledne prodám sotva dvacet lístků.

Ti dva pořád hrají. Pavluša přejde nevšimavě kolem stolu, vytlačí ze skladiště motocykl a odjede někam do města. Těšíková pak za ním zavře hlavní bránu. Mám chuť naučit se okuri-aši-harai.

Hanka sbírala na zahradě jahody. Zastavila jsem se u ní, když jsem se vracela z nákupu. Měla uplakané oči.

„Co je ti, Hanko?“

Mlčky probírala dál krvavé trsy jahod. Proutěný košík už měla skoro plný. Utrhla jsem největší jahodu, kterou jsem měla na dosah, a vložila do úst. Senzace.

„No tak, nebudeš přece dělat fóry, tak to vyklop!“ naléhala jsem znovu.

Protáhla se v zádech a otřela ruce do kusu hadru.

„Ty nic nevíš?“

„Ne, pořád jsem tam nahoře zalezlá...“ Lezlo to z ní jak z chlupaté deky. A pořád se dloubala palcem v oku.

„Ivo...“ A zase šmytec.

„Co je s ním? Něco ti řekl? Nebo jste se pohádali?“

„Pořezal se na ruce...“ zavzlykala. No konečně. Už jsem myslela, že Idu přešel buldozer nebo že babička vypadla ze sklepa. Pokračovala: „Víš, že měli odjet do Jugoslávie, Ivo ti sám v sokolovně říkal. Včera nesl z hospody minerálky, smekl se a padl na střepy lahví.“

„Odjeli?“

„Kdepak..., sanitka ho odvezla do nemocnice, tam mu ránu sešili, teď prej má tři stehy.“

Snažila jsem se ji uklidnit.

„Nebreč...,“ řekla jsem co nejklidněji, „to nic není. Za pár dní bude v pořádku.“

„Když to má na levé ruce!“ namítla Hanka. „Co když se mu zkrátí žíly, utrhni si, Katko, ještě, tak... tak nebude už nikdy hrát.“

„Ty všechno vidíš černě...“

Dvě slzy padly do košíku. „Já jsem ti tak nešťastná, fakt, Katko. Kdyby měl z něho bejt mrzák...“

„Mluvila jsi s ním?“

„Ne..., ale viděla jsem ho. Zdálky. Celou ruku má zavázanou. Já nevím, co mám dělat.“

„Neřvat!“ řekla jsem stroze. Pak jsem se za tak ostrý tón zastyděla. Zdálo se mi, že Hanka přehání. Rozříznout si může ruku kdekdo. I Ivo Ženatý. Napadlo mě, zda bych takhle kňourala, kdyby se něco stalo Petrovi. Asi těžko.

„Kde je Ida?“ sháněla jsem Hančinu sestřenku.

„Šla koupit babičce vibratox.“

„Co je to, prosím tě?“

„Mazání na koleno, už zas ji pobolívá. To přijde hezké počasí. Jsem pitomá, vid', takhle se trápit.“

„Pošle ti pozdrav od moře...“

„Nepošle..., uvidíš, že zapomene!“

„Blázínku,“ těšila jsem ji, „copak by mohl?“

Usmála se a otřela si špinavou rukou zbytek slz. Dokonale se zmalovala. „Myslíš?“ řekla a v jejím hlase byla snad všechna naděje světa.

Ve dveřích domku se objevila stará paní Kocourková. Dnes měla hůlku, koleno si vedlo asi svou.

„Dobrý den!“ zavolala jsem přes celou zahradu. Zamávala holí nad sebou a křikla: „Čao, Katko!“

„Babička je prima, vid', Hanko.“

Přisvědčila, ale poznala jsem, že její myšlenky teď oblétají bílý ob-
vaz na ruce Iva Ženatého.

„Budeš už hotová, děvečko?“ křikla znovu babička.

„Asi za hodinu, babi. Je to všechno shnilý...“

Stařenka mezi dveřmi se zhrozila. „To ty deště!“ zahlaholila zas přes
zahradu. Prohlédla jsem trsy jahod na dvou řádcích před sebou. Shnilý
mezi nimi nebyl jediný plod.

„Proč jí to říkáš?“ chtěla jsem vědět.

„Bude mít větší radost, až přinesu košík s těmihle! Už ji znám.“

„Chceš pomoci?“ nabídla jsem se.

„Jak chceš. Budeš čekat na Idu?“

„Ne..., nebudu. Vlastně nemám moc času!“ Ida by určitě vyzvíдалa,
jak si na zámku žije Petr. Neměla jsem chuť zasvěcovat ji do svých pro-
blémů. Utrhla jsem si ještě na cestu hrst jahod a řekla Hance:

„Jednou ti něco povím...“

„Co...?“

Vyplivla jsem stopku jahody.

„Až někdy, až budeme úplně samy.“

„Myslíš bez Idy?“

Mlčela jsem.

„Teď jsme přece,“ namítla a přenesla košík o dva metry před sebe.
Ještě pět šest hrstí a půjde se babičce pochlubit s úrodou.

„Teď ne, Hanko.“ (Myslela jsem na Petra, na večer po kouzelníkovi.)

Jedna jahoda byla opravdu nahnílá. Zahodila jsem ji daleko přes
plot.

„Ty myslíš, abych za ním šla, vid’!“ řekla a visela mi na rtech, čekajíc,
že přisvědčím. Mluvily jsme každá o něčem jiném. Nejvyšší čas, abych
odešla. Za pár minut budeme mluvit vzájemně nesrozumitelnými jazyky.

Mezi vrátky jsme se minuly s Idou. Dvakrát ahoj a ty už jdeš? Nesna-
žila jsem se svůj odchod objasňovat. Třeba by mi také nerozuměla.

Odmlouvala jsem mamince, a když za mnou přijel Tonda a nabídl se, že
pojedeme spolu k řece, štekla jsem na něho, ať jede sám, ať se koupe se

svým tlustým psiskem. Začínala jsem být nervózní, podrážděná, nevrlá. I na tátu jsem si dovolila vyjet, když mě upozornil, že v pokladně schází pětikoruna.

Muselo něco přijít!

Napišu Petrovi dopis! Všechno se dozví. Ať se mi pak vysměje, ať kolem mě dál chodí jako beran, ať to roztroubí všem mým známým. Musí však znát pravdu o sobě. I o mně. Bude to dlouhý dopis. Pojmenuji v něm své trápení.

Po sterých pokusech jsem se zmožila na čtyři řádky.

Petře,

1. řádek

potřebuji s Tebou nutně mluvit.

2. řádek

Čekám Tě dnes v osm večer u katovny.

3. řádek (30krát přepisovaný)

K.

4. řádek (šel nejlíp)

Do fortny vešla maminka. Bleskově jsem ukryla popsáný list pod krabicí s pohledy. Určitě si dopisu nevšimla. Pak nastal před zámek zmatek. Tři autobusy narvané dětmi, patrně nějaká zotavovna, všichni kupovali pohledy a přívěsky, natahovali ruce s pětikorunami, volali na mě: „Paní, já tady byl dřív než Pepík!“ Panička nestačila brát a měnit peníze, pomáhala mi i maminka, ještě že přišla, na dopis schovaný pod krabicí jsem zapoměla. U dveří přijímací haly nějaké nedorozumění se vstupenkami, táta mě volal, běžela jsem, abych vedoucímu výpravy vysvětlila, že nám došly vstupenky s poloviční slevou, máte jich proto jen sedmdesát čtyři, už je to jasné, děkuji, slečno, hu! a zpátky do fortny.

Maminka se chystala k odchodu. Zmatky před pokladnou ustaly.

„Ten dopis nezapomeň poslat!“ řekla náhle a rukou nedbale ukázala na krabicí s pohledy. Vyšla na nádvoří a ujala se poslední skupiny dětí.

Přečetla dopis Petrovi!

Čtyři řádky, do nichž jsem vkládala naději, že budou můstkem mezi mnou a klukem, který nevěděl, že vedle něho žiju.

V kořincích vlasů pocit studu. Měla bych dostat pár facek, samozřejmě, *takhle* neopatrná dokážu být jedině já!

Při obědě jsem se vyhýbala mamčiným očím.

Zůstaly jsme v kuchyni samy. Nalila jsem do dřezu horkou vodu a začala mýt nádobí. Maminka stírala vlhkou handričkou stůl. Mlčela. Dokonce si ani nepustila rádio. Půlhodinu dechové hudby. Nezapomněla na ni snad nikdy. Musím sama.

„Mami, ty, ty...“ koktala jsem nemožně, „ty si myslíš možná bůhvíco.“

„Ne...“ řekla vážně a vyždímala hadřík nad odtokovou mísou, „nejsi už malá holčička. Jen si myslím, že *tohle* píše děvčátka v první třídě. Tobě bylo, myslím, už patnáct.“

„Nesmíš si, mami, vůbec nic myslet. Je to normální pitomost, Petr o ničem neví, víš, smluvily jsme se s holkama, s Hankou a Idou, že..., no takovej fór,“ lhala jsem s námahou, „stejně bych nepřišla, ne, ty mi, mami, nevěříš, opravdu v tom nebylo nic, co si ty myslíš!“

„Vždycky jsem věřila, že přijdeš a se vším se mi svěříš!“ řekla skoro smutně. To ovšem byl vyložený nesmysl! Přece není tak naivní, aby čekala, že jí všechno o sobě vyklopím.

„Tys to, mami, dokázala, když ti bylo patnáct?“ zeptala jsem se ironicky, neboť jsem už předem znala odpověď. Babička byla metr, ani maminka, ani houšvecká teta by se neodvážily se svými starostmi za ní přijít. Těch facek! Mnohokrát o tom obě vyprávěly.

„Tenkrát byla jiná doba,“ namítla maminka, „babička pro nás neměla čas, celý den byla na poli...“

„Ale di..., slyšela jsem od tebe něco jinýho!“

Setřásla lehce mou štiplavou poznámku. „Tobě, Katko, je patnáct roků, na nějaké známosti máš ještě dost času. Víš, co máš před sebou. Školu! Přece nechceš, aby tě jednou vyhodili, protože máš na mysli všechno, jenom ne učení. Nechtěla bych zažít tu ostudu, abys študii nechala. Táta by se zbláznil, a já...“

Už jsem se ani nečervenala, zmizel pocit studu. Neboť maminka objevila znovu sama sebe. Pokud mlčela, mohla mě zranit zklamáním, lítostí, snad i pohrdáním, pokud ho byla schopna. Jak ale brnkla na struny ohrané výchovné citery (nesmíšzapomenoutžetijepatnáctenhle-

věkjeproděvatanejhorsícokdyby), drnčivalo to kolem mne stokrát, dvěstěkrát, pak se mi vrátil klid, jistota a bohužel i zbytečná drzost, kterou si určitě nezasloužila.

Myla jsem masné talíře a hvízdala si Pekelnou jízdu. Maminka vydržela kázat skoro hodinu, bůhví o čem.

Odpoledne jsem dopis roztrhala na drobounké kousíčky. Vítr je zachytil v okně fortny a uličnický rozházel po zámeckém příkopu.

Při odjezdu na brigádu bráška zazmatkoval. Do poslední chvíle hrál s Petrem pinčes, pak naházel do kufru prádlo, tenisky, několik košil a triček, do kapsy strčil dva krajíce chleba, které mu maminka připravila na stůl, a letěl k autobusu. Průkazku na slevu zapomněl samozřejmě v ložnici na okně. Štěstí že ji maminka našla! Vyslali mě za ním. V polovině cesty proti mně Pavluša na motocyklu. Chechtal se, jak jsem zpěněná. Ale nenapadlo ho, moulu, aby se nabídl, že mě na náměstí odveze. Stejně bych si za něho nesedla! To radši na dvojhrbého velblouda. Autobus jsem ještě stihla. Bráška děkoval jako slušně vychovaný chlapec. Nezdálo se mi to. Zdvořilostí obvykle ke mně neoplýval. Podala jsem mu průkazku štěrbinou okénka. Strčil chvatně prst do pouzdra, pak kývl hlavou a spokojeně se zazubil.

„V pořádku, Katko, díky. Měl jsem strach, aby maminku nenapadlo pouzdro prohlížet. Fajn...“

Autobus se rozjížděl. Šla jsem několik kroků po jeho boku.

„Cos tam měl, Oldo?“

Zašklebil se a řekl, že nic. Ještě mi stačil zamávat rukou. Zůstala jsem na nástupišti sama.

V pouzdře měl určitě fotku nějaké holky! Heleme se, jak se nám pan hajnej vybarvuje. Já, pitomá, tu koroptvičku neviděla!

„Petr zítra odjíždí,“ řekl v neděli při večeři táta.

„Ne...!“ vyblebtla jsem nevědomky a hned mě to mrzelo. Maminka se po mně podívala pohledem jako brousek. Sklonila jsem se okamžitě nad talíř a tvářila se, jako bych vůbec neměla zájem o to, co v příštích vteřinách bude řečeno.

„Prosil mě,“ pokračoval táta a okusoval kost z kuřete, „aby se mohl vrátit až ve středu. Zítra máme zavřeno, v úterý stejně nebude velké kalup, no a i kdyby, jeden den to vydržíme.“

Přidala jsem si z pekáče trochu nádivky.

„Kam jede, neříkal?“ zeptala se maminka.

„Asi do Prahy..., nejspíš, já se ho nevyptával. Katko, pivo už není?“

Otevřela jsem ledničku. Byla prázdná. Proč ji vlastně máme? Stejně baštíme všechno, co maminka vytáhne z nákupní kabely.

„Chceš, abych ti skočila dolů ke Krobiánovi?“ Skoro bych měla chuť na chvíli vypadnout. V hlavě teď představa dvou nezvyklých dnů. Odjel bráška, teď Petr...

„Co bys!“ zarazil mě táta. „Napiju se šťávy. Zbytečně promoknout. Pomoz mamince a pak si čti!“ Hrozně miluju, když se někdo stará o mou zábavu a vzdělání!

Tvrdla jsem celý večer u televize. Kdy se vrátil Petr z večere, nevím. Měla bych ho ještě vidět, než odjede. Až zítra.

VIII

Dva dny zimomřivé mlhy. Hodiny k užívání. Petra jsem v pondělí ráno už nezastihla. Opět den B? Nabízím se mamince, že půjdu nakupovat. Nadiktovala mi dlouhý seznam věcí, které bych měla přinést. Táta ji slyšel a řekl, abych si v JZD vypůjčila traktor.

„Gustovi si řekneš o káru!“ Šlípí? Přece nepojedu do města s gumákem! Byla neodbytná: dvě kila hladké mouky, kilo polohrubé, tři másla, olej, dvě konzervy jihočeské sekané, brrr... zase otřesné vyhlídky na sekanou s bramborovou kaší!, ovocný sirup... tak tohle už v taškách neunesu. Zkusím to s károu, co kdybych si o ni Gustovi neřekla? Na kom mně vlastně záleží? Ještě dvě stovky, pláštěnku a do skladiště pro gumák. Od zámku dolů jedu jako šílená, taktak že nevletím do křoví.

U Svaté Trojice proti mně vyjede bílá cortina. Na střeše obrovský vak zabalený do igelitu. Za okénkem jsem zahlédla Iva Ženatého. Odjížděl s rodiči na dovolenou. Hanka měla zbytečné starosti. Jeho zranění nebylo asi tak vážné, tušila jsem to. Zamával na mě. Kývla jsem jen bradou dopředu, protože oběma rukama držím bláznivou káru. Ivo otevřel za jízdy okénko a volal dozadu ahoj a že nám pošle pohled. Nám? To znamená i Hance. Jestlipak ona už ví, že odjel?

Cortina zmizela v zatáčce. Tlačila jsem vozidlo dál k samoobsluze a čekala, kdy na mě některý z pitomečků zavolá. Byli moudřejší, než jsem tušila. Místo aby mokli v drobném dešti, hráli asi doma kanastu, člobrdo, nezlob se a dámu, nebo jen tak normálně odháněli nudu.

Utratila jsem 180 korun. Paní vedoucí mi věnovala papírový pytel, abych si nákup v káře přikryla. Měla chuť vpytávat se, co maminka, co Těšíková, a tenhle svetřík sis pletla, Katuško, sama? Spěchala jsem; musím se ještě zastavit u Hanky.

Káru jsem dovlekla na záhrobeň, abych místo polohrubé mouky nepřivezla na Krabonoš lepidlo. Vešla jsem do tmavé síně. Voněly zde brambory a čerstvě usušené seno. A možná fajfka. Starý pan Kocourek

zemřel asi před osmi lety. Ještě ho pamatuji: nechával nás zabafčit z fajfky a měl hroznou radost, když jsme se s Hankou zakuckávaly. Ta zvláštní vůně nezmizela ani po letech.

Nesměle jsem zaklepala na dveře. Trojhlas zazpíval: dále! Vešla jsem. U stolu seděla stará Kocourková, Ida i Hanka a draly peří. Páááni, tak tohle byl gól. V červenci se pustit do draní!

Obě mě přivítaly jako spásu národa. Nenápadně jsem sáhla Hanče na čelo.

„Já se nezbláznila,“ řekla nahlas, aby ji babička slyšela, „co myslíš. To babička si vymyslela...“

„Je to pro vás, holčičky moje. Jste moje obě. Každá dostanete dvě cejchy, čtyři polštáře, abyste si nevyčítaly. Ale s dráním mi musíte pomoci. Vy byste byly jen samej bigbit, samý hula-hula, to já vám věřím, taky jsem byla v těch letech, ale sedrat to musíme.“

Ida se ušklíbala.

„Dobrý, vid'..., kdepak, naše bábi je starej vtipálek. Drát v červenci peří, to by tak někoho nenapadlo. Prostě válí.“

„Něco jsem přivezla. Pojd'te se mrknout na chvíli. Pustíte je, paní Kocourková?“ Potřebovala jsem Hanku vylákat ze světnice. Obě se okamžitě zvedly a smetly z klína pápěrky na podlahu. Babička řekla:

„Nedrším je tu, vždyt' to, Katko, dělají pro sebe, já už v tom spát nebudu. A ještě si rozdělí mezi sebou, co po mně zbyde.“

Hanka se otočila.

„Prosím tě, babi, ty už vyhrožuješ takhle patnáct let! Ty dáš flek i těm starochům z Kavkazu, co je jim sto padesát čtyři!“

„Já vím svý, holčičko,“ bránila se dlouhověkosti babička. „Co koleno, to není maličkost. A záda taky necejtím.“

Vypadly jsme do síně.

„Co vezeš?“ zeptala se Ida.

„Nic. Já jen abych vás dostala ven, před babičkou nemůžeme mluvit.“

„No...? Povídej!“ dychtily obě po zprávách.

„Ivo dnes odjel do Jugoslávie!“

Pohlédly na sebe a usmály se.

„Já vím,“ řekla pak Hanka, „v devět hodin, vid!“

„Tys ho viděla?“ užasla jsem.

„Včera jsme spolu mluvili.“

Nechtěla jsem věřit, kde k tomu vzala odvahu. „Počkej,“ zarazila mé pochybnosti Ida, „něco ti ukáže, běž, Hanko!“ Přinesla z komory gramofonovou desku. Vzala jsem ji opatrně do ruky. Ludvík van Beethoven: Předehra k opeře Egmont. Hraje Česká filharmonie, diriguje Václav Talich.

„Ty máš novej gramec?“ nechápala jsem.

„To není moje deska,“ řekla s tajemným úsměvem Hanka.

„Idy...?“

„Ne. Vypůjčila jsem si ji od Iva!“

„Tebe to baví...?“

„Vůbec ne. Ale potřebovala jsem s ním mluvit, než odjede. To vymyslela Ida, dobrý, ne?“

„Docela,“ uznávala jsem. Hanka si vzala opět desku k sobě. Držela ji v prstech jako svátost. Byla mi trochu směšná. „Cos mu řekla?“

„Tak. Všechno...“

„Co všechno? Že seš do něj cvok, jo?“

„Prosím tě. O *těchhle* věcech jsme spolu nemluvili.“

„A o čem, proboha?“

„O všem...“ pronesla zasněně a zakryla si mimoděk kotoučem gramofonové desky tvář.

„No, to vím hodně. Volal na mě ještě z auta, že napíše...!“

„Hance taky!“ poznamenala Ida. Sestřenka odešla pečlivě uschovat vypůjčenou předehru k Egmontovi. V komoře bude v bezpečí. Vrátila se a blaženě vydechla. V mé krvi náhle scházel kyslík. Pocit, že se zadusím. Žárlivost? Jistě ne. Rozhodně ne závist. Uspokojovaly ji trapné úspěchy. Kdyby to mohlo stačit i mně, byla bych klidnější. Utéci, než se začne Ida ptát na Petra. Něco snad vykoktám, proč odcházím. Raději mlčet. Natáhnout ruku zpod okapu a říci, že prší stále hustěji. Opřu se o káru a tlačím přes rozbahněný dvorek. Volají za mnou, že jsem mohla zůstat. Potácím se v opuštěné ulici jako toulavý pes. Držadlo káry je odporně

slizké. Voda mi z pláštěnky stéká za límec. Rozkvetlé palice kaštanů se sevřely v pěst.

Zastavila jsem káru před krámkem optiky. Promluvím pár slov s paní Ilonou. Na dveřích tuhá lepenka s nápisem Dovolená. Pro jistotu vezmu za kliku. Zavřeno. Jsem docela sama. Mrzutá jako stará panna. Kdyby se mi aspoň někdo poškleboval, že jezdím po městě s károu! Řekla bych mu něco šíleně sprostého. Třeba by se mi ulevilo.

V úterý odpoledne přijela nečekaně houštická teta se strejdou. Jejich nový saab (považ, holka, ty nekřesťanské peníze, co jsme museli dát!) zastavil na dřevěném mostě, kam se žádné těžší vozidlo neodvažovalo. Kdyby strýc Václav věděl, že už tři roky táta marně uhání památkovou správu, aby vyměnila shnilé nosníky, určitě by přibrzdil o několik metrů dál. Jejich příjezd by ovšem působil mnohem méně honosně. Takhle mohl mít leckdo dojem, že dorazil absolutní vítěz závodu v Indianopolis. Já ovšem ne.

Strejda vyskočil z auta, jako by celou cestu seděl na kramli. Chlupaté ruce měl v perforovaných rukavicích. Patrně to vídal v zahraničních filmech. Nedbaje na skupinky návštěvníků, kteří trpělivě čekali, až se jich Těšíková nebo táta ujmou, volal na mě do pokladny: Salvě, Kateřino! Teta v bílých šatech položila nedůvěřivě nejprve jednu, pak i druhou nohu na zem, posbírala nějaké balíčky a krabice, a houpajíc se v bocích jako jachta, vnikala za strejdou do fortny. Vlepila mi mlaskavé políbení a řekla, že jsem vyspělá. Neobyčejně mě to potěšilo. Nabídla jsem se, že skočím pro maminku. Nedovolili. „Počkej!“ mrkli na mě a plížili se kolem stěny kuchyně jako pašeráci. Za pár vteřin se ozvaly z chodby zvuky připomínající mordování neviňátek. To se objímali s maminkou. Určitě měla radost. Kromě jihočeské sekané jim těžko něco nabídne. Mohla by uvařit aspoň kávu. Po předání darů se vrátili k fortně. Donutili mě, abych si s nimi sedla na lavičku.

„Tak co, co, Katko?“ zeptala se tetička a usedla na kostkovaný kapesník, který pod ní strýc Václav rozprostřel.

„Proč jste nevzali s sebou Danu s Alenou?“ řekla jsem místo nejapné odpovědi. Dozvěděla jsem se, že mé dvě starší sestřenky právě v tyto dny sjíždějí nebezpečné peřeje Lužnice. Podle tetiných slov je to vyložený hazard se životem. Neměla se nechat přemluvit, ale to táta, ten holkám neumí nic odříct. Jsou tu vlastně jen na skok, pozítří odjíždějí do Francie. Táta se šíleně těší, bylo s tím spousta starostí, pasy, víza, pojištění auta, jen aby počasí se zlepšilo, dnes už to vypadá slibněji, no a co ty, povídej, Katko, tak půjdeš študovat, no, to je dobře, když máš na to hlavu, vždycky jsem si přála, aby naše holky studovaly, nechtělo se jim, myslím, že si ale nemusí stěžovat, obě mají pěkná místa...

Přestávala jsem ji vnímat.

Přišel i táta a srkaje kávu poznamenal, že měli jet do Egypta.

Já okamžitě padala do mdlob a řekla drze, že kdyby náš táta byl ředitelem Čedoku, požene všechny turisty k pyramidám. Maminka nade mnou zoufale zavrtěla hlavou a významně pohlédla na tetu.

„Takové jsou všechny, Liduš!“ chlácholil ji strejda, „ty naše breberky nebyly jiné.“ Jejich breberky jsem znala. Normálně nafoukané buchy, které využívaly převahy tří a čtyř let, kdykoli jsme se sjely.

Příbuzenské posezení se odbylo na lavičce u pokladny. Dopili kávu, vyklopili, co už mají, co budou mít a co by mít mohli, pak teta zařinčela zlatými náramky, řekla: „Musíme už, Véno!“, oba nás znovu poslintali, zavolali, že přijedou, až se vrátí z té *Francie*, nasedli do saaba a s troubením vycouvali z nebezpečně vrzajícího mostu. Maminka nás přinutila, abychom mávali rukama na rozloučenou. Vzteky jsem si div nevykloubila ruku.

V kuchyni jsem našla mezi balíčky bonboniéru. Patřila prý Oldovi i mně. Zbaštila jsem ji pochopitelně do večera sama.

„Václav umí vydělat prachy!“ vzpomněl si ještě po večeři táta. „Ve kšeftě to holt jinak sype.“

„Víš, co ti řeknu, tati?“ vyjela jsem podrážděně. „Ty kdybys měl měsíčně pět tisíc, necháš maminku chodit tři roky v jedněch šatech. A vůbec tě nenapadne, že by si mohla koupit nový!“

Úplně jsem ho uzemnila. Chtěl se dívat na televizní noviny, ale ruka mu klesla zpátky, aniž zapnula přístroj.

Maminka mě ustrašeně okřikla: „Co já potřebuju, stejně nikam nejdů!“ Ale do mě jako by pojednou vjel všecken vztek i zoufalost posledních několika dní, exploze neovladatelné drzosti, a já skoro na tátu vykřikla:

„Copak nemáš oči, tati? Tys maminku neviděl vedle tety? Jako chudá příbuzná. To ti nebylo ani trochu stydno? Přitom je máma mnohem hezčí než teta. Jenže to ty nevíš. Hlavně když dostaneš diplom!“

Tátovy oči se zúžily do úzkých štěrbin.

„A dost!“ vykřikl náhle. „Tohle si vypravuj někomu jinému! Do toho tobě vůbec nic není, co je mezi mnou a mámou, rozumíš?“

Trhla jsem uraženě hlavou a zvedla bradu.

„Jak chceš...!“ A odešla jsem od stolu, ponechávajíc na něm ještě jeden krajíc se šunkou, na který jsem si dělala chutě. V kuchyni stál opuštěný pingpongový stůl. Před dvěma dny na něm hráli Petr s bráškou důležité utkání. Ted' připomínal pohřební máry. Pak nápad: zajdu k Mařence Těšíkové pro knížku. Doufám, že p. P. (pitomej Pavluša) nebude doma. Kupodivu jsem neměla žádné výčitky svědomí, že jsem si na tátu vyjela. Snad jedině dnes jsem toho byla schopna. U Těšíkových dveří jsem zapískala. Vyšel Gusta, v rukou veliký kastrol s knedlíky a zelím, a pobídl mě, jen ať jdu dál, Mařenka že mě ráda uvidí. Mezitím stačil polknout čtyři velká sousta. Následovala jsem ho a on přede mnou rachotil lžící o kastrol jako tambor.

Petr se vrátil brzy ráno. Přivezl slunce. A vzduch plný vůně sena. Žulové kostky na prvním nádvoří se třpytily jako brokát.

Naše nové setkání jsem si představovala jinak. Potkáme se na schodišti v přijímací hale. Zůstanu stát o tři schody výš. Petr se překvapeně usměje a řekne: Ahoj, Katko!

Jak ses měl v Praze?

Mávne rukou.

Tady byla nuda, bez tebe! řeknu.

Vystoupí o schod výš, rukou se zachytne zábradlí malý kousek od místa, kde jsem položila ruku já.

Praha byla smutná.

Proč?

Scházelas mi, Katko. Pořád jsem na tebe vzpomínal.

O-sore-gurume?

Přísně jako pan učitel mě opraví: O-soto-gurume!

Heslo našeho večera. Tenkrát po kouzelníkovi.

Dotkne se konečků mých prstů. V hale jsme sami. Rytíři v brnění, vycpaní kanci a jelení parohy nás neruší. Máme ale pro sebe jen pár minut. Než přijde táta s další skupinou.

Skutečnost připomínala pohlazení ježka.

K vrátnici přišel společně s tátou.

„Je to skutečně unikát. Vlastně každé století zde máte zastoupené jedním kouskem. Jen se mi zdá, pane Krásný, že bychom korbělíky mohli vyrovnat na polici krbu, ahoj, Katko, mezi okny se v protisvětlu úplně ztrácejí, co říkáte?“

„Zkusit by se to mohlo...“

„A ještě mi napadlo, že bych je vzal k sobě, a jak budu mít volno, dám se do práce. Dám pozor, můžete se spolehnout.“

Ještě dlouho spolu hovořili o korbelících, které dosud odpočívaly v novorenesanční jídelně. Snad jsem o nich ani nevěděla. Návštěvníky na ně táta neupozorňoval. Na Krabonoši bylo mnoho zajímavějších exponátů.

To bylo uvítání! Mé jméno málem přilepené k polici u krbu. A já se tolik těšila! O-soto-gurume... Copak docela zapomněl, jak mě vedl nočním parkem k zámecké bráně? To se mu opravdu v Praze po nás (po mně) nestýskalo?

Ještě dopoledne odnesl z jídelny do svého pokoje dva baňaté korbělíky se zašlými cínovými víčky. Tvářil se spokojeně. A když s nimi přecházel nádvoří, zvedl je nad hlavu jako hostinský, abych si všimla, že

mu je táta opravdu svěřil. „Taky je trhlej, jako všichni kluci,“ prohlásila jsem polohlasně. Štěstí že ve vrátnici nikdo nebyl.

Maminka zavolala, abych přinesla ze sklepa hrnec brambor. Vzala jsem z háčku baterku a štrachala se po vlhkých schodech do sklepa. Při zpáteční cestě do mě div nevrátil cizí chlap. Skoro jsem vykřikla.

„Honem, honem... já nutně potřebuju. Kde tu máte záchod, záchod?“

Ukázala jsem na protější dveře. Zmizel za nimi jako kulový blesk. Vešla jsem do kuchyně a hrnec s bramborami postavila pod vodovod. Dveře do chodby zůstaly otevřeny.

„Kdo je to...?“ zeptala se maminka. Řekla jsem, co muž hledal. Hudrovala, že používá soukromého zařízení. Jako by ani neuměl číst!

„Možná že neumí, nevíš, mami!“ namítla jsem, abych ji pozlobila.

Za nějakou chvíli vyšel muž opět na chodbu. Pozorovala jsem ho štěrbinou dveří, jak přemýšlí, do kterých dveří vejít. Pak se osmělil zatukat a strčil do kuchyně kamzičí hlavu.

„Já se moc omlouvám, omlouvám. Tady v tom bludišti jsem nemohl záchod najít, najít.“ Zašklebil se na maminku a představil se: „Já jsem Berousek, Berousek je mé jméno, prosím.“ A už byl celý v kuchyni. Chlupatý kamzíček bez rohů v šedivých plátěňákách a kostkované košili.

„Chci letos projít všechny zámky, zámky, a pak teprve do ciziny. Už mám svůj plán,“ brebentil, jako by měl čerstvě namazáno, „já si nechám udělat velkou koloběžku, koloběžku a pojedu do Itálie. Velká reklama. Všechno zadarmo. Já ji viděl na letišti, na letišti. Letušky na nich jezdí. A dám si k ní nosič a pojedu, pojedu.“

Stály jsme obě uprostřed kuchyně jako omráčené. Maminka se zeptala:

„A už jste na ní někdy jezdil?“

„Jako kluk, paničko, jako kluk. Jenže tenkrát jsem měl krátké nohy, daleko jsem nedošel. Ted' se hodně odpíchnu, odpíchnu a do Itálie to bude kousek. To víte, televize, rozhlas, noviny, noviny..., bude se o mně psát.“

Kamzík zářil jako sluníčko a už se jistě viděl, jak sjíždí alpské serpentiny. Požádal nás, abychom mu ukázaly cestu k bráně. Cesta do Itálie pro něho bude patrně snazší. Neodpustila jsem si na něho zavolat do chodby:

„Šťastnou cestu, cestu!“

Maminka pochopila a řekla, že se nemám posmívat postiženému člověku. Měla pravdu. Ale mně se bradatý cestovatel šíleně líbil, líbil.

Vedro k zalknutí. Návštěvníci Krabonoše ztroskotávají už dole v hospodě U Krobiána a hasí žízeň vším, co teče. Na zámek se odvažují jen vyslovení šílenci. Maminka je uznalá a vyhání mě k řece. Taktak že se doplazím k naší zátoce. Jako vždy poslední. Mám to nejdál.

„Mohls pro mě přijet!“ řekla jsem vyčítavě Tondovi.

„Věděl jsem, že půjdeš?“ bránil se. „Odvezl jsem Hanku s Idu. Dvakrát jsem se vracel. Proč jsi něco neřekla?“

Přetáhla jsem přes hlavu šaty a složila je opatrně na košík.

„Jdete, panstvo, někdo do vody?“ Všichni byli ještě mokří. Jen Bohunka zářila jako párek čerstvě vytažený z udírny. „Tak nikdo?“ ptala jsem se znovu. Kručeli, že se jim nechce. Jedině Pocem byl ochoten vrhnout své prorostlé tělo do chladných vln.

Šla jsem sama. Voda byla kouzelně teplá, plynula tiše, jen občas líně šplouchla o větší kámen, nesla mě jako kládu, bez námahy, pomalu jsem prováděla žabí pohyby. A když jsem se převrhla naznak, cítila jsem, jak ze mne odplavuje zklamání i lítost samoty, že mi vrací dřívější klid a dobrou náladu. Ve známých místech jsem zabrzdila. Po břehu zpátky.

V rákosí žloutly dva kosatce. Pokusila jsem se je utrhnout. Div že jsem nespada do vody. Nebylo by to příjemné, pořezat si nohy ostrými listy rákosu. Utrhla jsem aspoň dlouhé stéblo s chundelatou palicí na konci.

Tiše jsem se připlížila až k zátoce, kde se opalovali kluci a naše holky. Pošimrala jsem štětkou Idu pod bradou.

„Nech toho, Tondo!“ řekla mrzutě a ohnala se rukou.

„Co je ti?“ bránil se Tonda. „Já tu ležím jako pecka.“ Ida otevřela oči a zvrátila hlavu dozadu. Uviděla mě a řekla: „To seš ty?“

Přisedla jsem na ručník a začala důkladně roztírat po svých pažích olej. Musím se víc opalovat. Ida už je jako černochoch. Kdybych nemusela tvrdnout celý den v pokladně, byla by proti mně jako ředitel vápenky. Takhle...

Vzpomněla jsem si:

„Dámy, nemáte limonádu, limonádu?“

Hanka zamžourala očima, jako by na ni promluvil chovanec domova pro duševně postižené.

„Máš úpal?“ řekla starostlivě.

„Ne,“ odbyla jsem ji, „ale koupím si koloběžku, koloběžku!“

Ted' se posadila Ida. Bohunka polkla naprázdno a zeptala se proč.

„Pojedu do světa, do světa, dámy!“

„Co blbneš? Vzpamatuj se přece...“

Seznámila jsem je s panem koloběžkou, koloběžkou. Hrozně se jim líbil. Možná hodinu jsme vydržely blbnout, blbnout. Už se zdálo, že se nám nepodaří jediná normální věta.

U stavidel se objevil Petr s ručníkem stočeným do malé ruličky. Ztichly jsme. Podezírala jsem ho před časem, že neumí plavat. Pomalu se svlékal. Tonda na něho zavolał:

„Čao, Petře!“ Zvedl ruku ke spánku a zasalutoval.

„Má pěknou kostru,“ řekla Ida.

„Docela,“ souhlasila Hanka, „takhle zdálky vypadá jako ten chlap v tom americkém filmu.“

„V kterým?“ zeptala se Bohunka.

„Přepadení expresu nebo tak ňák!“

„Bylo to přístupný?“

„Ne...“

Bohunka vydechla: „Tak to jsem neviděla. Naši by mě nepustili. Bylo to něco?“

„Vzrúšo, Bohunko!“ řekla ještě Hanka a pak už víc pro sebe: „Hele!“

Petr se rozběhl a skočil šipkou do vody. Pak plaval kraulem proti proudu. Na hladině se objevovala jen jeho otevřená ústa a pravidelně se pohybující ruce a nohy.

Snažila jsem se tvářit co nejlhostejněji.

Ida se zeptala: „Proč k němu nejdeš?“

Odfrkla jsem jako hříbě: „Co bych za ním lezla?“

„Vy spolu nemluvíte?“

„Mluvíme..., normálně. Vidíme se pořád, tak co je?“

„Kde spí...?“ vyzvídala Bohunka, „pořád s tebou?“

„Hm...“ přisvědčila jsem a podívala se významně na Idu a Hanku. Rozuměly mi. Ida se náhle pleskla do stehén.

„Víte, holky, co mě napadlo?“ řekla a mimoděk si olízla rty. „Až se vrátí, půjdeme si k němu sednout. Jen tak, jo?“

„Já nejdu!“ prohlásila jsem rozhodně. Ani Hanka nebyla jejím nápadem příliš nadšená.

„Nevadí. Půjdu sama, o co jde?“ Ida se zvedla a pomalu se brouzdala písčím ke stavidlům. Když Petr vylezl z vody, seděla už vedle jeho ručníku. Něco mu řekla a krátce se zasmála. Vrátil se až k okraji břehu a znovu si omyl nohy. Jak se drápal mezi kořeny olší, nažloutlý jíl mu zamazal kotníky. Ida mu podala ručník, aby se otřel.

„Není pitomá, přece...?“ řekla jsem nahlas a rozkousla stonek jitrocele, který jsem si strčila do úst. Seděli vedle sebe, k nám otočeni zády. Nebylo rozumět, o čem spolu hovoří. Jen občas k nám vítr zavál střepinky jejich smíchu. Zřejmě se výborně bavili.

„Ivo se teď už koupe v moři!“ vzdychla zasněně Hanka. „Možná že už mi poslal pohled. Žlutou pláž s deštníky a modrým mořem. Viděla jsem něco podobnýho u holiče!“

Byla mi v tom okamžiku nesnesitelně protivná se svým vzdycháním a touhou po panu virtuosovi, který možná na břehu mořském po nějaké Kocourkové z Krabonoše ani nevzdychne. A Ida se u stavidel stále prohýbá smíchy, vůbec ji nenapadne, aby se po nás ohlédla, přesně ví, co chce! Samozřejmě že si mě Petr *nemůže* všimnout, nemá zájem o balík, jako jsem já. Večer po kouzelníkovi byl jen velké nedorozumění: vedl tu

pitomou husu za ruku, aby neprovedla nějakou hloupost, kastelán Krásný by mu mohl třeba vyčítat nepozornost. Ida mi pomohla odhalit moji neschopnost, naivitu, bláznovství. Dokonale jsem prohlédla.

Přemohla jsem pocit hořkosti a co nejpřirozeněji řekla Tondovi, aby mě odvezl na zámek.

„Zbláznila ses?“ řekl překvapeně. „Vždyť jsi před chvílí přišla...“

Sepjala jsem prosebně ruce: „Toníčku...“

Nedokázal mi odříct. Jen tak v plavkách nastartoval moped a odvážel mě pěšinkou směrem k městu. Ti dva u stavidel se po nás ani neohlédli.

„Seš strašně fajn kluk, Tondo!“ řekla jsem, když mě vyklopil na mostě před branou. „Děkuju ti...“

Vešla jsem do chladného průjezdu. Víím, že Tonda stál dlouho rozkročen nad vypnutým mopedem a hleděl za mnou. Teprve když jsem zmizela v chodbě našeho bytu, ozvalo se drnčení jeho stroje. V kuchyni jsem se mlčky převlékla a šla hledat po poschodích maminku.

IX

Tak tedy úplně jinak! Okuri-aši-harai: podmet stejnosměrný. Sám si o něj říká. A hezky praštit o zem!

Přivedl k fortně dva plešounky s bachratými aktovkami v rukou.

„Kde je tatínek?“ řekl do okénka.

Já rovnám pohlednice a pobrukuji: toužím, aby moje slova ovanula srdce tvoje jako vůně šeříkovááááá vanoucí mi do pokoje – a vůbec si nevšímám postav před fortnou.

„Slyšíš, Katko, ti páni za ním přijeli. Nutně s ním potřebujou mluvit!“

Táta odešel s Gustou asi před čtvrthodinkou do zámecké oranžerie na druhou stranu parku. Střecha je prohnílá, poslední déšť rozleptal zbytky tmelu, který těsnil škvíry mezi skly. Ať pánové pátrají, Petr jim přece může pomoci!

„Co je s tebou? Mají málo času, spěchají...“

Možná že jedenkrát přece však potkáme se snad, uprostřed ulice zůstaneme stáááát.

Plešounek se srostlým obočím mu přišel píchnout. Má možnost. Opa-kuje, kde by našli tátu.

„Nevím...“ odseknou a vymetám neslušně z okénka hřbetem ruky drobné smetí a odtržené okraje známek. Papírky létají Petrovi na košili.

„Zámecká paní se špatně vyspala...“ poznamenal plešounek a kývl na svého partnera, aby i on přišel blíž k okénku.

„Naopak, spala jsem výborně!“ prohlásila jsem, aby si snad Petr nemyslel, že kvůli němu zírám celou noc na strop.

„Vy jste dcera pana správce?“ zeptal se ten druhý a postavil těžkou aktovku na lavičku.

„Ne, schovanka...“

Překvapeně hvízdal. „Ale...“ řekl ještě. Sáhł do kapsy a vytáhl krabičku cizích cigaret. (Kus 1 Kčs! Pokud si tam nenastrkal naše filtry!) Na-

bízel nám. Velkoryse jsem odmítla. Petr samozřejmě také. Pánové si zapálili. Můj nos zaznamenal příjemnou vůni. Kouřili opravdu ameriky.

„Schovanka?“ řeklo srostlé obočí. „Co to, co to?“

„Můj otec mě našel před sedmnácti lety pohozenou v zámeckém příkopu. Milosrdně se mě ujal a vychoval...“ Přidala jsem si. Na dvou letech nemůže přece záležet! A Petrovi ani slovíčko. Stál nervózní vedle nás, jistě by plešounky rád odvedl za tátou, asi nechápal, proč mají oba najednou dost času. No, včera se zase příjemně bavil on.

„A vaši praví rodiče?“ vyzvídal ten, co měl o tři chloupky na temeni víc.

„Původní majitelé tohoto panství. Otec ještě před mým narozením spáchal sebevraždu, matka propadla alkoholu a marihuaně.“

Přistoupili na tuhle hru.

„Hm...“ divil se výr ušatý; konečně jsem přišla na správné pojmenování, to srostlé obočí mě zpočátku mátl, „a kde brala marihuanu, prosím vás? Tady u nás?!“

„Pálila ji z babyhněvu, to bylo její tajemství. Chtěla tady na Krabonoši zřídit opiové doupě. Ale přišla jsem já a ona utekla s potulnými šumaři do světa. Ubohá matka!“

„A jak vám říkají?“

Petr užuž chtěl vyslovit mé jméno. Ale předběhla jsem ho.

„Claudie...“ řekla jsem zasněně.

„Klaudie?“ pokusil se mě opravit výr ušatý.

„Ne..., vyslovujete mé jméno špatně. Říkají mi Claudie. S C na začátku. To je tady v kraji zvykem.“

„Tak vidíš, Carle,“ obrátil se na svého přítele, „to jsi určitě nevěděl. Nu, jiný craj, jiný mrav...“

Smáli jsme se všichni tři. Jen Petr stál jako tvrdý Y. Náš rozhovor mu zřejmě příliš neseděl. Věděla jsem proč. Na nádvoří čekaly dvě skupinky turistů. Jedné se má ujmout on, druhé Těšíková. Obě najednou nemohou vstoupit. Ta jeho bude pochopitelně nejméně deset minut čekat.

„Musíme cončit!“ prohlásil pak majitel amerik a sáhl po aktovce. „Opravdu nám neprozradíte, kde je váš otec, myslím pan správce?“ upřesnil ještě.

Vyklonila jsem se z okénka a ukázala na střechu oranžerie utopenou v korunách kaštanů. Petr zaťal zuby.

„Tos nemohla říct hned?“ zasyčel. „Zbytečně zdržuješ...“

A já na to ani ň.

Pánové se s mnoha úsměvy vydali pěšinkou k oranžerii. Mladý průvodce návštěvníků na zámku Krabonoši se vrátil ke svým obětem. Na čele čerstvou fialovou zmijsi. Blaženě jsem se protáhla. Okuri-aši-harai! To mi vyšlo.

Teploměr šílí. Osmadvacet ve stínu. Ještě že v pokladně je chládek. Táta dnes výjimečně neměl námitek proti opalovačkám. Jindy měl nemožné řeči o nemravném oblečení. Usrkávala jsem minerálku a pozorovala, jak se po cestičce táhne k bráně znavené procesí návštěvníků. Obdivovala jsem jejich dychtivý zájem o historické památky. A nahoře není ani pivo, ani limonáda. Snad příští rok. Většinou škemrají o trochu pitné vody.

Ve vstupní brance strážní věže se objevil Petr. V náruči nesl tmavovlasé děvče. Hrdina sedmi moří. Ochránce nevinných. Jánošík.

„Katko!“ zavolal na mě. „Rychle vodu! Ta holka omdlela!“

Přibouchla jsem za sebou dveře pokladny a letím do kuchyně pro vodu. Roztočila jsem kohoutek vodovodu na plné pecky. Celá se postříkám. Je to příjemné. Z háčku ještě strhnu ručník, a jak mohu nejrychleji, spěchám s hrncem na nádvoří.

Petr odnesl mezitím cizí dívku do chládku. Namočila jsem ručník a jemně jí otírala čelo. Petr mě odstrčil.

„Takhle ne...!“ Vzal hrnec do obou rukou a naráz jej vchrstl dívce do tváře. Zakřenila se a pomalu otvírala oči. Kolem nás se utvořil hlouček diváků.

„Už je vám líp?“ zeptal se Petr, složil ručník do malého obdélníčku a položil ho dívce na čelo. Měla už sílu, aby se posadila. Ti, co stáli kolem, radili, co by měla dělat. Pokusila se o úsměv.

„Děkuji vám...!“ zašeptala, když mezi ochránci objevila Petra.

Odhrnula si dozadu zplihlé vlasy. Na ušním lalůčku jí zazářila zlatá náušnice. Opřela se unaveně o zeď. Do tváří se jí vracela červeň. Zvědavci se rozcházeli. Petr mě požádal, abych se dívky ujala. Neodpověděla jsem. Otočil se a běžel zpátky do prvního patra ke své skupině.

Nabídla jsem neznámé dívce, aby si přisedla na lavičku k pokladně. Neměla námitek. Uchopila jsem ji pod paží a pomalu vedla k fortně. Hrnc, který jsem držela v levé ruce, mi narážel na koleno. Nechat ho však na nádvoří bylo nemyslitelné. Měli jsme s návštěvníky už své zkušenosti. Co nevážilo aspoň pět metrů, zmizelo. Jednou nám ukradli i necky. Možná, že je měli za původní práci českých mistrů z konce 17. století! Necky stárnou pomaleji.

Dívka usedla na schod fortny. Vešla jsem dovnitř, abych pokračovala v obchodech. Dědovi v černém klobouku jsem prodala patnáct pohledů Krabonoše. Chtěl jen katovnu. Komu je bude posílat? Pak několik vstupenek a přívěsek k opasku.

„Nemáš zrcátko?“ požádala mě neznámá dívka.

„Ne..., musela bych domů!“

Hodila hlavou. „Tak ne... To je tvůj brácha?“

„Kdo?“ zeptala jsem se, třebaže z tónu její otázky bylo jasné, o koho projevuje zájem.

„Ten kluk, jak mě vynesl.“

„Ne.“

„Co tady dělá?“

„Pomáhá tátovi...“

„Ty víš, jak se jmenuje?“

„Hm...“

„Jak...?“ vyzvídala. Chtěla jsem říci, že Petr, ale rozmyslela jsem se. „Ignác,“ řekla jsem vážně.

Nevěřila.

Pokrčila jsem rameny.

„Takovej hezkej kluk a tak blbý jméno!“ řekla. „Někdy je to naopak. Víš, že většinou...?“

Vyrušili nás zákazníci. Schovala jsem do pokladny 36 korun.

„Ty tady bydlíš?“

„Jo...!“

„Jaký to je, bydlet na zámku?“

„Normální.“ Nepochopím, proč si každý představuje, že spím v posteli s nebesy a piju z cínových pohárů.

„Ten kluk je hezkej!“ opakovala spíš pro sebe, „kdy se vrátí, nevíš?“

Byla mi šíleně protivná svým zájmem o Petra. Něčím připomínala Idu. Možná svou samozřejmostí. Obě dokážou mluvit o Petrovi, jako by v nejbližších minutách měl patřit jen jim. Okřikla jsem se: proč se tím vzrušuješ? Je ti přece volný jak tričko! Kdyby se o něho zajímala Bar-dotka, musíš být klidná. A vlna vzteku, že právě *tohle* nedokážu!

Neodpověděla jsem.

Znovu se zeptala. „Musím mu poděkovat, aspoň...“ řekla na vysvětlení.

Co znamenalo její *aspoň*?

Setkání se však neuskutečnilo. Táta odvedl Petra na chvíli k sobě do kanceláře. Mezitím vedoucí výpravy zahnal tmavovlásku do autokaru. S nasupenou tváří zmizela za branou.

Škodolibě jsem za ní hodila na shledanou. V některých situacích mám vybrané společenské chování.

Nevěděli, že za sebou zapomněli v ložnici zavřít dveře. Slyšela jsem maminku:

„Neměl jsi ty lístky kupovat.“

„Proč ne? Jsme celou sezónu zavřeni na zámku jako ve vězení. A Hradečtí nehrajou špatně,“ namítl táta. Cvak! To zhasl lampičku na nočním stolku.

„To vím. Ale já je tady nemohu nechat celej večír jen tak!“

„Jak jen tak?“

„Tak..., v celým bytě samotný. Nevíš, co se může stát.“

„Kluk je rozumnej...“

„S tím na mě nechod! Takovejch rozumnejch jsem znala moc. A jak to nakonec dopadlo?“

Po chvílce váhání se ozval opět táta: „Tak mám lístky vrátit?“

„Dělej si, co chceš, já jsem ti svý řekla. Takový třeštidlo, jako je Katka, nenechám bez dozoru.“

„Máš zbytečné starosti. Vždyť kolem sebe chodí jako ovce!“

„Co ty víš?“ Řekla mu o mém dopise.

Kupodivu nebyl příliš překvapen.

„To je normální, ne? Katce se líbí, je holka jako jiné. Neživíme přece dubový pařez.“

„Jak chceš. Ale do divadla si běž sám. Vezmi s sebou Katku!“

„Chci, abys šla ty! Katka se do divadla může po prázdninách podívat každý týden. V Brně bude mít příležitost. Kdy tys byla naposled? No...? Prosím tě, vždyť se do půl jedenácté vrátíme!“ Táta se zamyslel a řekl docela jiným tónem. „Anebo víš co? Co kdybys řekla Těšíkovic Mařence, aby tu s Kateřinou spala? Nenápadně, vždyť ty to umíš...!“

„To nechci. Vona Mařenka může bejt stejně vlezlá jako máma. Prohlídne mi tady první poslední. Leda, leda že bych poslala Katku k babičce. No jo, ale to nezůstane doma nikdo! Já bych neměla v divadle kouska klidu. Já nevím, jak bysme to měli s tou holkou udělat. Stejně ti řeknu: s Oldou jsme tyhle starosti neměli... Božíňku, jak já bych to provedla?“

Táta chtěl snad něco podotknout, vtom jsem však vstala, šla bosa ke dveřím ložnice a neobyčejně zřetelně řekla do tmy:

„Nemusíte se namáhat! Počkám na vás u Těšíků!“ A vztekle jsem přibouchla dveře. Málem bych se rozbřečela. Maminka mě podezírá, že já a Petr... Kdyby věděla, jak jsme si lhostejní. Jako dvě cesty, které se nikdy nesejdou. Kdyby jen setina její nedůvěry měla svůj důvod. Tak málo by mi stačilo.

Čekala jsem, že mi přijdou něco vysvětlit. V ložnici však nastalo ticho. Už mluvili jen šeptem. O mně?

Do divadla nešli. Viděla jsem na tátovi, jak ho mrzí, že nedokázal maminku přemluvit. Se mnou však o včerejším odposlouchaném rozhovoru nepromluvil nikdo ani slovo.

Petr se vrátil pozdě v noci. Mohlo být jedenáct hodin. Slyšela jsem, jak otvírá dveře, tiše, aby nikoho nevzbudil. Nespala jsem.

„Něco pro tebe, Katko!“ strkal mi Gusta do okénka pohled s cizí známkou. „Abych to nemusel nosit do kanceláře!“ dodal a šibalsky přimhouřil oko. Myslel, že mi píše nějaký kluk! Ivo?, napadlo mi. Že by si opravdu vzpomněl na svůj slib?

„Děkuju, pane Těšík!“ zavolala jsem, ještě než začnu číst. Mávl rukou a štrachal se do kanceláře.

Pohled z Benátek. Kdo je v Itálii? Teta se strejdu? Ivo? Na druhé straně moje adresa a pod čarou: *Pozdrav od moře posílá Ilona.*

Paní Ilona odjela na dovolenou do Itálie! Neřekla mi o tom. Snad zapomněla. Čtrnáct dní u moře. Benátky, Janov, Řím, Milán... napadala mě místa, která pozná. Dole na lístku je cosi připsáno. A Dan. Dan! Neznám žádného Dana. Nikdy jsem o něm neslyšela. Necestuje tedy sama. Provází ji Dan. Pan doktor Sedmidubský se jmenoval Vojtěch. Dan je někdo, koho má paní Ilona ráda. Měla bych jí závidět. Co z toho? Jednou pojedu k moři já. Nakoupím horu pohledů a pošlu všem známým. Tondovi, Hance, taky Bohunce. I Pocem musí dostat pohled. (Psí boudy na Kypru!) *Je tu báječné, K.* Aby mi všichni záviděli.

Za hodinu šel kolem fortny Petr. Zahlédl barevný pohled a natáhl po něm ruku.

„Dovol, prosím tě!“ řekl.

Vyrvala jsem mu pohlednici z ruky.

„Dej to sem!“ štěkla jsem nenávistně. Vrátil mi ji s omluvným úsměvem.

„No prosím, když nechceš...“

„Nechci! Nestrkej nos do cizích věcí!“

Beze slova odešel. Maminka mezitím vyšla z chodby. Možná že nás slyšela, protože se zeptala:

„Co je, Katko?“

„Středa...!“ řekla jsem drze.

„Abys nedostala přes hubu!“ upozornila mě přísně.

Měla mi jednu vlepít. Vejstavní facku, abych se uklidnila. Chovám se nemožně.

V telefonu Ida:

„Ty máš na mě vzteka, vid’?“

„Nevím proč...“

„Já nevěděla, že jsi tak žárlivá.“

„Já, jo?“

„Ty. Proč jsi tedy od řeky utekla?“

„Já neutekla.“

„Každej to viděl.“

„Každej?“

„Jasně.“

„Taky Pocem, vid’?!“

„Třeba. Normálně jsme s Petrem kecali. Vůbec ne tak, jak si třeba myslíš.“

„Nic si nemyslím.“

„Ale jsi naštvaná!“

„Záleží ti snad na mně?“

„Možná víc, než si myslíš. Katko?“

„Hm...?“

„Příští týden už pojedu domů. Do Prahy...“

„Pozdravuj...!“

„Nechtěla bych, aby sis snad myslela, že to byl ode mě podraz. A vůbec...“

„Co vůbec...?“

„Zastav se u nás! Hanka by taky...“

Přerušila jsem ji: „Nahoru k nám na zámek je stejně dlouhá cesta. Jestli něco potřebuješ, můžeš klidně přijít!“

„Tak jsem to nechtěla... víš, Petr mi u řeky říkal...“

„Vůbec mě nezajímá, co říkal. Ani trochu, rozumíš?“

A konec! Možná že bych se něco zajímavého dozvěděla. Prudce jsem zavěsila.

Měl jsi pravdu, Joachime, nestojím ani za pošklebek. Kolik let už visíš v téhle začernalé chodbě? Pozoroval jsi urozené dámy, které za tebou otvíraly tajné dveře milencům, vyslechl jsi náрек Terezie ze Šenfeldu, které nedovolil otec, aby se provdala za malíře Lorenzia, dole pod tebou objímaly matky své syny odcházející na vojnu a peskovaly dcerky, když se nechovaly dost urozeně. Běžela kolem tebe ale hloupější holka než ta, co po ní teď šleháš pohledem? Viděl jsi za tu dobu větší hovádko, než jsem já? Řekni, Joachime, ty blbče...

„Pojďte se podívat, holky!“ vykřikl pojednou táta. „No to je výkon!“

Přihrnuly jsme se k oknu. Na druhé straně nádvoří, kde bydleli Těšíkovi, prováděl Gusta na železném bidle, jež sloužilo při klepání koberců nebo slunění peřin, výmyky a odvážné podmety. Pár kroků od něho stál Petr s rukama založenýma v bok a Mařenka. Obecenstvo nepřiliš početné, ale vděčné za každý hodnotnější výkon. Oba Gustovi uznale tleskali. Ten, sotvaže si chvílku odpočinul, vyskočil znovu na železnou trubku, rozkmital celé tělo, výmyk, pak přehmat a obtížný toč v záloktí. Kdysi nám jej předváděl tělocvikář Pecka, myslím tak v osmé třídě.

„Ten válí!...“ řekla jsem uznale. „Kde se to naučil, tati?“

„Nevím, asi v Sokole..., to víš, on nebyl taková buchta jako ty nebo Olda. Na náradí se neumíte ani podívat.“

Táta měl pravdu. Kdykoliv jsem se měla vyšplhat při tělocviku na bradla, padala jsem už předem do mdlob. Zpravidla se ke mně přihnalo několik pochopů, kteří mě vysadili.

Gusta předvedl ještě kolenotoč. Ale cvik nedokončil. Právě když padal nazad, drže se nemotorné hrazdy, vyšla z chodby jeho manželka. Jak ho spatřila, vykřikla: „Gusto! Na to máš čas?!“, znovu zmizela v černých dveřích a za chvíli začaly létat z otevřeného okna boty, střevíce a sandály, perfektní scéna z němého filmu. Gusta se uloupl z hraz-

dy, a aniž si dal na svém doskoku záležet, sbíral po nádvoří rozházenou obuv. Tak hynou olympijské naděje! Petr s Mařenkou se mu snažili pomoci.

Ve dveřích se opět objevila Těšíková.

„Že by sis vyčistil krápy, to tě nenapadne. Ale dělat lidem tyátr, na to seš žhavej!“

Gusta se docela zbytečně pokusil ženě cosi namítnout. Ta ještě několikrát vystřelila ze své houfnice a zapadla. Vyrovnal si boty do dlouhé řady. Přinesl krabici s kartáči a krémy a poslušný jako beránek je postupně začal čistit. Petr s Mařenkou se rozešli.

„Zkrocení zlého muže!“ zasmál se táta. „Pak omyje chodbu, nádobí a zaleje kytky. Dokonalý muž!“

Maminka povzdechla: „To ty bys nedokázal!“

„To tedy ne!“

Přerušila jsem je:

„Mami, ty to jistě víš, proč si paní Těšíková vzala Gustu?“

Má otázka ji překvapila. Jako by hledala souhlas, mám-nemám, pohlédla na tátu.

„Jen jí to pověz, není už malá holka!“

Stále se zdráhala. Miluji okamžiky, kdy mě rodiče mají za batole!

„Těžko by tomu rozuměla. Byla tenkrát jiná doba...“

Zakručela jsem: „Mami...“

Usedla na gauč a rozložila na klíně košili, aby přišla chybějící knoflíček. Táta se začal před zrcadlem holit. Kolem úst a po tvářích mu rostla bílá pěna jako stařečkovi z pohádek.

Maminčino vyprávění se podobalo slohové práci, které schází tečka.

Mnohem stručněji:

Rohový dům na náměstí patřil rodičům paní Těšíkové. Její otec v něm pobíhal v černém plášti a prodával hřebíky, kování na okna, šrouby, matky, pletivo, smradlavý asfalt, barvy a tmel. Dva prodavači, jeden učedník, dělník ve skladu. Jediná dcera v domě. Vážná známost s úředníkem z ministerstva zahraničního obchodu, který do městečka přijížděl každé léto na letní byt. V osmačtyřicátém roce utekl do Francie. Dva mě-

síce před svatbou. Dcera krabonošského železáře čekala dítě. Solidní limonádový román. Až sem. V květnu byl otcův obchod zestátněn. Víc než tři měsíce zůstaly rolety staženy. Většina jmění propadla státu. Čas se hnal neúprosně vpřed. Bude mít dítě otce? Řešení bylo nalezeno ve skladě. Gusta Těšík. Měla se rozhodnout, naléhali. Gusta je přece hodný člověk, bude tě mít rád! Přikývla. Svatba. V rodinném albu řada dokumentárních snímků. Zachránil vše, kromě manželčina majetku.

„Takže Pavel...?“ napadlo mi náhle.

Táta i maminka mlčeli.

Taky odpověď. Proto krajíc mateřské lásky dostával Pavluša namazaný máslem.

„A Mařenka...?“

„Nevidíš, jak se podobá tátovi?“ řekla vážně maminka. „Celej Gusta. Taky on ji má víc rád než Pavla...“

Jako bych se měla dotknout něčeho zakázaného, zeptala jsem se opatrně:

„A Pavel, mami, Pavel tohle všechno ví?“

„Myslím, že mu to řekla. Pavel je už dospělej člověk, má rozum...“

„Neřekla bych...“ ujelo mi, když jsem si vzpomněla na večer po představení kouzelníka.

„Určitě o tom ví!“ potvrzoval táta a břitvou zadrnčel po tvrdých vousích. „Vlastně by Gustovi měla bejt Těšíková vděčná, že si ji vzal. Med s ní nemá...“

„Gustovi už je to jedno!“ namítla maminka. „Někdy ji chápu,“ pokračovala, „žít celej život s člověkem, kterýho nemám ráda, no to musí být hrozný.“

„Já bych to udělat nemohla!“ řekla jsem rozhodně.

Táta se obrátil od zrcadla a s jednou tváří neoholenou, drže břitvu v bezpečné vzdálenosti od sebe, pravil:

„To slyším, Katko, rád!“

Protože se usmíval, nepochopila jsem, jak to doopravdy myslí.

A zítra má babička svátek. Ona je Magdaléna. Vezmeš, Karkulko, krabici s dortem, láhev klášterního tajemství a pojeděš jí blahopřát. Za nás za všechny. Vrátíš se večerním autobusem. Jeli bychom také, ale v sezóně to není možné. Babička pochopí. A pozdravuj...

Druhý den ráno mě nebudili. Autobus do Hrádku odjíždí až v půl desáté. Dost času, abych se dokonale protáhla, prozívala, proležela. Krabici s dortem i lahvičku likéru mi připravili na stůl. Dvacet pět korun na cestu. Abych nejela jako žebráček.

Nemusím pít bílou kávu. Nikdo mě nebude nutit. V ledničce najdu zbytek turistického salámu, jím ho tak, bez chleba. Je příjemně slaný. Snídaně podle mých představ. Půl deváté. Všude je ticho. Když se vrátím ze záchodu, napadne mě podívat se klíčovou dírkou do Petrova pokoje. Sklonila jsem se ke klice. Výřez ve tvaru obrácené medaile mi ukrojil maličkou část místnosti. Větrovka přehozená nedbale přes židli a lahvička sádla na okně. Mám náhle šílenou chuť vejít dovnitř. Prohlédnout si Petrovy věci: jeho peněženku, knížky, černý kufřík, prohrabat kapsy kalhot a větrovky, nadechnout nosem *jeho* vůni.

Stiskla jsem kliku. Dveře nepovolily. Pokaždé za sebou zavírá, vím to. Chci se vrátit do kuchyně, ale pak nápad! Na prvním schodě do sklepa tátova bednička s nářadím. Kladívko, dvoje zubaté kleště, hasák a tupé sekáčky na železo. Mezi nimi paklíč. Kdysi ho tátovi zhotovil Gusta. Nemohl nalézt klíč od kanceláře a Gusta uměl všechno. Paklíč pak táta pohodil mezi své nářadí. Teď by se mohl hodit.

Nikdy jsem neotvírala dveře jako zloděj. Zkousím to prvně. Paklíč naráží bezvýsledně na zoubky zámku. Jak se opřu, zařezává se mi očko do dlaně. Obalím je kapesníkem. Ucítila jsem protitlak. Zaberu: cvak! Zámek povolil. Dveře však otevřít nejdou. Je zavřeno na dva západy. Tak tedy znovu. Úsilí dvou minut, a mohu vstoupit.

Kapesník a paklíč schovám do kapsy pyžama. Ještě se rozhlédnu. Kromě Joachima nemá o mě nikdo zájem.

Vešla jsem. Všechno je stejné jako tehdy, když jsem přinesla Petrovi dopis. Teď už bych se k němu neodvážila jinak než tajně. Ano, ta vůně jako posledně! Vlastně to není vůně. Snad je to část jeho osobnosti.

Proč jsem vlastně přišla? Ach tak: peněženka, knížky, co je v kufru, prohledat kapsy kalhot i větrovky! Stydím se to udělat, i když o tom nikdo neví. Stejně jsem překročila... Musím se okamžitě vrátit.

Ale pojednou si všimnu dvou vyleštěných korbelíků na stole. Čtrnácté a patnácté století. Petr je po večerech čistí vídeňskou křídou. Taky mě táta někdy nutil k téhle kratochvíli. Kordy, halapartny, muškety a hákovnice, měla bych zábavu pro celou zimu. To jistě!

Bláznivý nápad! Schovám je někam! Až se kvečeru Petr vrátí, bude vykulenej jak sudy.

Korbelíky v čudu! A zloděj nikde. Co řekne tátovi? Že se mu ztratily? Táta začne řídit jako pominutý. Mezitím je vrátím na původní místo. Dobrý, ne?

Kam je ukrýt? První nápad do sklepa. Ba ne, tam poletí nejdřív. Bleskově si vybavuji stovky skryšší. Pak přijdu na tu nejideálnější. Do gauče! Nikoho nenapadne, že mohou být v kuchyni.

Beru oba do jedné ruky a tisknu na prsa, jako bych se bála, že mi je někdo vezme. Druhou za sebou zavřu dveře. Problémy s paklíčem. Jednou rukou pero v zámku nepřekonám. Položím nádoby na práh! Cvak a cvak! A do gauče s nimi. Odházela jsem chvatně těžké polštáře a zvedla sklopnou podlážku. Ještě než položím korbelíky na dno, balím je pro jistotu do starých hadrů. Nepatří sice do Tutanchamónova pokladu, ale i tak by mohla vzniknout nepředstavitelná škoda, kdyby je někdo rozbil. Ne, nic se nemůže stát. Jen Petříček se trochu vyleká. Podlážku nazpět, polštáře, přehoz, všechny stopy jsou dokonale zahlazeny. Co s paklíčem?

Nechat ho u sebe, nebo vrátit k ostatnímu náradí? Rozhoduji se pro druhou možnost.

Úplně klidná jsem se vrátila do kuchyně, abych se konečně oblékla. Pochichtávám se, když si představím Petra, jak se vyděsí.

V autobuse je poloprázdno. Pojízdna pekárna. Sedla jsem si k otevřenému oknu a lapám po vzduchu. Dort na klíně, tašku s klášterním tajemstvím v koši nad sebou. Dnes by i vlkovi přešla chuť přepadnout mě v hlubokém lese. Konečně se rachotina rozjela.

X

Zámecký park zsinalý podvečerním chladem voněl po domově. Důvěrně známá vůně, která zrychlovala kroky. Zdálo se mi, že jsem nebyla měsíc doma. Přitom necelý den. Pár hodin s babičkou. Dokonale jsem ji překvapila. Bože, holka, ty seš celej táta! A líbá mě bezzubými ústy, protože ty falešné zuby už dávno vyhodila. Nemohla si zvyknout, dva měsíce šišlala. Prý se jí ve vsi ženské smály. To nevím.

V poledne napekla bramboráky. Křupavou senzaci, po níž se neutírá brada, neboť na pekáči se smaží další a potom další, ještě chřupavější. Na jaře přidávala babička do bramboráků čerstvé kopřivy. Úplná pohádka. Jen pro ně bych za ní jezdila.

Šestihodinový výslech. A hezky do všech podrobností. Tak říkalas, že ti máma koupila na šaty, pak novou halenku, v tý jsem tě ještě neviděla, dál, co dál...? Co říkal doktor mamince? A tátovi vyříd'... Vzal si s sebou Oldříšek na tu Šumavu něco teplejšího? Když přijde trochu deštivej rok, je tam psí počasí. V devětadvacátým roce, jak byly ty hrozný mrazy, jsme s dědou takhle zjara...

V pět hodin velké loučení. A stokoruna na cestu! Babi, já nechci, fakt ted' budu mít peníze z brigády, táta mi slíbil. Tak děkuju. A přijed', babi, my ted' nemůžem.

Autobus vylouhovaný potem cestujících. Cikcak si v duchu překotávám dojmy posledních hodin. Na zastávkách vystupují cestující a přicházejí noví. V Sedmihorkách si ke mně přisedl starší kluk v potištěné košili. Byl zřejmě přesvědčen, že je okouzlující. Nabídl mi žvýkačku. Prohlásila jsem, že mám ráda jen cizí. Měl pouze naši. Strčil ji do úst a začal pohybovat dásněmi jako koza sánská bezrohá. Řeči, kam chodím tancovat.

Já:

„Do Mánesa!“

Vyfoukl bílou bublinu a zeptal se:

„Vy jste z Prahy?“

„Jasně!“ prohlásila jsem přesvědčivě a pro jistotu dodala „Vy taky?“

Lichokopytník několikrát žvýkl, a že ne, on je prý z Radimě. Sympatická díra. Za čtvrt hodiny ji zahlédneme po pravé straně silnice.

„Kde jste zaměstnaná, slečno?“

„Na Staroměstský radnici...“

Perfektní bublina. Plesk! a on se zeptal, nepokoušeje se zapřít překvapení:

„Vy jste úřednice?“

„Ne...“

„Co tam děláte?“

„Mažu na orloji apoštoly.“ Nevěřil, třebaže jsem se tvářila smrtelně vážně.

„Máte smysl pro humor,“ poznamenal.

Pokrčila jsem rameny.

„Někdo to přece musí dělat, ne? Je to přece historická památka, ne? Copak jste nečetl ve škole Starý pověsti český?“

Sanice doprava, sanice doleva a hm. Pěkně inteligent! pomyslela jsem si. Literatura nebyla zřejmě jeho silná stránka. Raději osvědčenou technikou kapesního donchuana: tvrdě na mě najel!

„Mohli bychom se sejít, co říkáte, slečno? Přijel bych za vámi...“

„Do Prahy...?“ skočila jsem mu do řeči.

„Třeba...,“ myslel jsem ale teď o prázdninách, že bysme mohli někam vyrazit!“

„Autobusem?“ zakňourala jsem otráveně, jako bych větší část svého života jezdila v jaguáru.

„Mám dvousedadlovýho mopeda, pekelný fáro, kdybyste chtěla...“

Andělský úsměv: „Vy byste mě svezl?“

Horlivě mě přesvědčoval, že je ochoten kdykoliv pro mě přijet.

„Řekněte mi svou adresu?“ zaprosil a na chvíli zapomněl žvýkat.

„Co byste z toho měl?“

„Přijedu pro vás, fakt, třeba hned zítra. Jen když mi řeknete...“

„Stejně byste si to nepamatoval,“ namítna jsem a zatvářila se zklamaneč. „Než vylezete z autobusu, už nebudete nic vědět!“

Vytáhl tužku a ušmudlané noviny.

„Helejte se, co mám! Tak jak vám říkají, slečno?“

Psal si, co jsem mu diktovala: Alice Vokrouhlíková, Dolánky, čp. 26.

Překvapeně se usmál: „Vy jste z Dolánek? Tam já to znám. To jste na prázdninách, že?“

Vzhledem k údržbě staroměstského orloje jsem byla nucena opravit ho v tom smyslu, že v Dolánkách trávím svou čtrnáctidenní dovolenou.

Třesky plesky jak se co se proč a nač. Odpovídala jsem stejně stupidně. Konečně modrá tabule s nápísem jeho rodné vsi. Taktak že stačil vypadnout z autobusu. Ale zavolal na mě dozadu, že jsme tedy domluveni a zítra odpoledne přijede.

Zašklebila jsem se na něho z okna, jako bych u pankejtu nechávala kus svého srdce.

Na náměstí v Krabonoši pár minut po půl sedmé. A zámecký park mi chrlil vstříc vůni, kterou bych poznala mezi tisíci potmě i popaměti.

Na prostranství před bránou prázdný autobus a modré auto Veřejné bezpečnosti. Něco se stalo! blesklo mi hlavou. Proč by tady jinak byli esenbáci? Klusem jsem přeběhla dřevěný most a zabušila na zavřenou branku. Po dlouhé době zarachotil v zámku klíč. Z šerého průjezdu se vyloupila tvář praporčíka Beránka. Znali jsme se. Občas přijížděl na Krabonoš za tátou, to když sepisovali zprávu o bezpečnostním zařízení na zámku. Beránka jsem odjakživa měla v podezření, že nosí služební čepici o číslo větší.

„To jsi ty?“ řekl a netvářil se příliš vesele.

Překročila jsem vysoký práh.

„Co se děje, pane praporčíku?“ zeptala jsem se dychtivě.

„Všechno se dovíš, běž do kuchyně!“ pobídl mě a neobratně zavřel branku na dva západy. Pro jistotu ještě několikrát zalomcoval klikou.

Na prvním nádvoří byla spousta cizích lidí. Někteří stáli v drobných hloučcích a vášnivě debatovali, jiní dopřáli oddechu svým nohám, usedli po kamenných lavičkách, zuli se z bot, z tašek a toren vybalili

vejce, plátky salámu i okoralý chléb, večeřeli a napomínali malé děti, které běhaly z jedné strany nádvoří na druhou. Poslední návštěvníci dnešního parného dne.

Praporčík Beránek mě doprovázel do kuchyně. Pár kroků ode dveří se proti nám postavil starší muž a hlasitě volal:

„Já si vyprošuji, abyste nás tady drželi jako podezřelé. Všichni spěcháme, jsou mezi námi i malé děti, měli byste uznat, že vaše počínání není právě nejtaktnější!“

Praporčík Beránek muže zlehka odstrčil, abychom mohli projít, a řekl:

„Uklidněte se, občane, všechno se jistě vysvětlí. Zjistíme si vaši totožnost a budete moci pokračovat v cestě.“

Muž byl však neúprosný.

„Nabourali jste nám celý program zájezdu! V tuhle dobu jsme měli být už na Lhotecké tvrzi. Zatím nás tady, ano, já se neobávám toho slova použít, vy nás tu vězníte! A to je proti zákonu!“

„Toho si nevěšmej,“ řekl mi v chodbě Beránek docela klidně. Patrně byl na podobné citovky zvyklý. Bez klepání vstoupil do kuchyně. Tiše jsem ho následovala.

V kuchyni maminka, Těšíková, Gusta i p. P. (tedy pitomej Pavluša). Jak jsme s Beránkem vešli, okamžitě zmlkli.

„Kde je táta?“ vyhrkla jsem směrem k mamince.

„V kanceláři. On i Petr!“

Odložila jsem prázdnou tašku a košík do rohu za kredenc a šla se posadit na jedinou volnou židli u stolu. Situace byla zřejmě vážná, neboť Gusta zuřivě kouřil, aniž byl napomínán.

„Co se stalo, mami?“ vydechla jsem tiše. Ohlédla se po Beránkovi, snad aby zjistila, zda mi může pár slov říci. Tvářil se netečně.

Naklonila se trochu blíž a řekla velmi zřetelně:

„Petrovi někdo ukradl z pokoje dva korbelíky!“

V tom okamžiku jsem měla co dělat, abych se neskácela ze židle.

„Nevíš o tom nic, Katko, vid', že ne?“ ptala se mě maminka skoro s obavami, snad abych neřekla ano.

„Byla jsem celý den pryč...“

Jako by si teprve nyní vzpomněla, přikývla: ach ano, proč se tak hloupě ptám! Na gauči pod polštářem našla kapesníček a hlasitě se vysmrkala. Sledovala jsem její pohled. Snad mě nebude podezírat! Stejně to dopadlo přesně tak, jak jsem si výsledek nepředstavovala. Místo výborného vtípku dokonalá trága! Teď je v tom namočený nejen Petr, ale i táta. Ten nejvíc!

„Kdy jste na to přišli?“ odvážila jsem se zeptat.

„Po půl šesté. Táta šel s poslední výpravou, s tou...“ a maminka hodila hlavou směrem k oknu. „Petr chtěl dolů na večeri. Vrátil se do pokoje a korbele nikde! Hned běžel za tátou. Ten zavřel zámek a volal na stanici. Tady pan Beránek přijel. A taky nějaký vyšší, že, pane Beránek?“

Praporčík mamince přikývl.

„Měl Petr zavřeno?“

„Měl, Katuško, měl...“ ozvala se Těšíková.

„A okno...?“

„Všechno zavřeno. Ventiláčkou by se nikdo přece neprotáhl, to mi neříkej!“

Pavel se na gauči protáhl a pravil velice rozvážně:

„Zdá se mi divné, že ten chlapec,“ říkal Petrovi „chlapec“, „že přišel na ztrátu svěřených věcí tak pozdě. Viděl jsem ho několikrát, jak kolem čtvrté hodiny přichází na nádvoří se svačinou. Pokud ji nedostává, paní Krásná, od vás, je logické, že nutně musí pro chléb nebo pro housku do svého pokoje. Nemohl bych ovšem dnes potvrdit, že jsem ho viděl, jak svačí. Zdržoval jsem se většinou doma!“

„Na to neměl čas. Pořád prováděl, když já dnes nemohla...“ Maminka nedokončila. V chodbě se ozval cizí hlas, volající praporčíka Beránka.

„Ano, soudruhu nadporučíku!“ zvolal náš strážce, kterého jsem bůhvíproč pokládala stále víc za hosta. A zmizel za dveřmi.

Těšíková chytila svého manžela za rukáv a přísně se zeptala:

„Gusto, řekni. Nemáš ty v tomhle prsty?“ A visela pohledem na jeho masitých rtech. Gusta rozevřel náruč jako kněz a bránil se:

„Prosím tě, Maruško, jaks *na tohle* mohla přijít?“

Hodila rozzlobeně hlavou.

„Já tě moc dobře znám, Gusto. Ale to si piš: jestli v tom máš prsty, tak si sbalíš saky paky a pojedíš. Abys naší rodině dělal ostudu po celým kraji, tak to teda ne. Ještě jsem tu já a děti!“

Gusta zaúpěl, div neklekl na kolena:

„Proč mě podezříváš, Maruško?“

S Maruškou však nebyla rozumná řeč. Ozval se znovu Pavel: „Nemyslím, maminko, že by otec byl té krádeže schopen. Proč vlastně? Marně hledám jakékoliv náznaky kauzality! Kdo věděl o tom, že ten chlapec má korbělíky u sebe? Pan Krásný, tady paní a dcerka!“

Nácku! Kdo je u tebe dcerka? Kdybys byl tak chytřej, jak seš pitomej, vstaneš, zvedneš tři polštáře a můžeš korbělíky vyhrabat! Proboha, snad je někdo nerozsedne! Má však pravdu, že o korbelících jsme věděli jen my. Zřejmě nás budou nejdřív vyšetřovat. Pro maminku to budou galeje. Pak já... Musím být docela klidná, nic se nestalo, všechno dobře skončí. Dnes stejně korbele nenajdou. Ty lidi dole pustí domů, sami odjedou, půjdeme spat, a ráno, až všichni zmizí, postavím je oba zase do Petrova pokoje. To musí vyjít.

Petr se vrátil z kanceláře. Trochu pobledlý. Uhnula jsem, když se na mě podíval. Sesypali se na něho, aby povídal, nač se ho ten vyšší vyptával. Pavluša zachoval lhostejnou tvář. Zdálo se mi, že se celou událostí příjemně baví.

Za několik minut volali do kanceláře Gustu. U kamen zahodil nedopalek cigarety do popelníku a pak se po nás otočil, jako by se už loučil se svobodou, s vrchovatě naloženým talířem knedlíků, se ženou, která se ho celý život snaží marně převychovat, i se svým nadaným synkem. Malej Komenskej na Růžovým paloučku. Taky Staré pověsti české.

Zakručelo mi hlasitě v břiše. Všichni se po mně ohlédli. Vstala jsem, v kredenci našla bochník chleba a zbytek rozteklého másla a namazala jím tlustý krajíc. Možná že by si dali se mnou. Vážnost situace jim bránila.

„Určitě to udělal Gusta!“ vzdychla Těšíková a cípkem kapesníku vymnula oči, „něco mi říká, že má v té krádeži prsty!“

Maminka namítla:

„Proč by to, paní, dělal?“ Uvědomila jsem si, jak je zvláštní, že si po patnácti letech sousedství nedokážou tykat, nazývat se jmény. Byly pro sebe provždy jen paní.

„Z obžerství!“ vydechla znovu Pavlova matka a sepjala ruce na klíně. Poprvé jsem si všimla jejích žilnatých rukou. Už nebyla nejmladší. Před dvaceti lety mohla být docela hezká. Úředník z ministerstva zahraničního obchodu měl jistě vkus. Léta jí přinesla vrásky, trochu popela do vlasů a neklid do konečků prstů.

„Doma sní všechno,“ pokračovala s nutnou sdílností, „Pavel je mým svědkem. Paní, já kdybych mu na talíř dala celou husu, ten člověk ji stačí k obědu sníst sám. A vůbec se po nás nebude ohlížet.“

„Chutná mu...!“ bránila Gustu maminka. Řekla to velmi nezúčastněně, vytušila jsem, že přemýšlí o spoustě jiných věcí. Především ji zajímá táta.

Kdyby věděla, jak blízko je hlavní viník!

„Koncem června mi přinesla švagrová tašku třešní, chtěla jsem zaváret. Já hloupá zapomněla tašku v chodbě. Než jsem přišla z práce, stačil Gusta tři kila třešní sníst sám. Paní, já bych mu to nevyčítala, ale ten člověk nejí. On, s prominutím, žere!“

„To ještě neznamená, mamino, že můžeš otce podezřívát,“ ozval se znovu Pavluša. Sundal z nosu brýle a útržkem jelenice, kterou našel pečlivě složenou v pouzdře, počal čistit skla. Zřejmě víc z dlouhé chvíle než z nutnosti.

„Já přesně vidím, jak to bylo!“ pokračovala stejně tragickým hlasem. „Potkal nějakého překupníka, dal se s ním do řeči, ten mu slíbil pět šest stovek, a Gusta se nechal napálit. Přitom, paní, kdyby peníze neměl! Nechá si, kolik sám chce...!“

Ted' lhala! Kromě Petra jsme věděli všichni, že si Gusta půjčuje desetikoruny, aby měl na cigarety. Těšíková chtěla pokračovat, ale ozvalo se nesmělé zaklepání na dveře.

„Dále...!“ řekli jsme všichni jako dobře sladěný recitační sboreček.

Světlo žárovky ozářilo postavu asi třicetileté ženy v letních šatech s hlubokým výstřihem. Požádala nás, zda bychom jim (mluvila zřejmě za skupinu čekajících návštěvníků) nemohli nabídnout vodu.

„Samozřejmě!“ řekla maminka. „Katko, natoč jim kbelík, běž...“

Vyskočila jsem a šla hledat vhodnou nádobu. Petr byl rychlejší. Uchopil kbelík skrývající se mezi mycákem a kredencem, zeptal se maminky: ten? a pod kohoutkem do něho pouštěl studenou vodu. Žena ho mlčky sledovala. Když voda téměř přetékala přes okraj, natáhla ruku, snad chtěla odnést nádobu na nádvoří sama. Petr odmítl. Nesl těžký kbelík přes kuchyň sám.

Žena zdvořile děkovala.

„A hrnečky!“ napadlo mě, když se za nimi zavřely dveře. Otevřela jsem hoření část kredence. Maminka okamžitě vstala z gauče a přivřela dvířka, aby nebylo příliš vidět dovnitř.

„Vezmi pár skleniček po hořčici, to stačí!“ řekla zkušeně. „To bych se za chvíli s hrnečky nesešla!“

Se čtyřmi skleničkami mezi prsty jsem vyběhla z kuchyně. Petr postavil kbelík uprostřed nádvoří. Kolem se shlukli žízniví. V rozpacích, jak budou pít. Všimli si, že přicházím. Přivítání hodné královny. Mlčky jsem je pozorovala, jak si podávají hořčicový servis. Petr neodcházel. Snad čeká, až dopijí, aby přinesl další várku. Zámecké sklepy jsou plné dobrého moku.

Vyvalte sudy!

Poháry! Sem s nimi!

Obdivuji se jim, že jsou tak klidní. Smířili se s nepříjemným čekáním. Věří, že nebude dlouho trvat. Mohla bych jejich utrpení zkrátit. Vůbec se mi nechce.

Petr mi mezi dveřmi zahradil cestu a podezřavě se zeptal:

„Ty o tom taky nic nevíš?“

Lekla jsem se. Podezírá mě? Chovám se snad nenormálně?

„Ne!“ odsekla jsem.

Už mlčí. Ale stejně mi asi nevěří. Cítím to z jeho pohledu.

Z kanceláře vyšel táta. Rozhlédl se po zšeřelém nádvoří, a když mě zahlédl, zavolal přísně: „Katko! Pojd' sem...!“

Poslušná jako ovečka jsem příklusala k němu. Chytl mě pevně za ruku a táhl do chodby.

„Víš, co se stalo?“ řekl polohlasně, aby nás v kuchyni nebylo slyšet.

„Ano, tati. Říkala maminka...“

„Co o tom víš?“

„Nic...“

„Jak to nic? Věděla jsi přece, že má korbelfky Petr u sebe.“

„Nezajímalo mě to...“

„Katko, uvědom si, že krádež historických památek není maličkost!“

„Vím, říkal jsi nám, jak v Egyptě rozkradli...“

„To ted' nech..., chci tvoje čestné slovo, že o celé věci nemáš tušení!“

Čestné slovo! Táta pokaždé vyhrožuje jen ctí. Co z toho? Prohlásila jsem otráveně: „Prosím tě, tati, nech mě! Mě vůbec nezajímají vaše korbele. A Petr nejmíň!“

„Pohádali jste se!“

Zatvářila jsem se pobaveně: „My...? Prosím tě. Je mi volnej.“

„Myslel jsem...,“ táta nedokončil. Ted' musím dávat pozor na každé slovíčko. Jediné smítko podezření, a jsem v háji. Přesto nemám strach.

„Ještě něco?“

Zabručel jako mrzutý medvěd a otevřel do kuchyně. Nit dohadů těch uvnitř rázem přetržena. Upřené pohledy na nás oba.

„Paní,“ kývl na Těšíkovou, „vy a Pavel. Máte tam jít!“

Zděsila se.

„Co Gusta...?“

„O ničem neví, nemějte starost. A běžte, ať zbytečně nečekají!“ Hrula se ke dveřím. Pavel se zahlédl v zrcadle a rukou si přejel šešulku rozčepýřených vlasů. Pak následoval matku. Zůstali jsme v místnosti jen my tři a Petr.

Dlouho ticho. Kdyby aspoň rádio: Správný čas. Je devatenáct hodin dvanáct a půl minuty. Aspoň!

Táta otevřel ledničku a nalil si do sklenice minerálku. Na trojí polknutí ji vypil. Měl žízeň jak na poušti. Tam prý pil koka-kolu. Šest piastrů za láhev.

Otevřeným oknem vylétaly do kuchyně hlasy uvězněných návštěvníků. V případě nutnosti může praporčík Beránek využít mučírny. Španělské boty, okovy a želízka k vypalování cejchů jsou dosud zachovalé.

Led ticha prolomen:

„Moc mě to mrzí, pane Krásný, opravdu jsem tohle nechtěl.“ Petrův hlas zní docela jinak. Ztratilo se z něho sebevědomí, jistota. Chlapeček šel pro pivo a cestou rozbil džbán. O střepy se pořežou druzí.

„Prosím tě, vždyť jsi je snad neukradl!“

„Pane Krásný...!“ řekl skoro zděšeně. Otec ho okamžitě uklidňoval.

„Já vím, že za to nemůžeš. Zkrátka to byla od nás nešťastná věc, že jsme s tím začali. Mohlo to dobře počkat do zimy.“

„To já!“ přiznával pomocník. „Přemluvil jsem vás!“

Otec chtěl cosi namítnout, ale maminka ho předešla.

„Tady se nikdy nic neztratilo. Za dvacet let, co na Krabonoši bydlíme. A jen přijde někdo cizí, už je malér!“

Petr zrudl; na čele rudá serpentina.

Jako by o něm maminka řekla: Jsi zloděj, Petře!

Přede mnou!

Stydí se. Vidím, jak si hryže rty. Úder pod pás. A nemůže se bránit. Možná že kdyby na mém místě sedělo jiné děvče, snad Ida nebo Hanka... Mne podceňoval, to vím. Vzduch, voda, nic. Teď bych se mohla pást na jeho rozpacích. A já to nedokážu. A tolik jsem si přála tuhle chvíli zažít!

Táta maminku okřikl. Petr mu způsobil velké nepříjemnosti. Krádež na Krabonoši se zítra stane šlágrm ulic, náměstí a dvorků dole ve městě. Ale táta má smysl pro spravedlnost. Někdy je protivný, nesnesitelný se svými zásadami. Teď je dokážu ocenit. Neboť pro něho to nejsou jen slova.

Maminka zmlkla. Petr se vděčně podíval po muži, který se ho zastal. A opět čekání. Pod okny se občas vymrští kapřík dětského výskotu. Za dlouhou chvíli přijde Beránek a pobídne mě, abych ho následovala.

Vysoký muž v zelené uniformě přecházel kanceláří do mlhava zakouřenou. Pokaždé když měnil směr své procházky, nahlédl okny ven. Buď na nádvoří, nebo na opačné straně do zámeckého parku. Kouřil. Když mě spatřil, zamáčkl nedopalek do hromádky popela na kousku papíru vytrženého z bloku. Cítila jsem jeho dlouhý, zpytavý pohled.

„Dobrý večer!“ pozdravila jsem tiše.

Ukázal na židli stojící jako trosečník v oceánu prošlapaných parket. „Posaďte se,“ pobídl mě. Opatrně jsem usedla.

„Tak vy jste...“ začal a přisunul si židli blíž k psacímu stolu.

Řekla jsem své jméno.

„Snad vám řekli, co se zde stalo.“

Přikývla jsem. Vlasy měl pečlivě sčesaný na pěšinku. Bezvadný uzel na služební kravatě. Praporčík Beránek nosil rozhalenku. Úzké, skoro přísné rty. V dlouhých prstech obracel neustále propisovačku. Přesně ten typ jsem také měla. Na konci školního roku mi ji nějaký dobrotivec ukradl. Zbytečně se rozptyluji. Soustřed' se, Katko. Nesmíš mu dát najevo své vzrušení. Víš, co máš vypovídat!

„Kdy jste se vrátila?“

„Así po půl sedmé. Přišel mi otevřít tady pan...“ hledala jsem za sebou praporčíka Beránka. V místnosti však už nebyl. Odešel patrně okamžitě při mém vstupu.

„Říkal váš otec, že jste byla celý den u babičky.“

„Prosím ano!“ řekla jsem způsobně jako ve škole.

„V kolik hodin jste odjžděla?“

„Bylo půl desáté.“ Vyká mně. Má moje sympatie. Tu propisku by ale mohl položit. Buď si ji za chvíli rozbije, nebo se pekelně zamaže fialovou náplní. A nedá pokoj.

„Co jste dělala do půl desáté? Byla jste v pokladně?“

Řekla jsem, že mě maminka nechala výjimečně dlouho spát. Ustrojila jsem se a běžela k autobusu.

„Bez snídaně...?“

Přiznala jsem se k ohryzanému salámu.

Krátce se zasmál. Pokračoval: „Věděla jste, že Petr Bárta má u sebe dva středověké korbele, které chtěl údajně vyčistit?“

„Ano. Slyšela jsem jednou na nádvoří otce i Petra, jak o té věci hovoří.“

„Korbelíky jste viděla?“

„Ano. Vždycky byly v novorenesanční jídelně.“

Opravil se:

„Myslím ty, které Petr odnesl do svého pokoje.“

„To není jeho pokoj!“ bránila jsem své panství. Nerozuměl. Vysvětlila jsem, jakým způsobem mě otec donutil zbavit se mého soukromí. Nadporučík projevil sdílnou účast. Pak se zeptal:

„Byla jste někdy u něho v pokoji?“

„Ne...!“ prohlásila jsem rozhodně.

Dva průbojníky jeho očí se vtiskly do výrazu mé tváře.

„Opravdu...?“

„Říkám, že ne...“ odbyla jsem ho mrzutě.

„Jednou jste mu ale přinesla dopis. Řekl mi to!“

Lekla jsem se. „Ano..., to ano, tenkrát jsem tam byla!“

Dlouhán se jen pousmál.

„Tak vidíte, Kateřino, jen si klidně vzpomeňte.“ Konečně odložil tužku na blok, kde předtím načmáral několik poznámek. „Víckrát jste u něho v pokoji nebyla?“

Mrzelo mě, že jsem tak zbytečně plácla. „Už nikdy!“ řekla jsem a určitě jsem se začervenala.

„Proč ne? Třeba vás za ním poslala maminka nebo otec. Mohla jste si všimnout, kde korbelíky stály.“

„Nezajímám se o něho. Vidíme se vždycky na chvílku, když přivede na nádvoří novou výpravu. Úplně mi to stačí.“

„Není vám sympatický?“

„Je mi volnej...“

Zamyslel se. Vyklepal z krabičky novou cigaretu a zapálil si. Při prvním nasátí namodralého kouře zaklonil hlavu dozadu.

„Co to znamená?“

„Nevím... Prostě ho nesnáším.“

Čekala jsem další otázku. Ale nadporučík zahalen do modré vaty mlčel. Vytáhla jsem z kapsičky kapesník a otřela si zpcené ruce. Konečně se zeptal:

„Rozhňevali jste se? Myslím, zda mezi vámi došlo k hádce.“

„Myslím, že ne...“

„Vzpomeňte si. Víte, že vám paměť, Kateřino, občas selže!“

„Nikdy se se mnou nehádal.“

„Říkal...“

„Kecal!“ vyjela jsem si podrážděně. Pak jsem se omluvila: „Promiňte!“

Znovu sáhl pro tužku. Snad už tohle skončí. Přece mě tady nebude vyslychat věčnost! Podívala jsem se na hodinky. Všiml si toho. „Spěcháte?“

„Ne.“

Odhallil dvě řady hezkých zubů. Usmál se: „Už to nebude dlouho trvat! Jen mi ještě povězte, kdo z rodiny má klíč od vašeho pokoje?“

„Jiný snad nikdo. Vždycky jsme měli jen jeden klíč.“

„Nikdy jste ho neztratili?“

Zaváhala jsem na dlouhou dobu. Co když tutéž otázku položil tátovi? Řeknu, že ne, a on s vítězným úsměvem vynese eso: váš otec říkal něco jiného! Proboha, proč si mě tak prohlíží?

„Jednou, myslím...,“ začala jsem opatrně, „tenkrát maminka nebo snad já někam klíč, prostě museli jsme otevřít pokoj jinak!“

„Jak?“

„Paklíčem...,“ hlesla jsem neochotně.

Samolibě hvízdil: „Hm... tak tohle mi ještě nikdo neřekl. Kde je ten paklíč teď?“

Náhle se mi stáhlo hrdlo. Cítila jsem, jak blízko jsem svého prozrazení. Určitě to vykecnu, já povím všechno, tuším to a zároveň mám z každého slova strach.

„Já... já nevím!“ řekla jsem zbrkle.

„Čeho se bojíte? Nikdo vás přece nenutí, abyste šla teď paklíč hledat. Dole v zámeckém příkopu už je stejně tma...“

„Já ho tam nehodila!“ vykřikla jsem na svou obranu.

„Ne...?“ řekl naslédle a odfoukl mráček dýmu. Dva drobné kroužky stoupaly vzhůru ke stropu. „A kam tedy?“

Už nečekal na odpověď. Konečky palce a ukazováku stiskl nedokouřenou cigaretu a řekl stroze:

„Tak už to skončíme, Kateřino! Nemám chuť poslouchat vaše výmysly! Podívejte se z okna! Ti lidé mají být už dávno u večeře! Tak rychle: kam jste dala paklíč?!!“

Sklopila jsem oči. V hrudi nedostatek vzduchu. Ale obě okna jsou otevřena. Náhle mám i ruce slabé, taktak že udržím provlhlý kapesník. A dlouhán v zelené uniformě vykřikne znova: „Tak mluvte!“

Nemám už sílu vzdorovat. Nadechnu se a hlesnu: „Dala jsem ho zpátky do té bedničky. Na schodech do sklepa!“

Zvrátil se na židli hluboko dozadu, taktak že neztratil rovnováhu. A pak úplně jiným, skoro konejšivým hlasem se otázel, kam jsem schovala korbělíky. Řekla jsem o nich.

Dlouho mlčky cosi kreslil na rozevřený list bloku. Neodvažovala jsem se zvednout oči vzhůru. Vstal a zvolna přešel k oknu do zámeckého parku. Na podlaze jsem zahlédla jen jeho střevíce a několik decimetrů zelených nohavic s pečlivě nažehlenými puky.

„Proč jste to, Katko, udělala?“

Neumím zabránit slovům, která tu vyřknu před cizím mužem, když vystopoval a dopadl můj smutek.

„On si mě přece vůbec nevšímal...!“

Rozbrečela jsem se.

Všechno připomínalo filmovou grotesku z dvacátých let. Trhavé pohyby celuloidového páska, po němž prší zlobné pohledy.

Dlouhán mě doprovodil do kuchyně. Požádám maminku, aby se zvedla z gauče. Překvapeně vstává a dlaní si žehlí zmačkanou zástěru. Nadporučík mi pomůže s těžkými polštáři. Podrží rozkládací žebříček kostry, abych snáz vytáhla uzel s hledanými předměty. Chvatně jej rozbalím a korbělíčky postavím na stůl. Polštáře vyrovnat přesně do dřevěného rámu. Nevím, co se děje za mými zády. Jistě jsou užaslí: maminka, táta, Petr. Jen dlouhán v zelené uniformě zůstává klidný.

Otáčím se.

„Katko...!“ uklouzne ze rtů mamince. „Proč jsi to...?“

Dlouhán ji přeruší. Požádá tátu, aby odnesl korbělíky na původní místo a přišel do kanceláře. Odchází i Petr. Slyším, že i jemu nadporučík říká, aby čekal za dveřmi. Chce s ním mluvit. Co mu asi řekne?

Hlasy pod oknem se zavlnily, jako když pleskne do řeky oblézek. Šumění sílí. Pochopila jsem, že nadporučík propustil návštěvníky. Musí se omluvit, zdržení se protáhlo skoro přes dvě hodiny. Projdou branou klidní jako beránci. Omyl. Všechno se vysvětlilo. Děkuji vám za pochopení. Museli jsme, předměty historicky cenné, ještě jednou se omlouváme, dobrou noc. Pojd', Petře! A zmizí v kanceláři.

V kuchyni sama s maminkou. Proč, prosím tě? co tě to? jak jsi na takovou věc mohla? nejsi přece malá, ratata tatata. Zaplavuje mě výčitkami, chce, abych odpovídala, vysvětlovala, proč, proč, proč?

Mezek je kříženec osla a koně.

Mlčím.

Maminku napadne zaběhnout k Těšíkům a pokusit se vysvětlit trapnost své dcery. Taková ostuda, Katko! Zítra to bude vědět kdekdo v městečku! Cos to, děvče, provedla? Pořád ti říkáme: Katko...

V duchu se mohu (neboť je klid, jsem sama) obírat nitkami štěstí mých přátel. Hanka dostane pohled od moře. Ida se vrátí zcela klidná a usmířená do Prahy ke svým kamarádkám, Tonda nařeže prkýnka a postaví novou boudu, aby měl Pocem větší pohodlí, Bohunce dovolí rodiče večer do kina, paní Ilona se vrátí z Itálie s neznámým Danem...

Jen...

Už nejsem sama. Vrátil se táta. V očích má červené potrhané nitky. Pečlivě přivře dveře.

„Pitomče!“ zařve a má chuť mi stříhnout facku. Měl by. Říká něco o tom, že se za mě stydí. Ten pocit mu nezávídím. Rád by se pokusil o soudní proces. Chce vědět, chce slyšet..., zas mlčím. Neuhodí mě. To vím bezpečně. Dokáže se ovládnout. To, že se občas projeví jako chlap, беру. Tak tedy od zítřka jiný režim! Zákaz vycházek! A budeš pomáhat mamince! Z pokladny se *mi* ani nehneš, rozumíš? Petrovi se omluvíš!

A hned zítra!

Ne...!

Ano! řekne co nejsilněji.

(Ano!)

Musím souhlasit. Aspoň pro těch pár mizerných vteřin, než opadne jeho hněv. Srovnávám rozčilení jeho a mamincino. Zvláštní, že maminku nedokážu brát vážně. Táta se na mě zlobí sám za sebe. Maminka navíc očima sousedů, těch dole v městečku, příbuzenstva, neupřímně. Anebo naivně. Tátova zloba je spravedlivá. I zákazy. Podřídím se jim. Nic víc mi nezbývá.

Dvě hodiny domluv. Přidává se i druhý hlas. Maminka se vrátila od Těšíků. Sto dvacet minut výchovného koncertu. Unavují mě. V půl jedenácté se trochu uklidní a odcházejí do ložnice. Ale nemohou dlouho usnout. Ani já dnes nemám velkou naději.

Bude jistě už k půlnoci. Ležím uprostřed černé bedny s očima otevřenýma, neboť spánek se toulá za jinými. Přebírám hrách vzpomínek. Nic už si nevyčítám. Chtěla jsem chytit za hřívu hříbátko svého snu, a ono se mi vycuklo. Kopytky podupalo jeteliště a uklouzlo na můstku, kde jsme se mohli sejít. Co jsem vlastně získala? Trochu ostudy, domácí vězení a nesmíš! musíš!

Náhle jsem zaslechla několik tónů. Už pramínek melodie. Obrátila jsem se na gauči, neboť hudba ke mně vnikala otevřeným oknem. Byla stále zřetelnější. Blížila se ke mně jako loudavý chodec.

A pak se v černém obdélníku okna objevilo malé rádio, které někdo spouštěl na provázku z prvního patra. Vstala jsem a zvolna, jako bych se bála, že v okamžiku zmizí, jsem se k němu blížila. Poznala jsem je. Byl to Petrův tranzistřák! Ten, který mi před časem tak neomaleně vyrval z rukou. Nastavila jsem dlaně. Přijímač do nich klesl. Vzápětí tiše padal kolem mé hlavy slabý provázek. Rádio nepřestávalo slabě hrát. Když jsem je přiblížila k očím, spatřila jsem za jeho žebrovím zastrčené dvě kopretiny. Patřily mně. Vyklonila jsem se nazad z okna. Stěna zámku připomínala tmavou neživotnou kulisu. Jen kdosi opatrně zavíral okno v hodovní síni.

„Petře...!“ zkusila jsem tiše zavolat. Nikdo neodpovídal. Vrátila jsem se zpátky na gauč, přetáhla přikrývku přes hlavu a sála melodii houslí a hořkou vůni kopretin, obojí bylo jako balzám hojící mou samotu. A už jsem...

A už jsem vůbec netoužila po spánku. O-soto-gurume! Pochopil, proč jsem to udělala.

Zítřka mi teprve začnou prázdniny. Vlastně už dnes. Neboť teď už je zítřka. To zíráš, Joachime, ty číslo...!

Stanislav Rudolf

Kopretiny pro zámeckou paní

Edice Literatura pro děti a mládež
Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.0 z 25. 1. 2018

ISBN 978-80-7587-721-5 (epub)
ISBN 978-80-7587-722-2 (pdf)
ISBN 978-80-7587-723-9 (prc)
ISBN 978-80-7587-724-6 (html)